

การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นายจักรภพ เนวะมาตย์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

วิทยาลัยเทคนิคตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

- ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ผู้วิจัย : นายจักรภพ เนวะมาตย์
- ปีที่วิจัย : 2560
- คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร / ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน / วิทยาลัยเทคนิคตาก

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้แก่ 1) ควรมีรูปแบบการบริหารโดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 2) ควรมีคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย 3) ควรกำหนดขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) ควรมีกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ
2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแล

ช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ผลการแก้ปัญหาผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 สามารถแก้ไขปัญหาค่าร้อยละ 100.00

4.2 ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และได้กรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี ดวงทิพย์ ที่ปรึกษาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และ ดร.ประภาส เกตุไทยอดีตครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และทักษะ ในการศึกษาค้นคว้าและจัดทำวิจัยฉบับนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและกรุณาตอบแบบสอบถาม ให้การสัมภาษณ์และร่วมการสนทนากลุ่ม จนทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีความถูกต้องเหมาะสมและทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้รูปแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้และได้กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งได้ให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาในพระคุณของบิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

นายจักรภพ เนวะมาตย์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	15
2.2 การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา.....	35
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา.....	48
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	63
2.5 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	78
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
ชั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	97
ชั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	101
ชั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	104
ชั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	107
4 ผลการวิจัย.....	113
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	114
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	132
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	146
ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	159
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	173
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	173
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	174
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	181
บรรณานุกรม.....	183

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	193
ภาคผนวก ก หนังสือราชการเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	194
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	215
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสม ของร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	258
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	267
ภาคผนวก จ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	293
ประวัติผู้วิจัย.....	304

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปเป็นกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	30
2 จำนวนประชากรในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา.....	104
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา.....	105
4 จำนวนประชากรในขั้นตอนการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา.....	108
5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา.....	109
6 จำนวนและร้อยละของบุคลากร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน.....	114
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา โดยภาพรวม.....	116
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....	117
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองผู้เรียน.....	119
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน.....	121
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน.....	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ.....	125
13	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	127
14	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน (n=67).....	146
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 67).....	147
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ.....	148
17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....	149
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....	150
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....	151
20	จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา (n=573).....	152
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 573).....	153

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....	154
23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานคัดกรองผู้เรียน.....	155
24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน.....	156
25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน.....	157
26 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานด้านการส่งต่อ.....	158
27 จำนวนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำแนกตามสาขาวิชา.....	159
28 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน (n=67).....	160
29 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 67).....	161
30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ (n=67).....	162

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
31 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....	163
32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....	164
33 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....	165
34 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา (n=573).....	166
35 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 573).....	167
36 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล (n=573).....	168
37 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานคัดกรองผู้เรียน.....	169
38 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน.....	170

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
39	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน.....	171
40	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานด้านการส่งต่อ.....	172

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่การบริหารขั้นพื้นฐาน 4 ประการ.....	25
2 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....	39
3 การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA).....	40
4 แสดงองค์ประกอบของระบบการบริหารครูที่ปรึกษา.....	54
5 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	95
6 แสดงกรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย.....	96
7 (ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	138
8 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	145

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล ให้ความสนใจ และช่วยกันป้องกัน แก้ไข คือ ภัยจากสารเสพติด ภัยจากการละเมิดทางเพศ ความล้มเหลวทางการเรียน การงานอาชีพ ความรุนแรงจากการใช้กำลังกลั่นแกล้งและรังแก อุบัติภัยต่างๆ ซึ่งกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุดคือ กลุ่มเด็กและเยาวชนของชาติ โดยเฉพาะภัยจากสารเสพติด ภัยจากการละเมิดทางเพศ และความล้มเหลวทางการศึกษา จากสภาวะดังกล่าวทำให้หลายฝ่ายวิเคราะห์ว่าเป็นผลจากการจัดการศึกษาที่ยังไม่บรรลุหมาย ซึ่งเป้าหมายดังกล่าว คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ จึงทำให้เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่หาทางออกโดยการพึ่งสารเสพติด และใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 3) ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดกับผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวดที่ 3 มาตรา 30 และมาตรา 49 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552, หน้า 16-31) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2547, หน้า 8) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 กล่าวถึงการคุ้มครองดูแลเด็กไว้ตรงกันว่า “บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ไม่เก็บค่าใช้จ่ายรัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของชายหญิง ผู้ยากไร้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรืออยู่ในภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิสนับสนุนจากรัฐเท่าเทียมกับบุคคล อื่นๆ โดยเสมอภาค” นอกจากนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548, หน้า 28) มาตรา 63 กำหนดไว้ว่า “โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงาน และกิจกรรมการแนะแนวให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบ

ต่อสังคมและความปลอดภัยต่อนักเรียนนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเงื่อนไขที่กำหนดไว้
ในกระทรวง” สาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าว ล้วนให้ความสำคัญกับสิทธิและโอกาสการเฝ้าระวัง
ดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทุกคนให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมทั้งจะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของ
ประเทศ รวมทั้งเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.
2560-2564) ที่เน้นคุณภาพการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อ
การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้าง
ศักยภาพการแข่งขันของประเทศ มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวด 1 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการ
อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในदानวิชาชีพที่สอดคล้องกับ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน
ในदानวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษา
วิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้อุดมคดียุติกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎี
อันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบ
อาชีพในลักษณะปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ และได้กำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา
ให้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์
เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกัน
คุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาจะต้องร่วมกันพัฒนาการอาชีวศึกษาและ
การฝึกอบรมวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนหรือนักเรียนนักศึกษาเป็น
สำคัญ พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย
สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็น
ที่ทุกสถานศึกษาในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียนและแก้วิกฤติ
สังคม ซึ่งควรนำระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละ
สถานศึกษา

การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569 คณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ
กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานโดยรักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
การเพิ่มปริมาณผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลดปัญหาการออกกลางคันโดย
วางเป้าหมายให้ลดลงร้อยละ 5 ด้วยการดูแลป้องกันนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล ดังนั้นภารกิจ

ที่สำคัญ ที่สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ต้องนำไปปฏิบัติ และต้องร่วมกันพัฒนาระบบการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสถานการณ์เด็กและเยาวชนไทย ของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (2550, หน้า 19) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 4) และสถาบันรามจิตติ (2549, หน้า 2-7) ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาเด็กและเยาวชนไทยไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การที่เด็กและเยาวชนรับเอาอารยธรรมตะวันตกมาปฏิบัติตาม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว เด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีค่านิยมการบริโภคไม่เหมาะสม นิยมวัตถุ ชื่อของแบรนด์เนม ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เด็กมีปัญหา หนีเรียน ติดเกม การพนัน เสพเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มการกระทำผิดในคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 38.40 คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.20 คนในสังคมขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดวินัย ไม่เคารพกฎระเบียบสังคม เปลี่ยนไปเป็นสังคมบริโภคนิยมมากขึ้น คริวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้นกรณีกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ส่วนในด้าน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียนนั้น จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2553) ผลการทดสอบ O-NET ชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 ถึง ปีการศึกษา 2553 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์มีแนวโน้มลดต่ำลง สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 5) สรุปผลตามข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2552-2561) พบว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานยังไม่ได้มาตรฐานถึงร้อยละ 65 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่มีสัดส่วนที่น้อยมาก สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพมาตรฐานที่มีความจำเป็นต้องศึกษาสร้างความรู้ใหม่ๆ ออกมาช่วยกันพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตามสถานการณ์และสภาพปัญหาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษาประสบกับปัญหาด้านการเรียน ปัญหาครอบครัว สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม พฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาด้านความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 5-7) วิเคราะห์ว่าปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนประพฤติตนไม่เหมาะสมประกอบด้วยปัจจัยจากสภาพครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ชุมชนและสังคม รวมทั้งปัจจัยที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการบริหารการศึกษา ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน แม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2547) กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น มาตรา 24 (6) การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพก็ตาม

การปฏิบัติก็ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ขณะเดียวกันสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ปรับปรุงเกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 พ.ศ.2554-2558 ยกเลิกมาตรฐานที่ 12 เดิมที่กำหนดให้สถานศึกษามีการจัดและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึงจากเกณฑ์ตัวบ่งชี้ในรอบที่ 2 ออกไป ได้กำหนดเป็นตัวบ่งชี้พื้นฐานการพัฒนาผู้เรียนแทน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนลดความสำคัญลงไป แม้ว่าจะกำหนดตัวบ่งชี้อื่นไว้ในกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานแล้วก็ตาม

ที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2553-2554 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทันเวลา ถูกวิธี ร่วมกันสร้างเสริมทักษะชีวิตให้ผู้เรียน รวมทั้งให้คำปรึกษาอย่างทั่วถึง ตลอดถึงการดูแลช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้เรียนที่อยู่ในครอบครัวที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ครอบครัวที่ด้อยโอกาส หรืออยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม พัฒนาระบบการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหากับผู้เรียนในวัยเรียน ในด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจหรือภาวะทางสังคม รวมถึงการพัฒนาเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และแก้ปัญหาพฤติกรรมทั้งของครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน โดยเฉพาะการเร่งแก้ปัญหา ยาเสพติดและเพศศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รมรณรงค์ให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพสามารถตรวจสอบได้ และส่งเสริมให้สถานศึกษาทำงานเป็นเครือข่ายกับสถาบันทางศาสนา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 5) ซึ่งปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งรองผู้บริหารสถานศึกษาทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน และจะพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน 3) คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด 4) ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในสถานศึกษารวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ จากสถานศึกษา 5) การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษา หรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (กรมสุขภาพจิต, 2553, หน้า 13-14)

วิทยาลัยเทคนิคตากซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาชีวศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตร

วิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่อง พบว่ามีสภาพปัญหาสอดคล้องและเหมือนกันกับปัญหาระดับชาติดังกล่าวข้างต้น อาทิเช่น ผู้เรียนขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ขาดทักษะในการปฏิเสศเพื่อน มีปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ หากไม่มีระบบการป้องกัน ส่งเสริมหรือจัดการแก้ไข จะส่งผลที่ไม่พึงปรารถนาต่อตัวผู้เรียนและสังคมโดยรวมซึ่งวิทยาลัยได้พยายามดำเนินการบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาเพื่อให้ได้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของชุมชน โดยได้นำกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ประสบปัญหา คือ การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในวิทยาลัยเทคนิคตากยังไม่มีรูปแบบการบริหารอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาและพัฒนาแนวทางการบริหารในเรื่องดังกล่าวให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนหรือนักเรียนนักศึกษา ดังกล่าว โดยเฉพาะของวิทยาลัยเทคนิคตาก ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก เพื่อให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนไปตามนโยบาย สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษา และช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ การมีทักษะชีวิตที่ดีของผู้เรียน จะได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในการป้องกัน แก้ไขปัญหาในสถานศึกษา และส่งเสริมการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และรักประเทศชาติ ท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จะนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก และสถานศึกษาอื่นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยสังเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาหลักการ องค์ความรู้ และแนวคิด ทฤษฎี เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก โดยการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ Warren B. Brown (1980); เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง (Edward Deming, 1995); America Productivity and Quality Center: APQC (1996); รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549, หน้า 13-14); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 15-26) สนธิรักษ์ เทพเรณู (2552) ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552 (2552); เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556, หน้า 300); สมคิด บางโม (2557, หน้า 235-236); มนิษฐา เขตบุญพร้อม (2557); ประชุม ปีมสกุล (2557); เลอพงษ์ วัชรมัย (2558); ปริญา ไชยสุรินทร์ (2558); สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2559 หน้า 8) สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2. คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3. ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้แก่ 1) งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) งานคัดกรองผู้เรียน 3) งานป้องกัน แก้ไขช่วยเหลือผู้เรียน 4) งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และ 5) งานด้านการส่งต่อ และ 4. กระบวนการ

บริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การประสานงาน 4) การประเมินผล และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา

1.3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1.3.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 68 คน

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3.2.2 ผู้ให้ข้อมูลเพื่อการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษาและด้านการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3.2.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1) ประชากร ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 78 คน และผู้เรียน จำนวน 2,383 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 67 คน และผู้เรียน จำนวน 573 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43)

1.3.2.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1) ประชากร ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 78 คน และผู้เรียน จำนวน 2,383 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 67 คน และผู้เรียน จำนวน 573 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43)

1.3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ด้วยรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4) ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5) ผลการแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6) ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

7) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในปีการศึกษา 2559 - ปีการศึกษา 2560

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง การส่งเสริมพัฒนา การเฝ้าระวังป้องกัน และ การแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวงของวิทยาลัยเทคนิคตาก

2. ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง กระบวนการบริหารการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน โดยมีบุคลากรหลักในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมดำเนินการดูแลผู้เรียนทั้งในและนอกสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคตาก

3. รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบดังนี้

3.1 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการทำงานเป็นขั้นตอนและมีความเป็นระบบ บุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นปัจจุบัน ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ) และ สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3.2 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีคณะกรรมการบริหารและ คณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรและคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการด้วย

3.3 ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง การส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการเยี่ยมบ้านผู้เรียน และสถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อ

3.4 กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง กระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบวงจร

4. ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง สภาพความต้องการของครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิทยาลัยมีการวางแผนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน กำหนดนโยบายการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการดำเนินงาน ในการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน มีการจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลผู้เรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน ครูดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนด้านความสามารถทางการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัยและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียนจากเอกสารหลักฐานอื่นๆ ครูจัดทำระเบียบสะสม ทะเบียนประวัติของผู้เรียน ครูที่ปรึกษาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ ประชุมเพื่อสรุปปัญหาการดำเนินการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา ตรวจสอบการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา ประเมินผลการเก็บข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา สรุปและรายงานผลการดำเนินการเก็บข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา นำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนและนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองผู้เรียน

4.2 ด้านการคัดกรองผู้เรียน หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการดำเนินการคัดกรองผู้เรียน การพิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียนมีความเหมาะสม กำหนดแผนงาน โครงการปฏิบัติงานตามแผนงานและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการคัดกรองผู้เรียน จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจให้คณะกรรมการดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียน ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน จากระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลอื่นๆ ครูที่ปรึกษาดำเนินการคัดกรองผู้เรียน ตามเกณฑ์การคัดกรอง คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาจากข้อมูลผู้เรียน ครูที่ปรึกษาบันทึกหลักฐานการคัดกรองผู้เรียนทุกขั้นตอนลงในแบบบันทึกการคัดกรองผู้เรียน ครูที่ปรึกษาสรุปผลการจำแนกการคัดกรองผู้เรียนจากระเบียบสะสมและข้อมูลของผู้เรียน ประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา ตรวจสอบผลการดำเนินงานการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา มีการประเมินผลการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา

มีการสรุปและการรายงานผลการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา นำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษามาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการประชุมเพื่อแก้ไข ปัญหาผู้เรียน และนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองผู้เรียนมาจัดทำสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การแก้ไขปัญหาผู้เรียน

4.3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปัญหา พิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา กำหนดแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการพัฒนาและส่งเสริม ผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา จัดประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา มีแผนการสร้างความสำเร็จในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้กับผู้ปกครอง ทำความเข้าใจให้กับครูที่ปรึกษาในดำเนินงาน ตามแผนงาน โครงการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ครูที่ปรึกษาดำเนินงานการจัด กิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนสอดคล้องกับผลการคัดกรองผู้เรียน จัดกิจกรรมโฮมรูมอย่าง ต่อเนื่อง ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมและจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ของผู้เรียน จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเพื่อร่วมกันวางแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ตรวจสอบผลการพัฒนา และส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อพัฒนา และส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา มีการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การพัฒนา และส่งเสริมกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา สรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนในการ พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา นำปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนา ติดตามพฤติกรรมผู้เรียนจากการพัฒนาและส่งเสริม ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงการทำงานของครูที่ปรึกษา ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริม ผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน และมีการปรับแผนการสร้าง ความร่วมมือระหว่าง วิทยาลัยกับผู้ปกครอง

4.4 ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการ ดำเนินงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน คัดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบจัด กิจกรรม การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา กำหนดแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหา จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่ม

เสียงและกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ ผู้เรียนที่รับผิดชอบ ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนงานในการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน ครูที่ปรึกษาประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและสรุปรายงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ในการส่งต่อ มีประชุมเพื่อสรุปปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา มีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันแก้ไขและช่วยเหลือผู้เรียน สรุปรายงานผลการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา นำปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุงโครงสร้างในการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือผู้เรียน นำข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปกำหนดแผนการพัฒนากิจกรรมการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน นำผลที่ได้จากการนิเทศกำกับติดตามมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนและนำผลที่ได้จากการแก้ไขปัญหามาปรับปรุงแผนงาน โครงการ การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

4.5 ด้านการส่งต่อ หมายถึง การกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ การดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนที่ชัดเจน กำหนดโครงสร้างการบริหารงานการส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย จัดประชุมเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินการส่งต่อผู้เรียน มีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อผู้เรียนภายนอกวิทยาลัย จัดประชุมทำความเข้าใจกับครูถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อผู้เรียน ครูที่ปรึกษาทำการศึกษาโครงสร้างการบริหารงานการส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลผู้เรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาลงในแบบบันทึกการส่งต่อของผู้เรียน ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อผู้เรียนโดยมีการนัดหมายสถานที่ วัน เวลา ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกดำเนินการประสานงานกับเครือข่ายในการส่งต่อผู้เรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูและติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ ครูแนะแนวและผู้เกี่ยวข้องให้คำปรึกษาช่วยเหลือผู้เรียนกรณีพฤติกรรมดีขึ้นให้ส่งกลับครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบให้ดูแลช่วยเหลือ ประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งต่อผู้เรียนของครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบผลการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาในการส่งต่อผู้เรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือ มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือ ติดตามผลการดำเนินการส่งต่อผู้เรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก นำผลสรุปข้อปัญหาต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินงานไปปรับปรุงนโยบาย เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียน นำผลการประเมินคุณภาพการส่งต่อผู้เรียนมาปรับปรุงประสิทธิภาพ

การดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยและนำปัญหาที่ได้จากการรายงานมาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานการส่งต่อผู้เรียน

5. แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีดำเนินการหรือวิธีการปฏิบัติทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จะทำให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) ด้านจุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2) ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

6. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านงานคัดกรองผู้เรียน 3) ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน 4) ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และ 5) ด้านงานด้านการส่งต่อ

7. การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ใน 2 ส่วน คือ 1) การแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในปีการศึกษา 2560 และ 2) การประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

7.1 การแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน วิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง การแก้ปัญหาผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัยต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี และต้องช่วยเหลือแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน เช่น ปัญหาการขาดเรียนบ่อย ปัญหาการเรียนสาย ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาขาดทุนทรัพย์ในการเรียน ปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ปัญหาการติดเกมส์ อินเทอร์เน็ต และปัญหาการใช้สารเสพติดหรือด้านอื่นๆ ของวิทยาลัยเทคนิคตาก

7.2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน หมายถึง ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

7.3 ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านงานคัดกรองผู้เรียน 3) ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน 4) ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และ 5) ด้านงานด้านการส่งต่อ

8. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัยวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2560

9. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ (ครู) ในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2560

10. ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งระบบปกติ และระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2560

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ได้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องขนานนำผลการวิจัยไปพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิผล

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนงานในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค ตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.2 การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา
- 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
- 2.5 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารองค์การในโลกยุคใหม่เป็นการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดด้วยระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นองค์การเล็กหรือใหญ่มีแนวโน้มที่จะทำงานด้วยทีมงานผสมจากทั่วโลก งานหลายอย่างไม่จำเป็นต้องติดต่อกันแบบเห็นหน้า โครงการต่างๆ ทั้งภายในประเทศและระหว่าง ประเทศ จะทำด้วยทีมงานใหม่ๆ ซึ่งมีทักษะความชำนาญเฉพาะในด้านต่างๆ มีการประเมินผล ทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศ บรรลุเป้าประสงค์ และตรงตามกำหนดเวลา การบริหารองค์การยุคใหม่ที่ประสบความสำเร็จปัจจุบันอาจล้มเหลวได้ในอนาคต หากผู้บริหารไม่ สนใจและไม่เอาใจใส่ลักษณะการบริหารจัดการสมัยใหม่ (Modern Management Characteristics) (ริงสรรค์ ประเสริฐศรี, 2549, หน้า 9)

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหาร ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กูด (Good, 1973, p.13) ให้ความหมายของการบริหารเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า การบริหาร หมายถึง เทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานในองค์การทางการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ (Certo, 1991, p. 555) หรือเป็นกระบวนการ

ออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่ม ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิฟฟิน (Griffink, 1997, p. 4) กล่าวว่า การบริหาร (Management) หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่างๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) นั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการบริหารจัดการ จึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

เซอร์จิอวานนี (Sergiovanni, 2001, pp.1-3) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือโดยผู้อื่น เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหาร (Administration) ใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง เป็นคำนิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ (Public Administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการ และคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) จะหมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐ หรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร (Schermerhorn, 2002, p.G-2)

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารว่า คำว่า การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administatrae” หมายถึง ช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนวยความสะดวก (Direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “Minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของคำว่า Administer หมายถึง การติดตามดูแลสิ่งต่างๆ

ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไร (Profits) หรือกำไรสูงสุด (Maximum Profits) สำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณะ ถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการสาธารณะทั้งหลาย (Public Services) แก่ประชาชน การบริหารภาครัฐทุกวันนี้หรืออาจเรียกว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น เช่นการนำแนวคิดผู้บริหารสูงสุด (Chief Executive Officer) หรือ ซีอีโอ (CEO) มาปรับใช้ในวงราชการ การบริหารราชการด้วยความรวดเร็ว การลดพิธีการที่ไม่จำเป็น การลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และการจูงใจด้วยการให้รางวัลตอบแทน เป็นต้น นอกเหนือจากการที่ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจเข้ามารับสัมปทานจากภาครัฐ เช่น ให้สัมปทานโทรศัพท์มือถือ การขนส่ง เหล้า บุหรี่ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐก็ไม่ได้ทำประโยชน์ให้แก่สาธารณะหรือประชาชนได้เช่นกัน เช่น จัดโครงการคืนกำไรให้สังคมด้วยการลดราคาสินค้า ขายสินค้าราคาถูก หรือการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

การบริหาร บางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติ งานใดๆ ของหน่วยงานของรัฐ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงาน หรือ บุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และงบประมาณ (Budgeting) เช่นนี้ เป็นการนำ “กระบวนการบริหาร” หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า แพมส์-โพสคอร์บ (PAMS-POSDCoRB) แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย

พร้อมกันนี้ อาจให้ความหมายได้อีกว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือ การปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ คน สิ่งของ และ หน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การบริหารงานทั่วไป (Management) การบริหารการให้บริการประชาชน (Market) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารข้อมูลข่าวสาร (Message) การบริหารเวลา (Minute) และการบริหารการวัดผล (Measurement) เช่นนี้ เป็นการนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า 9M แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย

การให้ความหมายทั้ง 2 ตัวอย่างที่ผ่านมานี้ เป็นการนำหลักวิชาการด้านการบริหาร คือ “กระบวนการบริหาร” และ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” มาใช้เป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดในการให้ความหมาย ซึ่งน่าจะมีส่วนทำให้การให้ความหมายคำว่า การบริหารเช่นนี้ครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหาร ชัดเจน เข้าใจได้ง่าย เป็นวิชาการ และมีกรอบแนวคิดด้วย นอกจาก 2 ตัวอย่างนี้แล้ว ยังอาจนำปัจจัยอื่นมาใช้เป็นแนวทางในการให้ความหมายได้อีก เป็นต้นว่า 3M ซึ่งประกอบด้วย การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) และการบริหาร งานทั่วไป (Management) และ 5ป ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด ประสานงาน และ ประชาสัมพันธ์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2545, หน้า 18-19) กล่าวว่า การบริหาร คือกลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการหรือการอำนวยการ (Leading/Directing) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6 M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

ธงชัย สันติวงษ์ (2546, หน้า 18) กล่าวว่า การบริหาร คือ งานของหัวหน้าหรือผู้นำ ที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่างๆ ที่มีคนหมู่มากมาอยู่ร่วมกัน และร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้ง

ไว้จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ กล่าวอย่างง่าย ๆ การบริหารก็คือการทำให้งานเสร็จลงได้ โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำให้เสร็จนั่นเอง

ริงสรรค์ ประเสริฐศรี (2549, หน้า 13) กล่าวว่า การจัดการ (Management) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 23-25) ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, หน้า 1) ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง กิจกรรมของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

สรุปได้ว่าการบริหาร (Administration) หมายถึง การทำกิจกรรมหรือกระบวนการ โดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไร (Profits) หรือกำไรสูงสุด (Maximum Profits) สำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณะถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้

2.1.2 กระบวนการบริหาร

มีนักการศึกษา นักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ฟาโยล (Fayol, 1964) เสนอไว้ว่าองค์ประกอบของกระบวนการการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดรูปงานหรือการจัดองค์การ (Organizing)
3. การสั่งการ (Command)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Controlling)

กูริคและอูวิก (Gulick & Urwick, 1973, p. 13) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหาร ประกอบไปด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ขั้นตอน ซึ่งใช้ตัวย่อว่า “POSDCoRB MODEL” อธิบายความหมาย ได้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การว่า ควรจะดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไร และจะดำเนินการอย่างไร

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอำนาจอย่างเป็นทางการภายในองค์การ เพื่อประสานงานหน่วยงานย่อยต่างๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์การได้

3. การจัดหาบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ (Staffing) หมายถึง หน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคล เพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และจัดเตรียมบรรยากาศในการทำงานที่ดี

4. การอำนวยการ/การสั่งการ (Direction) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา โดยพยายามนำเอาการตัดสินใจดังกล่าว มาเปลี่ยนเป็นคำสั่งและคำแนะนำ นอกจากนี้ยังหมายถึงการที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์การ

5. การร่วมมือประสานงาน (Coordinating) หมายถึง หน้าที่สำคัญต่างๆ ในการประสานส่วนต่างๆ ของงานให้เข้าด้วยกันอย่างดี

6. การรายงานผล (Reporting) หมายถึง การรายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ในองค์การให้ทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้อาจใช้วิธีการต่างๆ เช่น การวิจัยและการตรวจสอบ

7. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง หน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ ในรูปของการวางแผนและการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

โบวี (Bovee, 1993, pp.5) กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารจัดการมี 4 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย (Goals) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy) และการพัฒนาแผนย่อยเพื่อให้เกิดการประสานงานกิจกรรมต่างๆ

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดว่าจะทำงานอะไร บุคคลใดที่มีความเหมาะสมที่จะทำงาน (Staffing) เป็นกระบวนการที่เป็นทางการเพื่อให้มั่นใจว่า องค์การมีพนักงานที่มีความสามารถในงานทุกระดับ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. การนำ (Leading) ประกอบด้วย การจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา การสั่งการ การคัดเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการบริหารความขัดแย้ง

4. การควบคุม (Controlling) เป็นการติดตามผลและแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่างานบรรลุผลตามที่ได้วางแผนไว้

คูนท์และโอ ดอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001, p. 9) ได้ให้แนวคิดกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งต่างก็แยกจากกันโดยหน้าที่และภารกิจ แต่จะดำเนินไปเป็นกระบวนการตามลำดับ และเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตามระบบบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล
2. การจัดองค์กร (Organizing) ประกอบไปด้วยการนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
3. การจูงใจ (Motivating) ประกอบไปด้วยการอำนวยความสะดวก (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)
4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่กำหนด

ดูบริน (DuBrin, 2010, pp.12-13) ได้นำเสนอแนวคิดหน้าที่การบริหารไว้เช่นเดียวกับนักการศึกษาหลายท่าน แต่มีการจัดหมวดหมู่ขั้นตอนการบริหารที่แตกต่างไป เช่นการจัดบุคลากร (Staffing) ไปรวมในด้านการจัดองค์กร (Organizing) การกำหนดเป้าหมายขององค์กร (Goal Setting) รวมอยู่ในการวางแผน (Planning) จัดการตัดสินใจ สั่งการ การสื่อสารและการจูงใจ รวมอยู่ในด้านการนำ (Leading) กระบวนการบริหารตามแนวคิดของบรินมีดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดเป้าหมายขององค์กร และวางแนวทางดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ประกอบด้วยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์กร การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์การดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน
 2. การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรและการจัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วยการจัดทำแผนภูมิปฏิบัติงาน การจัดบุคลากรรับผิดชอบงานต่างๆ การจัดทำมาตรฐานละเอียดการปฏิบัติงาน การจัดระบบการบังคับบัญชาและการประสานงาน การกำหนดภารกิจขององค์กร การจัดระบบทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในองค์กร
 3. การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยความสะดวกและการประสานงาน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายองค์กร ต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารประกอบด้วย การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การสื่อสารและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร
 4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์กร ประกอบด้วยการตรวจสอบ ติดตาม การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน
- เดมมิ่ง (Deming, 1995) ได้เสนอขั้นตอนการปรับปรุงงานคุณภาพ “วงจรมมิ่ง” (Deming cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำและการวางแผน (Plan)

1. ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม (Control item) ได้แก่ Q-C-D-S-M-E (Quality Cost Delivery Safety Morale Environment)
2. กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
3. กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do)

1. หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น ด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง
2. ดำเนินงานตามวิธีการที่กำหนด
3. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลเกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

1. ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
2. ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
3. ตรวจสอบว่า (ของหัวข้อควบคุม) ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้เป็นไปตาม (Act)

1. ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข
2. ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก
3. ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2545, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการบริหารประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน P: Planning
2. การจัดองค์การ O: Organizing
3. การนำ L: Leading
4. การควบคุม C: Controlling

ธงชัย สันติวงษ์ (2546, หน้า 157-182) กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า กระบวนการบริหารหมายถึงหน้าที่งานบริหารซึ่งประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การจัดคนเข้าทำงาน 4) การสั่งการ และ 5) การควบคุม หน้าที่งานบริหารภายในกระบวนการต่างก็เป็นมาตรการหรือเทคนิควิธีบริหารที่พยายามจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพ และความสำเร็จให้กับองค์การให้มากที่สุด

ก่อนเริ่มก้าวหรือลงมือทำงาน “การวางแผน” จะเป็นวิธีการบริหารองค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนเตรียมการใช้ทรัพยากรเพื่อให้ผู้ทำงานได้เห็น และมีทางเลือกทำงานที่เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ย่อมช่วยให้มีทางได้รับผลสำเร็จได้ง่าย สะดวก และปลอดภัย สามารถลดการเสี่ยงภัยหรือจัดการสูญเสียบางอย่างได้ก่อนลงมือทำจริง ขั้นตอนนี้จึงเท่ากับให้ผู้บริหารได้ “การบริหารด้านความคิด”

การจัดองค์การจะเป็นก้าวที่สองของการจัดแบ่งงานตามแผนให้มีความพร้อม เป็นกลุ่มทรัพยากรและบุคคลเพื่อที่จะปฏิบัติการกิจต่างๆ ให้เสร็จสิ้นไปได้อย่างมีระเบียบและได้ประสิทธิภาพ ขั้นตอนนี้จึงเท่ากับเป็น “การบริหารสิ่งของ”

ขั้นตอนที่ตามมาจะเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงานจริงโดยคนทำงาน ในกรณีนี้ผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับ “การบริหารคน” โดยเลือกและจัดคนให้มีคุณสมบัติและความสามารถตรงกับงาน จากนั้นก็ต้องสั่งการและจูงใจผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งควบคุมการปฏิบัติของคนให้ผลงานเข้าสู่มาตรฐาน

การบริหารการวางแผน

การวางแผน คือการสร้างความมั่นใจและลดการเสี่ยงภัย เพื่อให้แน่ใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรทำงานจะไม่ผิดพลาดเสียหาย แผนงานเปรียบเสมือนแผนที่และเข็มทิศช่วยนำทาง หากไม่มีการวางแผนสภาพก็เหมือนกับ “กำลังเดินอยู่ในความมืด” ทุกอย่างจะเป็นไปโดยเชื่องช้าขาดความมั่นใจ งานต่างๆ เข้ากันไม่ได้ และโอกาสผิดพลาดจะเกิดขึ้นได้มาก

การวางแผน เป็นงานบริหารประการแรกที่ต้องทำ และครอบคลุมถึงงานต่างๆ ทุกอย่างที่จะต้องมีการนำมาพิจารณาจากพื้นฐานข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ การคาดการณ์และประสานกับจุดประสงค์ที่ต้องการต่างๆ การวางแผนเป็นความพยายามที่จะเพิ่มความสำเร็จให้สูงขึ้น แผนงานที่กำหนดขึ้นทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ นโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และแผนดำเนินงาน ต่างก็เป็นการเตรียมการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้ทำงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป การวางแผนจึงเปรียบเสมือนวิธีการสร้างความมั่นคงและปลอดภัยให้กับทุกฝ่ายก่อนออกเดินทาง การตรวจสอบภูมิอากาศ รวมทั้งกำหนดทิศทางการเดินทางที่ดีไว้ล่วงหน้าย่อมจะต้องเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบ และปรับกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาที่ปฏิบัติตามแผน

การบริหารการจัดองค์การ

จุดประสงค์ประการเดียวของการจัดองค์การก็คือ เพื่อให้มีทีมงานให้เสร็จตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ตั้งไว้ในแผน กระบวนการจัดองค์การจะเหมือนกับเป็นขั้นตอนของการจัดเตรียมตำแหน่งงาน กลุ่มงานและรวมกลุ่มกันเข้าเป็นโครงสร้าง เพื่อให้สามารถเป็น “พาหนะ” ที่ทุกฝ่ายจะนำเอาทรัพยากรมาปฏิบัติงานร่วมกันจนบรรลุในวัตถุประสงค์ต่างๆ

ตามเหตุผลข้างต้น องค์การจึงควรจัดขึ้นโดยวิธีมุ่งถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ หรือต้องพยายามจัดขึ้นตามความจำเป็นของงานที่ต้องทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้แต่ไม่ควรเป็นการจัดโดยเลียนแบบจากคนอื่นหรือการจัดตามความประสงค์ของผู้บริหาร ที่อยากจะได้จุดอ่อนของเราทุกคน คือเรามักจะชอบทำอะไรมากกว่าที่จะพิจารณาถึงเหตุผลความจำเป็น

อย่างไรก็ตาม ต้องเข้าใจอย่างถูกต้องเช่นกันว่า ความสำคัญของการจัดองค์การจะมีใช้อยู่ที่การจัดตำแหน่งแต่ละตำแหน่งเท่านั้น ในปัจจุบันนี้การจัดทีมงานหรือโครงสร้างที่เป็นกลุ่มของตำแหน่งขนาดเล็กและใหญ่ สำหรับให้ผู้บริหารแต่ละระดับได้มีตำแหน่งที่จำเป็นพอเพียงกับที่ต้องการ จะช่วยให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพได้ทั้ง 2 ระดับ คือ จากแต่ละตำแหน่ง และจากทีมงานที่เป็นผลงานรวมของกลุ่มด้วยพร้อมกัน เมื่อพูดถึงองค์การหรือการจัดองค์การครั้งใด นักธุรกิจมักจะเข้าใจง่ายๆ หมายถึงการจัดทำ “ผังองค์การ” ให้มีกล่องตำแหน่งต่างๆ คล้ายกับที่เคยเห็นมาจากที่อื่นหรือในทำนองกลับกันการจัดให้มีภาพสวยๆ ตามใจชอบ เพียงเพราะไม่ต้องการให้เหมือนกับชาวบ้านที่เขาทำกันซึ่งมีใช้ถูกต้อง การจัดโครงสร้างให้เป็นผังองค์การจะต้องกระทำอย่างพิถีพิถัน ให้สอดคล้องเป็นไปตามความจำเป็นและต้องการของบริษัท เพื่อให้สะดวกที่ฝ่ายจัดการจะอยู่ทำงาน และบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างองค์การ เมื่อจัดเสร็จควรจะได้รับการเขียนเป็นผัง ขอบเขตหน้าที่ของกลุ่มงานและตำแหน่งงานให้เป็นที่เข้าใจทั่วกัน และควรบรรจุไว้ในคู่มือบริษัทหรือหน่วยงานที่จะใช้ชี้แจงให้บุคลากรทราบ อย่างไรก็ตามเมื่อใช้งานไประยะหนึ่ง การปรับโครงสร้างองค์การอาจเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามทันต่อเงื่อนไขปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนโครงสร้างบ่อยครั้งเกินไปในเวลาสั้นๆ เป็นประจำทุกปีหรือทุกสองปี จะทำให้เกิดความสับสนทั้งในภาระหน้าที่และความสัมพันธ์ต่างๆ ที่จะทำให้เกิดการสะดุด ลังเลและร้งรอ

การบริหารการจัดคนเข้าทำงาน

โดยที่โครงสร้างองค์การจัดขึ้นเพื่อให้สามารถนำมาให้คนต่างๆ ช่วยกันทำงานตามแผนให้เสร็จ เพื่อให้มั่นใจว่างานที่จัดเตรียมไว้มีทางสำเร็จผลด้วยดี ตัวผู้ทำงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องมีความพร้อมตั้งแต่จุดเริ่มต้น การเลือกเฟ้นและจัดคนที่มีความรู้ความสามารถต่างกัน ให้ทำงานในตำแหน่งที่ยากง่ายต่างกันอย่างเหมาะสม ตามคำกล่าวภาษาอังกฤษที่ว่า Put the right man on the right job หรือการเป็นผู้บริหารที่รู้จักเลือกใช้คน จึงเป็นหนทางที่จะช่วยให้มั่นใจได้ว่างานอาจเสร็จไปแล้วถึงครึ่งทาง ความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ทั้งด้านเทคนิคปฏิบัติและความนึกคิดตลอดจนประสบการณ์ นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะพิจารณาให้เห็นชัด เทคนิคการคัดเลือกให้ได้คนที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารงานต้องสนใจ

ทักษะหรือความสามารถทางบริหารคือ ความเก่งทั้ง 3 ด้าน คือ เก่งคิด เก่งปกครองคน และเก่งทำหรือเก่งด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ผู้บริหารแต่ละระดับจะมีส่วนผสมของความสามารถต่างกัน ผู้บริหารระดับสูงสุดต้องมีทักษะด้านการนึกคิดสูงสุด เพราะต้องนำองค์การไป

ยุ่งเกี่ยวกับภายนอกมาก โดยที่ผู้บริหารระดับกลางจะนำเอาแผนงานมาดำเนินการให้เสร็จไปด้วยคน
 หมู่มาก ทักษะในการบริหารคนจึงจำเป็นที่สุด ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารระดับต้นหรือ หัวหน้างาน
 เนื่องจากยังต้องใกล้ชิดกับจุดปฏิบัติงานร่วมกับลูกน้อง ทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติงาน จึงจำเป็นมาก
 สำหรับระดับนี้

การบริหารการสั่งการ

ตามความคิดในสมัยเดิม เชื่อกันผิดๆ ว่าการปล่อยให้คนจากหลายๆ ฝ่าย หลายๆระดับ
 เข้ามาร่วมในกระบวนการบริหาร นับว่าเป็นวิธีที่ไม่อาจทำได้ในทางปฏิบัติ วิธีที่จะช่วยให้ธุรกิจก้าว
 เติบโตไปได้เร็ว คือการส่งมอบอำนาจการตัดสินใจเอาไว้กับคนไม่กี่คนจะดีกว่า สามารถทำได้เร็ว ย่นย่อ
 รวบรวม และฉับไวในไม่ก็จุดข้างบน แต่ในความเป็นจริงแล้วงานต่างๆ ของธุรกิจในสมัยนี้ แม้งานที่อยู่ใน
 ในระดับปฏิบัติข้างล่าง ต่างก็มีความยุ่งยากและซับซ้อน พร้อมทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่
 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งเทคโนโลยีและความต้องการของลูกค้า สภาพเช่นนี้ทำให้การตัดสินใจโดย
 ผู้บริหารระดับสูงทำได้ยากและไม่ทันเหตุการณ์

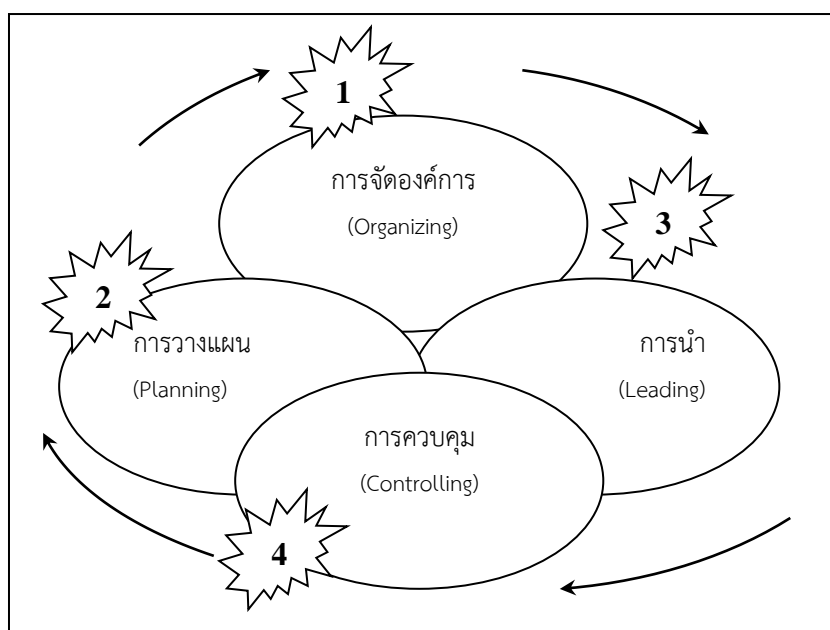
เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า องค์กรทุกแห่งต้องใช้นคนเป็นพนักงาน ในขณะเดียวกันคน
 ในโลกนี้ต่างก็ทำงานเพื่อให้ได้ผลตอบแทนกลับมา ความต้องการอยู่ดีกินดีจึงเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของ
 ทุกคน และเป็นพื้นฐานที่ผู้บริหารจะสามารถใช้จูงใจให้เขาทำงานได้ดี เพื่อแลกกับผลตอบแทนที่จะได้
 มากขึ้น วิธีการจูงใจที่ได้ผลและกระทำได้ง่าย เคล็ดลับจึงอยู่ที่การพยายามผูกเป้าหมายผลงานที่
 ต้องการให้ทำ ให้สัมพันธ์ไว้กับเป้าหมายความต้องการส่วนบุคคล วิธีนี้เองที่ทำให้เกิดการคิดเทคนิค
 “การบริหารตามเป้าหมาย” หรือ MBO ขึ้นมา เพื่อให้บรรยากาศการบริหารงานมีการจูงใจมากขึ้น
 สิ่งที่เป็นเรื่องยุ่งยากที่สุดของการสั่งการ คงจะไม่มีอะไรที่เกินกว่าการติดต่อ สื่อสาร ซึ่งจะมีผลอย่าง
 มากต่อความเข้าใจของทุกฝ่ายที่จะอยู่และทำงานร่วมกัน หลักที่ดีสำหรับการสร้างความเข้าใจในการ
 ติดต่อสื่อสาร คือการจัดให้มีการติดต่อสื่อสารสองทาง นอกจากนี้ในการประชุมเพื่อการชี้แจงต่างๆ
 ต้องมีการจัดเตรียมที่ดีพอ รวมทั้งพยายามให้มีข้อสรุปโดยไม่ปล่อยให้มีการพูดร้ายยาวแบบไม่รู้จบ
 จนหาข้อสรุปไม่ได้

การบริหารการควบคุม

การควบคุมไม่ควรเป็นความหมายของการจับผิดหรือเพื่อลงโทษ แต่เป็นเครื่องมือใช้
 เตือนภัยล่วงหน้า ให้ทราบถึงสิ่งที่จะผิดเพี้ยนไปจากแผน อาจพูดได้ว่า การควบคุมจะไม่เกิดขึ้นเลยถ้า
 ปราศจากแผน ทั้งนี้เพราะกลไกสำคัญที่สุดของการควบคุมนั่นคือ การติดตามความก้าวหน้าของงาน
 เพื่อเทียบกับแผนงานนั่นเอง โดยทั่วไปการควบคุมมักจะเข้าใจกันในนามของ “รายงาน” ซึ่งจัดทำขึ้น
 ตามกำหนดเวลาความจำเป็น เพื่อทราบผลการดำเนินงานที่ทำไปแล้ว โดยเนื้อหาของรายงานจะมี
 สารสำคัญบางเรื่อง ที่ผู้บริหารต้องการทราบในแง่การปฏิบัติ การควบคุม หมายถึงการดำเนินการที่
 กระทำไปโดยอาศัยพื้นฐานข้อมูลที่ได้รับมาเป็นสำคัญ

การควบคุมที่มีประสิทธิภาพนั้น ไม่จำเป็นต้องมีการรวบอำนาจไว้ในส่วนกลาง ตรงข้ามในองค์กรที่มีการกระจายอำนาจ การควบคุมสามารถทำได้ผลอย่างดี เพียงแต่ต้องจะมีโครงสร้างให้มีระบบการควบคุม ที่สามารถส่งข้อมูลให้ทราบในเวลาอันสั้น สาระสำคัญของการควบคุมอยู่ที่การกำหนดวัตถุประสงค์ของงานแต่ละระดับในองค์กร จากนั้นก็ทำการแปลงความให้เห็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคน แล้วกระจายอำนาจการปฏิบัติงานให้ และทำการติดตามผลงานเทียบกับแผนงานที่วางไว้

ริงสรณ์ ประเสริฐศรี (2549, หน้า 13-14) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จต้องทำหน้าที่บริหาร 4 ประการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่การบริหารขั้นพื้นฐาน 4 ประการ

หน้าที่ในการบริหารทั่วไป 4 ประการตามรูป ย่อมมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เมื่อมีการวางแผน ต้องมีการจัดสรรหน้าที่ว่าใครทำหน้าที่อะไรบ้าง ขึ้นต่อไปจึงจะมีการสั่งการ และการชักนำให้พนักงานปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนสุดท้ายคือการควบคุมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ขั้นตอนการบริหารทั้ง 4 ดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) ทรัพยากรทางกายภาพ (Physical Resources) ทรัพยากรข้อมูล (Information Resources)

ทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดของหน้าที่การบริหาร ทั้ง 4 ประการ ได้ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นกระบวนการการกำหนดวัตถุประสงค์ และพิจารณาว่าสิ่งใดควรทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น หรือหมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การ และวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายนั้นๆ ผู้บริหารต้องวางแผนด้วยหลักเหตุผล 3 ประการ คือ (1) เพื่อกำหนดทิศทางสำหรับอนาคตขององค์การ เช่น ต้องการกำไรที่เพิ่มขึ้น การขยายส่วนครอง ตลาด และความรับผิดชอบต่อสังคม (2) เพื่อกำหนดทรัพยากรขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย (3) เพื่อกำหนดงาน โดยมีการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นกระบวนการตัดสินใจว่า ใครทำงานอะไร และรายงานขึ้นตรงกับใคร เป็นการใช้อย่างเหมาะสม (Staffing) หรือหมายถึง กระบวนการออกแบบงาน การจัดสรรทรัพยากรและการประสานกิจกรรมการทำงาน

3. การนำ (Leading) เป็นการชักนำให้บุคคลอื่นปฏิบัติงาน โดยการจูงใจให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งในเรื่องของการนำนี้ ผู้บริหารจะต้องใช้หลักการจูงใจที่ดี ขณะเดียวกันก็ต้องมีการสั่งการที่เหมาะสมด้วย หรือหมายถึง การกระตุ้นจูงใจให้ใช้ความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมาย

4. การควบคุม (Controlling) เป็นขั้นตอนที่บุคคล กลุ่ม หรือองค์การ มีการติดตามการทำงานและปฏิบัติการแก้ไข หรือหมายถึง กระบวนการวัดผลการทำงานและการแก้ไข เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ การควบคุมมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

- 4.1 การกำหนดมาตรฐานการทำงาน
- 4.2 การวัดผลการทำงานในปัจจุบันแล้วเปรียบเทียบกับมาตรฐาน
- 4.3 การปฏิบัติการแก้ไขสิ่งที่เบี่ยงเบนจากมาตรฐานที่กำหนดไว้
- 4.4 การปฏิบัติการแก้ไขมาตรฐานเท่าที่จำเป็น

ธงชัย สมบูรณ์ (2549, หน้า 175-176) กล่าวถึงขั้นตอนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ว่า

1. การวางแผน หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนที่สำคัญ จะทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ต้องเป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร และกำหนดมาตรฐานวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานไปพร้อมกันด้วย
2. การปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติตามแผน ก่อนที่จะปฏิบัติงานใดๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเงื่อนไขต่างๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าใช้คนมากต้องได้รับการอบรม
3. การตรวจสอบ เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้เป็นไปตามแผนหรือไม่ มีปัญหาอะไรบ้าง การติดตามประเมินผล เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทำควบคู่กัน

4. การปรับปรุง เป็นกิจกรรมหลังสุด เพื่อตรวจสอบ แก้ปัญหา ปรับปรุงงาน เฉพาะหน้า คืบสาเหตุเพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของการทำงานที่ต่างไปจากเดิม

ศาสตราจารย์ (2551, หน้า 17-18) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการองค์การให้ ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารต้องเข้าใจหน้าที่ทางการบริหาร (Management Function) นำเอา แนวคิดทางการบริหารไปปฏิบัติในองค์กร ให้บรรลุผลสำเร็จผ่านกิจกรรมหลัก คือ

1. การวางแผน (Planning) คือ เป็นการกำหนดภาระ วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิธีการ เพื่อนำไปสู่ตัวบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการออกแบบการจัดกิจกรรม การกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละแผนก แต่ละบุคคลไว้อย่างชัดเจน
3. การนำ (Leading) คือ ความพยายามของผู้บริหารที่จะต้องทำให้สมาชิกเกิดความ ร่วมมือกันในการปฏิบัติด้วยความเต็มใจ มีความเป็นผู้นำ
4. การควบคุม (Controlling) คือ การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน ของฝ่ายต่างๆ เป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 34-39) ได้สรุปแนวคิดกระบวนการบริหารของ นักการศึกษาหลายท่าน ไว้ดังนี้

1. เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาแห่งการบริหารจัดการ มีความเห็นว่าการบริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง เป็นหลักสากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารทุกประเภท โดยการบริหารจัดการเป็นสำคัญพื้นฐานของการบริหารงาน ที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ประการ ที่เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- 1.1 การวางแผน (To Plan) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะ คาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ แล้วกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการทำงาน ในอนาคต

- 1.2 การจัดองค์การ (To Organize) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ในการจัดโครงสร้างของงานและอำนาจหน้าที่ของบุคคล

- 1.3 การบังคับบัญชา (To Command) หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการ วินิจฉัย สั่งการ การตัดสินใจ การมอบหน้าที่การทำงาน การนิเทศงาน ตลอดจนการใช้ภาวะผู้นำ

- 1.4 การประสานงาน (To Coordinate) หมายถึง ความร่วมมือ ร่วมใจในการ ปฏิบัติงานการจัดระเบียบงานให้เรียบร้อย สอดคล้องกลมกลืนกัน เพื่อให้งานสมดุลและบรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การประสานงานเปรียบเสมือนตัวกลาง นำพินเฟืองของบรรดากิจกรรม ทั้งหลายให้สอดคล้องกัน เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความกลมกลืน ราบรื่นและเรียบร้อย

1.5 การควบคุมงาน (To Control) หมายถึง การกำกับงานและตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยอาศัยการรายงานและงบประมาณเป็นเครื่องมือ

2. เจสซี บีเซียร์ส (Jesse B. Sears) ให้ความเห็นว่า การบริหารการศึกษาจะต้องดำเนินการ ไปตามกระบวนการ 5 ขั้น ดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการล่วงหน้า

2.2 การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างและกำหนดตำแหน่งหน้าที่

2.3 การอำนวยการ (Directing) คือ การสั่งการและมอบหมายงาน

2.4 การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่างๆ ในหน่วยงาน

2.5 การควบคุมงาน (Controlling) คือ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. สมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators: AASA) มีความเห็นว่า กระบวนการบริหารการศึกษาคควรประกอบด้วยกิจกรรม 5 ขั้น ดังนี้

3.1 การวางแผน (Planning) คือ การวางแผนปฏิบัติการในการบริหารการศึกษา

3.2 การจัดสรรทรัพยากร (Allocation) คือ การสรรหาทรัพยากรที่เป็นปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารงาน

3.3 การบำรุงขวัญ (Stimulating) คือ การให้กำลังใจและบำรุงขวัญผู้ปฏิบัติงาน

3.4 การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

3.5 การประเมินผล (Evaluation) คือ การประเมินผลงานหรือติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2552, หน้า 2-3) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน	P: Planning
2. การจัดองค์การ	O: Organizing
3. การนำ	L: Leading
4. การควบคุม	C: Controlling

วรรณธ แสงมณี (2553, หน้า 10-1) กล่าวไว้ว่า องค์การทุกประเภทจำเป็นต้องมี ผู้บริหารแสดงบทบาทหน้าที่ ที่เรียกว่า “กระบวนการจัดการ” (Management Process) ซึ่ง ประกอบด้วย “หน้าที่ด้านการจัดการ” (Management Function) 4 อย่าง ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดรูปองค์การ (Organizing) การอำนวยการหรือการนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

นอกจากนั้นกระบวนการบริหารที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือการบริหารด้วยวงจร คุณภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานหรือการจัดระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลผลิต ที่ออกมามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายกำหนด ซึ่งเอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง (Edwards Deming) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมมิ่ง” (Deming cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและการวางแผน (Plan)
 - 1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
 - 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
 - 1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
 2. การปฏิบัติตามแผน (Do)
 - 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น
 - 2.2 ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
 - 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม
 3. การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)
 - 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
 - 3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้อยู่บนเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
 - 3.3 ตรวจสอบว่าหัวข้อควบคุมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
 4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (Act)
 - 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ให้หามาตรการแก้ไข
 - 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ให้ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอ เพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก
 - 4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน
- จากการศึกษาแนวคิดกระบวนการบริหาร สามารถวิเคราะห์และสรุปเพื่อประยุกต์ใช้ใน กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปเป็นกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นักการศึกษา	กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก												
	Henry Fayol	Luther Gulick and Lyndall Urwick	Bovee	Koontz and O'Donnell	DuBrin	Jesse B. Sears	The American Association of School	จันทราณี สงวนนาม	ธงชัย สันติวงษ์	รังสรรค์ ประเสริฐศรี	Edwards Deming		
กระบวนการบริหาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	กระบวนการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก	
การวางแผน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓ 1. การวางแผน
การจัดองค์การ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
การนำ			✓		✓			✓		✓			✓ 2. การปฏิบัติ ตามแผน
การจัดสรรทรัพยากร							✓						
การลงมือปฏิบัติ											✓		
การงบประมาณ		✓	✓										
การสั่งการ	✓	✓							✓				
การจูงใจ				✓									✓ 3. การประสานงาน
การประสานงาน	✓	✓	✓			✓	✓						
การอำนวยความสะดวก		✓							✓				
การควบคุม	✓		✓	✓	✓				✓	✓			✓ 4. การประเมินผล
การประเมินผล							✓			✓			
การปรับปรุง										✓	✓	✓ 5. การปรับปรุง และพัฒนา	

จากตารางที่ 1 แสดงกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning: P) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) ขั้นที่ 3 การประสานงาน (Coordinating) ขั้นที่ 4 การประเมินผล (Evaluating) ขั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Action: A) ในแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินงานตามหน้าที่และภาระงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการตามลำดับขั้นและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน

2.1.3 กระบวนการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ หรือการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการ หรือองค์คณะบุคคลหรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะ ไว้ดังนี้

พิชณุ ตุลสุข (2551, หน้า 29-31) กล่าวถึงการบริหารงานในรูปคณะกรรมการว่า เป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหาร จะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย ดังนี้

1. ความหมายการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ

การบริหารในรูปคณะกรรมการ คือ รูปแบบการบริหารโดยมีบุคคลหลายคน เข้าไปร่วมกันรับผิดชอบกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย ตลอดจนแนวทางต่างๆ ไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติ ก่อให้เกิดภารกิจต่างๆ ของหน่วยงาน บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมดังกล่าวอาจดำเนินการได้ 2 ช่องทาง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการในการบริหารโดยตรง หรืออาจคัดเลือกตัวแทนกลุ่มของตน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเป็นคณะกรรมการทางการบริหารนั้นๆ เพื่อให้การบริหารสามารถสนองตอบความต้องการของลูกค้า หรือผู้รับบริการได้มากที่สุด

2. องค์ประกอบของการบริหารในรูปคณะกรรมการ

องค์ประกอบของการบริหารในรูปคณะกรรมการ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการ ได้ใช้ดุลยพินิจตัดสินใจจากการอภิปรายถึงเหตุผลการดำเนินการ ประกอบข้อมูลข้อเท็จจริง จึงไม่ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือภูมิหลังของบุคคล ผลของการใช้ดุลยพินิจจึงรอบคอบ มีความเสี่ยงน้อย แต่มีข้อจำกัดคือ ความล่าช้าในการดำเนินการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ มีดังนี้

2.1 ประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากกรรมการที่เป็นฝ่ายตัวแทนฝ่ายต่างๆ เนื่องจากประธานคณะกรรมการสำคัญต่อการควบคุมให้การประชุมในการตัดสินใจด้านต่างๆ เป็นไปได้อย่างมีคุณภาพ จึงควรเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทางการบริหาร เป็นที่ยอมรับของกรรมการทั่วไป และมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

2.2 รองประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาเช่นเดียวกับประธานคณะกรรมการ ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ เมื่อประธานคณะกรรมการไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้

2.3 กรรมการมาจากตัวแทนของฝ่ายต่างๆ ในชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงกรรมการโดยตำแหน่งแต่งตั้งข้าราชการประจำด้วย จำนวนกรรมการขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในกฎกระทรวง เป็นหลัก

2.4 กรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คนต่อ 1 คณะกรรมการ มาจากฝ่ายข้าราชการประจำหรือจากกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากต้องจัดเตรียมการประชุมและนำการประชุมไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารอีกด้วย

3. หลักการบริหารแบบคณะกรรมการ

ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลของการบริหารโดยคณะกรรมการ ต้องใช้หลักการประชาธิปไตยเป็นหลักในการบริหาร ดังนี้

3.1 ต้องมีหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อให้กิจกรรมการบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่วงเกินหรือละเมิดในสิทธิหรือภารกิจ ที่เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้ปฏิบัติ

3.2 ต้องมีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการหรือภารกิจที่ปฏิบัติ เพราะการทำกิจกรรมและการใช้ดุลยพินิจต้องใช้การปรึกษาหารือ การพบปะหรือการประชุม หากคณะกรรมการไม่มีความรับผิดชอบ อาจทำให้กิจกรรมล่าช้า หรือปฏิบัติไม่ได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด

3.3 คณะกรรมการต้องถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เพราะคณะกรรมการเป็นตัวแทนของสาธารณะ ทุกฝ่ายคาดหวังในความเป็นกลาง และการก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุกกิจกรรมที่บริหาร

3.4 มีความบริสุทธิ์ใจต่อภารกิจของหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการ ต้องไม่เข้าไปเพื่อแสวงหาอำนาจหรือผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพรรคพวก เพราะผลแห่งการบริหารที่ไม่บริสุทธิ์ใจ จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทุกคนโดยรวม และทำให้ระบบงานด้านต่างๆ ในสถานศึกษาเสียหายไปด้วย

4. แนวทางของผู้บริหารในการบริหารในรูปคณะกรรมการ

ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2545, หน้า 2-3) กล่าวถึงแนวทางของผู้บริหารในการบริหารโดยคณะกรรมการว่า เป็นเรื่องค่อนข้างใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการอาจสับสนในการใช้อำนาจ และอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามได้ จึงมีหลักในการปฏิบัติดังนี้

4.1 การบริหารในรูปคณะกรรมการ มี 2 ฝ่าย ดังนี้

4.1.1 ฝ่ายสำนักงาน เป็นฝ่ายปฏิบัติการประจำและทำหน้าที่บริหารงานโดยตรง

4.1.2 ฝ่ายคณะกรรมการ เป็นฝ่ายบริหารงานทางอ้อมใช้อำนาจบริหารทางการประชุม วินิจฉัย ตัดสินใจ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ฝ่ายสำนักงานนำไปดำเนินการ

4.2 บทบาทของฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการถูกกำหนดไว้ชัดเจน ต้องยึดถือบทบาทหน้าที่ตามที่ระเบียบ กฎหมายปฏิบัติ หากไม่เข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่ จะเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติได้

4.3 ฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการต้องประสานการทำงานให้เข้ากัน โดยยึดจุดหมายปลายทาง คือ ผลสำเร็จของงาน ความมีประสิทธิภาพของงาน ประโยชน์ต่อ ผู้รับบริการและประชาชนเป็นหลัก

4.4 การใช้อำนาจของคณะกรรมการในการตัดสินใจ วินิจฉัย หรือวางนโยบาย ใดๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นเหตุเป็นผลความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ทั้งนี้ต้องใช้การ ประนีประนอมเป็นหลัก ควรหลีกเลี่ยงการใช้มติหรือการลงคะแนนในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ จะเหมาะสมยิ่ง เพราะสังคมของคณะกรรมการมีลักษณะค้ำค้ำ ไม่ควรเกิดความเสียหายหรือแพ้ ชนะกันในที่ประชุม

4.5 ผู้บริหารในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ ต้องมีทีมงาน รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเสนอต่อที่ประชุม พร้อมชี้แจงเหตุผลที่ชัดเจนด้วย

สนธิรัก เทพเรณู (2552) ได้กล่าวว่า การทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการ หรือ องค์คณะบุคคล หรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะ เชื่อกันว่าสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการระดมสติปัญญาความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคน เพื่อ พิจารณาปัญหาตัดสินใจ หรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลโดยหลักวิชาการ คณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้ง หรือดำเนินการอย่างถูกต้อง จะมีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจจากวิหาคำความคิดเฉลี่ย ขจัด ความคิดที่เป็นอุปสรรค ด้วยการอภิปรายประนีประนอมและผสมผสาน ตลอดจนเป็นการหาผลลัพธ์ แบบประชาธิปไตย ในกรณีที่ไม่สามารถทำนายผลล่วงหน้าได้ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้อง ตัดสินใจแก้ปัญหาสำหรับเรื่องที่มีอิทธิพล หรืออำนาจของผู้มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งบุคคล คนเดียวไม่กล้าตัดสินใจหรือไม่เหมาะที่จะตัดสินใจ นอกจากนี้การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ยังเป็นการสร้างความร่วมมือและการประสานงานที่ดีในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถป้องกัน ความลำเอียงที่จะพึงมีขึ้นได้ ส่วนผลเสียที่ได้รับจากการดำเนินงานนั้น คือ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า สิ้นเปลือง ทั้งงานและเวลา ทั้งยังขาดผู้รับผิดชอบในผลงานในระบบคณะกรรมการ สมาชิกต้อง รับผิดชอบในผลงานอย่างแท้จริง กล่าวคือ การบริหารงานในระบบคณะกรรมการ สมาชิกต้อง รับผิดชอบร่วมกัน แต่สิ่งใดก็ตามถ้าถือว่าเป็นความรับผิดชอบของทุกคนแล้ว มักดูเหมือนว่าไม่มีผู้ใด รับผิดชอบเลย

เลขานุการคณะกรรมการและคณะเจ้าหน้าที่ ถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทางการ ทำงานของคณะกรรมการ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตามที่ระบุไว้ โดยจะต้องมีการเตรียม และปฏิบัติภารกิจสนับสนุนการดำเนินงานของ

คณะกรรมการ ในเบื้องต้นต้องมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านนโยบาย ทิศทางหรือแนวโน้ม ในอนาคต โอกาส ข้อจำกัด และกลยุทธ์การปฏิบัติงานในภาพรวมและเฉพาะกรณี ตลอดจนทางเลือก สำหรับการตัดสินใจพื้นฐาน มีการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะนำเข้าหารือในคณะกรรมการ วางแผนจัดทำปฏิทินเรื่องที่จะพิจารณาไว้ล่วงหน้า เสนอแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์เรื่อง สำคัญๆ ก่อนนำ เข้าสู่ที่ประชุม จัดเตรียมเอกสารสรุปประเด็นสำคัญและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง นำส่งให้คณะกรรมการศึกษาเป็นการล่วงหน้า ก่อนการประชุมอย่างน้อย 3-7 วัน ชี้แจงรายละเอียด เป้าหมาย หรือความต้องการในการพิจารณาประเด็นสำคัญต่างๆ ให้ประธานกรรมการทราบก่อนการ ประชุม ทุกครั้ง กรณีที่รับทราบภายใน หรือคาดคะเนว่ากรรมการมีความคิดเห็นแปลกแยกกันเป็น กลุ่ม ควรชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญอย่างไม่เป็นทางการกับกรรมการบางกลุ่ม ที่คาดว่าจะ ทำให้ผลหรือมติการประชุมเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายที่ต้องการ และการประชุมจะรวดเร็ว ลำช้า ทั้งนี้ หากไม่มีข้อขัดข้องจำเป็นจริงๆ เลขานุการต้องนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมด้วยตนเอง โดยพยายามสรุป ประเด็นให้ชัดเจน กะทัดรัดและเข้าใจง่าย รวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาช่วยสนับสนุน ทีมเลขานุการต้องมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ชักซ้อมสนับสนุนและประสานการปฏิบัติอย่าง เป็นระบบ ทั้งด้านงานเอกสาร เทคโนโลยี การนำเสนอ และการบันทึกรายงานการประชุม

นอกจากนี้ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม ฝ่ายเลขานุการต้องนำบันทึกรายงานการประชุมมาตรวจสอบและวิเคราะห์ว่า คณะกรรมการมีการมอบหมายภารกิจให้ฝ่ายเลขานุการหรือ กรรมการท่านใดบ้าง ภารกิจดังกล่าวมีภารกิจที่ฝ่ายเลขานุการต้องสนับสนุน หรือมีกำหนดการในการ ปฏิบัติให้แล้วเสร็จเมื่อใด เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามมติที่ประชุม และรวบรวมนำเสนอผลหรือ ปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป

เลอพงษ์ วัชรชัย (2558) กล่าวถึงระบบหลักที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพ เกิดความ เชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ใช้ผลผลิตของสถานศึกษาคือ ระบบงานวิชาการ ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และระบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ในด้านโครงสร้างการ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ซึ่งมีการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการที่ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต เป็นประธาน ผู้จัดการ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการ รองผู้อำนวยการ เป็นกรรมการ หัวหน้าระดับ ทุกระดับ เป็นกรรมการ ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นกรรมการ ผู้แทนชุมชน เป็นกรรมการ และหัวหน้าฝ่าย กิจการนักศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ 1) ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุง รักษา 2) สร้างขวัญ กำลังใจ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันเหตุการณ์ 3) เป็นผู้นำ ในการผนึกกำลังผดุง และบูรณาการ ภารกิจโดยรวมของสถานศึกษา 4) ประชาสัมพันธ์และสร้าง ความเข้มแข็งให้เครือข่าย และ 5) กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล

2. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นประธาน หัวหน้าระดับทุกระดับ เป็นกรรมการ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นกรรมการ หัวหน้างานพยาบาล เป็นกรรมการ หัวหน้างานแนะแนว เป็นกรรมการ และผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกิจการ เป็นเลขานุการ มีหน้าที่ 1) เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษา 2) เป็นผู้ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) และคณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือที่ใช้ดำเนินงาน 4) จัดประชุม เพื่อปรึกษาหารือคณะกรรมการต่างๆ เดือนละครั้ง 5) ทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

3. คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ประกอบด้วย หัวหน้าระดับ เป็นประธาน อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับชั้น เป็นกรรมการ อาจารย์ผู้สอนในระดับชั้น เป็นกรรมการ ผู้แทนนักเรียน นักศึกษาในระดับชั้น เป็นกรรมการ และอาจารย์แนะแนว เป็นกรรมการ มีหน้าที่ 1) ประสานผู้เกี่ยวข้อง ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการดำเนินงานในระดับของตน 2) บันทึกหลักฐาน การปฏิบัติงานตามระบบ ประเมินผล และจัดทำรายงานตามระดับชั้น 3) ศึกษาข้อมูลความต้องการของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียน เพื่อประโยชน์ของระบบและการประสานกับทีมประสาน 4) จัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือคณะกรรมการต่างๆ เดือนละครั้ง และ 5) ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

สรุปการบริหารงานในรูปคณะกรรมการเป็นการใช้กลยุทธ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ให้กลุ่มบุคคลฝ่ายต่างๆ มีส่วนร่วมในทางความคิด การปฏิบัติ การกำกับติดตามดูแลผลการปฏิบัติ รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน โดยกลไกสำคัญของการปฏิบัติ คือ การแต่งตั้งหรือพิจารณา คัดเลือกบุคคลเข้าไปรับผิดชอบทำงาน ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถและการอุทิศเวลาการ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต้องเข้าใจชัดเจนตรงกัน สามารถปฏิบัติได้ และบทบาทหน้าที่ของ กลุ่มบุคคลที่เป็นกรรมการโดยเฉพาะเลขานุการ และคณะเจ้าหน้าที่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น จำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีบุคลิกแห่งความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวิเคราะห์ และคาดคะเนผลด้วยความแม่นยำ ครอบคลุมสาระสำคัญ มีความละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติภารกิจด้วยความรับผิดชอบ และกล้าที่จะเผชิญต่อความกดดัน หรือสภาพของอิทธิพลทุกประเภท ด้วยหัวใจแห่งประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

2.2 การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา

ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากสถานศึกษา ในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ฝ่ายบริหารหรือผู้เกี่ยวข้องต้องศึกษาและให้ความสำคัญกับ แนวคิด วัตถุประสงค์ และความหมายของการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 แนวคิด วัตถุประสงค์ และความหมายของการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3-4) มีความเชื่อว่าการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน มีแนวคิดหลักในการดำเนินงานดังนี้

ประการแรก มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการแตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล

ประการที่สอง เพื่อให้สถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ มีหลักฐานการปฏิบัติงาน

ประการที่สาม ความสำเร็จของการทำงานต้องอาศัยการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนไว้ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพมีมาตรฐานตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ความหมาย

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3) ให้ความหมายการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง การส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

Lehmannowsky (1991) กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นการช่วยเหลือดูแลผู้เรียนทุกคน ด้านการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และคุณธรรม โดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน และผู้ปกครอง

Glasgow (2010) ให้ความหมายการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนว่า เป็นองค์รวมของสถานศึกษาในการพัฒนาด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาให้กับผู้เรียนทุกคน

สรุปได้ว่า การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือ โดยมีครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ให้มีพัฒนาการทางร่างกาย

อารมณ์ สัมผัสและจิตใจ มีทักษะชีวิตในการดูแลตนเองให้ปลอดภัย เรียนจบหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด

2.2.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 5-7) ให้ความหมาย ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีวิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแก้วิกฤตสังคมของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 1-4) ให้ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน แยกเป็นปัจจัยเสี่ยงและสภาวะวิกฤต หรือเงื่อนไขที่เป็นสาเหตุหรือตัวกระตุ้นให้เกิดปัญหาดังกล่าวประกอบด้วย

1. ปัจจัยเสี่ยงด้านตัวผู้เรียน เช่น
 - 1.1 มีทักษะการดำรงชีวิต มีเจตคติที่ไม่เหมาะสมโน้มเอียงที่จะชอบเสี่ยง
 - 1.2 ขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ขาดทักษะในการปฏิเสธเพื่อน มีปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปฏิเสธค่านิยมหรือหลักศาสนาที่ยึดถือ
 - 1.3 มีความเชื่อมั่นในตนเองและความนับถือตนเองต่ำ
 - 1.4 มีพัฒนาการทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในวัยเด็ก เช่น การต่อต้านสังคม พุดบด ขโมย ก้าวร้าว ขามสัมพันธ์ภาพที่ดีกับครูและโรงเรียน
2. ปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว เช่น
 - 2.1 ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว
 - 2.2 ครอบครัวขาดความเป็นปรกติ แผ่น ครอบครัวแปลกแยกหรือแยกตัวจากสังคม
 - 2.3 การเลี้ยงดูไม่เหมาะสม มีความคาดหวังในตัวเด็กเกินความเป็นจริง โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพและวัยของเด็ก
3. ปัจจัยเสี่ยงด้านสถานศึกษา เช่น
 - 3.1 ขาดการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างจริงจัง และไม่สร้างสัมพันธ์ภาพที่เหนียวแน่นระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้ปกครอง/ชุมชน
 - 3.2 ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการผู้เรียน ทั้งในด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการพฤติกรรม

3.3 ขาดการใช้กฎ ระเบียบ วินัยที่เหมาะสม เลือกปฏิบัติหรือไม่มีมาตรฐาน การปฏิบัติที่ชัดเจนแน่นอน

4. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลุ่มเพื่อน เช่น

4.1 การคบเพื่อนที่เกเร อันธพาล เสเพล

4.2 การคบเพื่อนที่เจตคติในทางก้าวร้าว ชอบเสี่ยงภัย ชอบมั่วสุม เบี่ยงเบน

ทางเพศ

4.3 การได้รับแรงกดดัน บีบบังคับ ช่มชู้ ไม่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

5. ปัจจัยเสี่ยงด้านชุมชนและสังคม เช่น

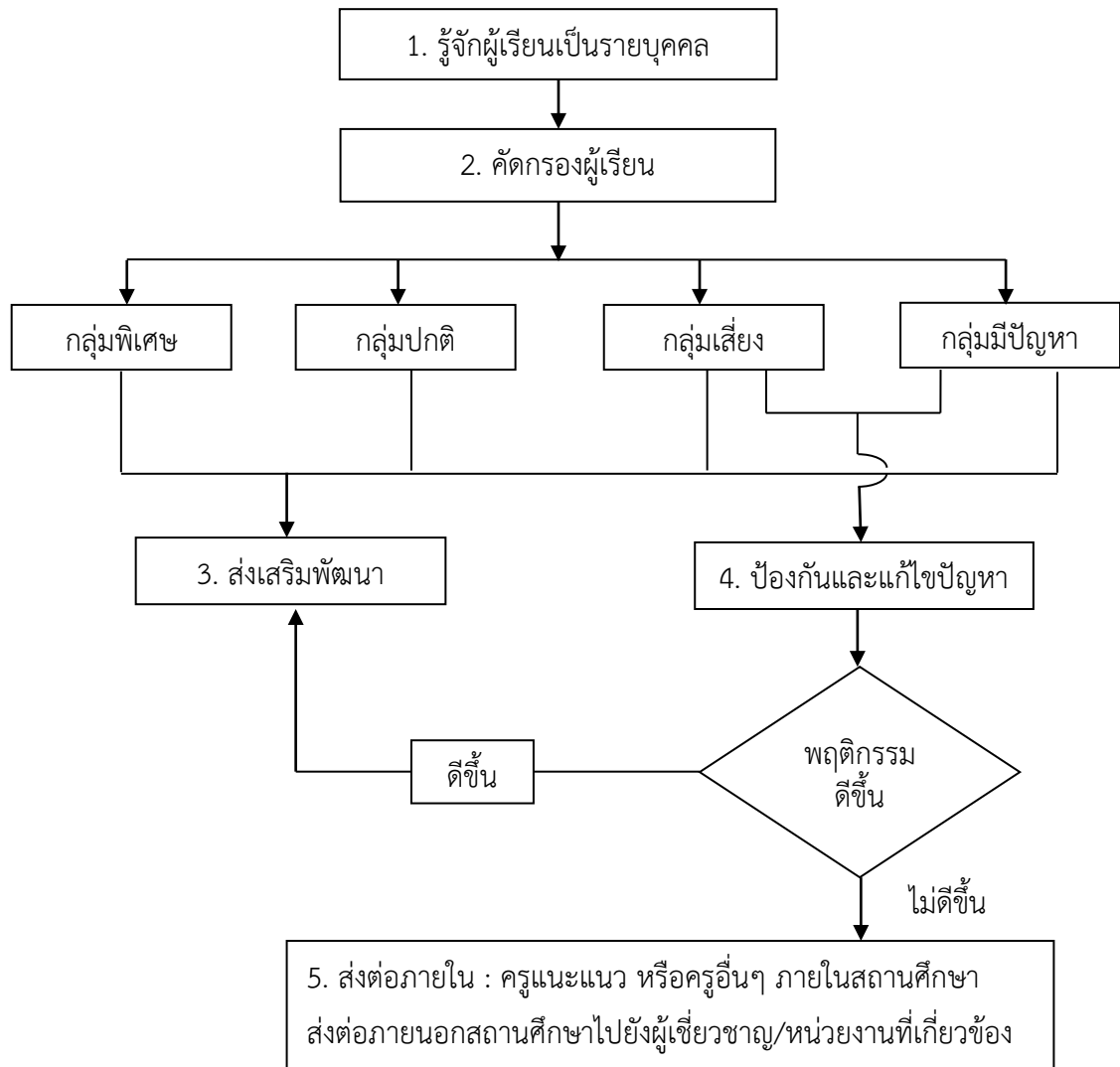
5.1 ชุมชนอ่อนแอ ขาดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในชุมชนและสังคม ต่างคนต่างอยู่ ละเลยไม่ให้ความสำคัญเอาใจใส่ดูแลส่งเสริมเด็กและเยาวชน

5.2 ชุมชนมีเจตคติโน้มเอียงต่อการยอมรับค่านิยมในการเสพสิ่งเสพติดมอมเมา การใช้ความรุนแรง และการขาดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน

สรุปจากวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนหลายประการ สามารถวิเคราะห์ให้เห็นได้ว่า ปัจจัยเสี่ยงด้านต่างๆ ดังกล่าว ล้วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพ มีผลกระทบซึ่งกันและกันและเป็นเหตุปัจจัยสู่สภาวะวิกฤตได้ หากไม่มีระบบการป้องกัน ส่งเสริมจัดเงื่อนไขที่ส่งผลที่ไม่พึงปรารถนาต่อตัวนักเรียนและสังคมโดยรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และบุคลากรหลักในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา มีความจำเป็นต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชนอย่างเป็นทางการ (Educating the whole child)

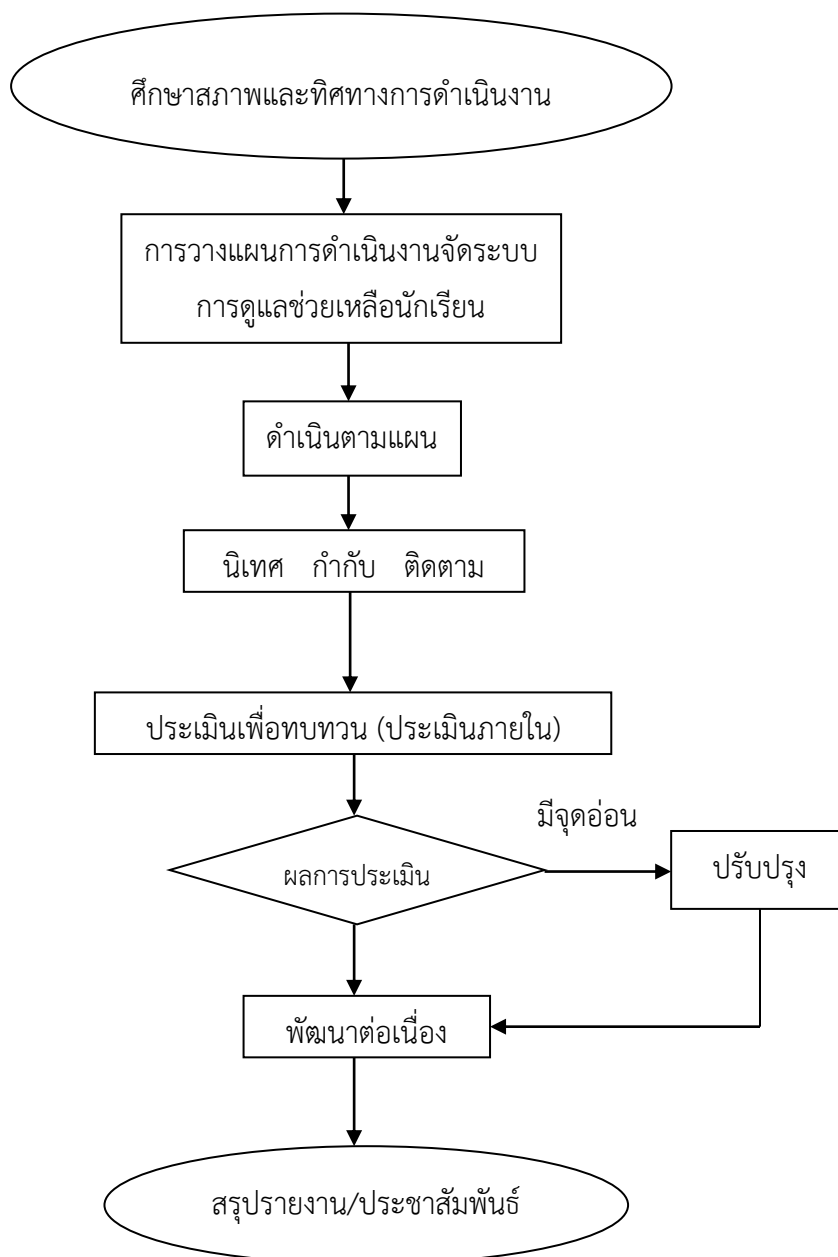
2.2.3 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม คือ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองผู้เรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข การส่งต่อ ดังแผนภาพ

ภาพที่ 2 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา
ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 27)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 27) ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนว่า ล้วนเกี่ยวข้องกับครูทุกคน โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ไปใช้ในการบริหารระบบอย่างเป็นขั้นตอน ดังภาพ

ภาพที่ 3 การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 27)

ดังนั้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง หัวใจของการมีส่วนร่วม คือ การมีทีมงานที่เข้มแข็ง 3 ลักษณะ ประสานสัมพันธ์กันอย่างดี โครงสร้าง คณะกรรมการ การประสานงานและบทบาทหน้าที่ของบุคคลแต่ละคณะ ต้องชัดเจน มีประสิทธิภาพ แต่ละคณะจะต้องทำงานเป็นทีม กล่าวคือ

1. ทีมนำ ได้แก่ คณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา จะเป็นผู้วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง จัดทำแผนกลยุทธ์ ควบคุม กำกับ ติดตาม และสนับสนุน เสริมสร้างพลังร่วม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทีมสนับสนุน/ทีมประสาน/ทีมคุณภาพ เป็นทีมหลักในการสนับสนุน ประสานงาน เป็นพี่เลี้ยงทั้งด้านวิชาการและอื่นๆ ให้เกิดการสร้างระบบคุณภาพขึ้น ทีมสนับสนุน จะเป็นใครขึ้นกับการพัฒนาระบบว่ามีจุดเน้นที่ระบบใด จึงมีได้หลายทีม เช่น ทีมสนับสนุนของระบบ หลักสูตรและการเรียนการสอน หัวหน้าทีมคือ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ส่วนทีมสนับสนุนของ ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หัวหน้าทีมคือ รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน

3. ทีมทำ เป็นทีมที่สมาชิกรับผิดชอบการทำงานโดยตรงตามระบบย่อยๆ นั้น เช่น ในกรณีระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนคือทีมกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน คือ ทีมระดับชั้น มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพในระบบย่อยต่าง ๆ ที่ตนเองมีส่วนร่วม และรับผิดชอบ

โดยสรุปการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม คือ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองผู้เรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข การส่งต่อ และการดำเนินงานมีการทำงานเป็นทีมที่ประกอบด้วยทีมนำ ทีมสนับสนุน และทีมทำ

2.2.4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 15-26) กำหนดแนวทาง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมต่างๆ ได้แก่

1. กิจกรรมโฮมรูม (Home room) เป็นกิจกรรมของครูที่ปรึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องมีแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างหลากหลาย เช่น กลุ่มสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมไปด้วยความอบอุ่น มีการเสริมแรงเพื่อปรับพฤติกรรมนักเรียน บันทึกผลกิจกรรมด้านพฤติกรรมผู้เรียน สัมพันธภาพในกลุ่ม และผลงานผู้เรียน มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นภาคเรียน และส่งต่อไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่

2. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน (Home visit) เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการรู้จักผู้เรียนและบุคคลในครอบครัว โดยปกติจะต้องมีการศึกษาบันทึกแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ก่อนเยี่ยมบ้าน เป็นการศึกษาค้นคว้าจากทะเบียนสะสม ติดต่อสื่อสารนัดหมายกับผู้ปกครอง ระหว่างการเยี่ยมบ้าน

ต้องไปตามเวลานัดหมาย ให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้พูดมากกว่าครู เป็นปฏิสัมพันธ์เชิงบวก และสร้างบรรยากาศที่ดี หลังการเยี่ยมบ้านเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดกรองผู้เรียน และกำหนดแนวทางในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาแต่ละด้าน

3. กิจกรรมการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง สร้างเครือข่ายผู้ปกครองชั้นเรียน ครูที่ปรึกษาต้องมีขั้นตอนในการประชุม คือ เตรียมสถานที่และสาระการประชุม กำหนดขั้นตอนการประชุมด้วยบรรยากาศที่ดี กล่าวถึงพฤติกรรมนักเรียนในด้านดี ปรึกษาปัญหาเฉพาะรายร่วมกัน สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง บันทึกผลการประชุม และขอความคิดเห็นจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียน สรุปผลการประชุมแจ้งผู้ปกครอง ฝ่ายกิจการผู้เรียนและผู้บริหารทราบตามลำดับ

4. การช่วยเหลือเด็กเป็นรายกรณี (Case Study) เป็นการให้การช่วยเหลือเด็กกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาสัมพันธภาพในครอบครัว และปัญหาด้านความปลอดภัย ครูต้องศึกษารวบรวมข้อมูลประวัติ มีการวินิจฉัยอย่างเป็นระบบ ให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำปรึกษา การประชุมปรึกษารายกรณี ความร่วมมือของสหวิชาชีพ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้ปกครองยังต้องให้ความสนใจในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตลอดจนกระบวนการทำงานของครูที่ปรึกษา โดยการประสานกันในห้องกร ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนช่วยเหลือการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารทุกระดับต้องให้การส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประสานสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์เครือข่ายการทำงานทุกระดับ ให้เกิดการร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมิน และร่วมปรับปรุงอย่างเป็นระบบต่อไป

สำหรับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554, หน้า 9-21) ได้ปรับปรุงเกณฑ์และตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 พ.ศ. 2554-2558 กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ได้แก่ ผู้เรียนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัวบ่งชี้ดังกล่าวสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ด้านผู้เรียน ในขณะที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 ข้อ 10.6 ในสถานศึกษา จัดระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดังนี้

1. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้เกิดความชัดเจนของการพัฒนาสู่เป้าหมาย พร้อมทั้งเกณฑ์และตัวบ่งชี้

2. สถานศึกษาดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. สร้างความตระหนักพัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้สามารถทำตามระบบได้ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้
4. ติดตาม สนับสนุน ให้กำลังใจ ส่งเสริม แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการทำตามระบบ
5. นำเข้าสู่ระบบปกติที่จะต้องมีการดำเนินการตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างต่อเนื่อง

2.2.5 เกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 6-13) ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 เกณฑ์มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด แบ่งออกเป็นมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย ดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - ตัวบ่งชี้ที่ 1 รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุนิษยที่ดี
 - ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - ตัวบ่งชี้ที่ 4 รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถจัดการปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้
 - ตัวบ่งชี้ที่ 5 เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และสังคม
 - ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
 - 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - ตัวบ่งชี้ที่ 1 สถานศึกษามีการวางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
 - ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
 - 2.1 มีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 2.2 มีการคัดกรองผู้เรียน
 - 2.3 มีการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย
 - 2.4 มีการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

2.5 มีการส่งต่อผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาอย่างเป็นระบบและมีเครือข่ายสหวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. มาตรฐานด้านปัจจัย สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูเจตคติที่ดี สามารถในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

จากระบบเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและเครือข่ายครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทั้งสิ้น การดำเนินงานในระดับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีการประสานงาน ติดตามประเมินผลอย่างเป็นกลยุทธานมิตร เพื่อให้การขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา ให้แนวคิด PDCA เป็นหลักในการบริหารจัดการ ส่วนการประกันคุณภาพการศึกษาเน้นผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ด้านสุขภาพ คุณธรรมจริยธรรม ในขณะที่เกณฑ์มาตรฐาน กล่าวถึงการบริหาร การมีส่วนร่วม การบริหารระบบ และผลที่เกิดกับตัวผู้เรียน โดยมาตรฐานด้านปัจจัยจะเป็นตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.6 แนวปฏิบัติของสถานศึกษา

การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษา มีแผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ นำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้คณะกรรมการตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา
2. เพื่อให้ได้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

- ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบระบบดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการ ดังนี้
1. ประชุมหารือเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากรในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา
 2. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ที่มนับสนุน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ที่มทำ)
 3. กำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงาน และคณะกรรมการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมของสถานศึกษาและผู้จัดทำแผนปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพพื้นฐานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนดำเนินงาน
2. เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาตลอดปีการศึกษา

วิธีดำเนินการ

คณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) และคณะกรรมการประสานงาน (ที่มนสนับสนุน) ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพพื้นฐานของสถานศึกษา โดยใช้แบบประเมินหรือแบบสำรวจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หรือแบบสอบถามความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเอง เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่มีผลต่อการช่วยเหลือผู้เรียนและข้อเสนอแนะของครู รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการแผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ปฏิบัติตามแผน

กิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทสถานะหน้าที่ของการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเข้าใจขั้นตอน วิธีการดำเนินงาน และมีการประสานงาน ความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

คณะกรรมการประสานงานสร้างความเข้าใจกับบุคลากร โดยอาจจัดในลักษณะ

1. ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีความยินดีร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อช่วยเหลือผู้เรียน

2. ฝึกอบรมบุคลากร โดยเฉพาะครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ความสามารถ เทคนิคหรือทักษะต่างๆ ในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเบื้องต้น

3. ประชาสัมพันธ์งานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

4. ประเมินผลการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

กิจกรรมที่ 4 ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูได้ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่กำหนดไว้

2. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

อย่างทั่วถึง

วิธีดำเนินการ

ครูที่ปรึกษาดำเนินการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้แก่ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล อย่างน้อยต้องครอบคลุมด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว การคัดกรองผู้เรียน โดยจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ส่วนการส่งเสริมนักเรียน

ทุกคนที่อยู่ในความดูแลด้วยการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Home room) กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน (Classroom meeting) สำหรับการป้องกันและแก้ปัญหาของผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้วยวิธีการให้การปรึกษาช่วยเหลือ จัดกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy) กิจกรรมซ่อมเสริม และกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง ส่วนการส่งต่อผู้เรียนไปรับการช่วยเหลือจากครูอื่นๆ เช่น ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น ต้องบันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานโดยครบบันทึกทุกขั้นตอน และสรุปผลการปฏิบัติงาน รายงานหัวหน้าระดับชั้นด้วย

3. กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคที่มีในแต่ละระดับ นำข้อมูลไปใช้ในการทบทวนและปรับปรุงระหว่างการทำงาน
2. เพื่อให้ได้รายงานผลการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น สำหรับการจัดทำสรุปรายงานของสถานศึกษาต่อไป

วิธีดำเนินการ

1. คณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และการดำเนินงานของครูในแต่ละระดับชั้น
2. ดำเนินการประเมินแต่ละชั้น โดยผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้ง หรือผู้แทนครู ในแต่ละระดับชั้น ซึ่งได้รับการอบรมหรือมีความรู้ทักษะในการประเมิน โดยดำเนินการประเมินสลับระหว่างระดับชั้น
3. นำผลดังกล่าวมาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น
4. ดำเนินการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและการดำเนินงานของครูในแต่ละระดับ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
5. ผู้ทำหน้าที่ประเมินจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพของแต่ละระดับ ส่งคณะกรรมการประสานงาน เพื่อรายงานผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปรายงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้รายงานสรุปการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในแต่ละภาคเรียนและปีการศึกษา
2. เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา แต่ละคนจัดทำรายงานการดำเนินงานเสนอหัวหน้าระดับชั้น (ประธานคณะกรรมการดำเนินงาน) ทุกสิ้นภาคเรียน
 2. คณะกรรมการดำเนินงานแต่ละระดับจัดทำรายงานสรุปเป็นระดับเสนอคณะกรรมการประสานงาน
 3. คณะกรรมการประสานงานสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากหัวหน้าระดับ และจากการประเมินเพื่อทบทวนของแต่ละระดับ มาจัดทำรายงานเป็นภาพรวมของสถานศึกษาเสนอคณะกรรมการอำนวยการ
 4. คณะกรรมการอำนวยการดำเนินการดังนี้ ประชุมพิจารณารายงานคณะกรรมการประสานงานในข้อ 3 เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานและคณะกรรมการดำเนินงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชุมติดตามผลอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- สรุปแนวปฏิบัติการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่สถานศึกษากำหนดไว้ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การสร้างความเข้าใจแก่ครู การดำเนินงานตามแผน การติดตามประเมินผล ตามระบบ PDCA แต่ละขั้นตอนกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานไว้เป็นแนวทางการบริหาร ซึ่งสามารถนำสารสนเทศไปประกอบการยกร่างพัฒนาระบบได้เป็นอย่างดี

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา

การกำหนดทิศทางในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่องาน มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต โดยให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมทุกระดับได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและดำเนินการตามแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ส่วนในด้านการแนะน่านักเรียน นิสิต นักศึกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตราที่ 63 บัญญัติให้โรงเรียนและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์

วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง มีสาระบัญญัติที่สำคัญ ได้แก่

1. นักเรียนหรือนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ได้แก่ ประพฤติตนไม่สมควรกับสภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ประกอบอาชีพในทางที่ผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี คบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือต่อศีลธรรมอันดี หรืออยู่ในสภาพ แวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย
2. พันธกิจของโรงเรียนและสถานศึกษา ให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ให้โรงเรียนและสถานศึกษามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ พัฒนาระบบงานแนะแนวที่จะช่วยเหลือดูแลนักเรียนและนักศึกษาเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทในการแนะแนว รู้จักและเข้าใจ ผู้เรียน สามารถค้นพบและจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และให้คำปรึกษาด้านการดำรงชีวิต การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการศึกษาต่อและการมีงานทำ ทั้งนี้ให้มีระบบข้อมูลตั้งแต่แรกเข้า เพื่อติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษา
3. สำรวจ เฝ้าระวัง ติดตามนักเรียนและนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เพื่อจัดกิจกรรมในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. แจ้งให้ผู้ปกครองของนักเรียนและนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดได้ทราบถึงพฤติกรรม และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งนี้อาจกำหนดให้นักเรียนหรือนักศึกษาดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรมตามที่เห็นสมควร
5. จัดให้มีมาตรการส่งเสริมความปลอดภัย ป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง โดยมีแผนงานผู้รับผิดชอบและติดตามตรวจสอบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
6. สนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการส่งเสริมความปลอดภัยและความปลอดภัยของนักเรียนและนักศึกษา
7. จัดให้มีระบบติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อราชการต้นสังกัด อย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง

โดยสรุป รัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ในสังคมยังมีสถานะเสี่ยงที่ทุกภาคส่วนต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนอายุ 6-25 ปี ในสถานศึกษาทุกแห่ง โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายที่มีอยู่แล้ว ในทางปฏิบัติตามนโยบายและกฎหมาย จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างเต็มที่ มีการกำหนดทิศทางและแนวทาง การดำเนินงานร่วมกัน

2.3.1 การขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

จากสภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันอันเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชน ได้แก่ ภัยสารเสพติด ความล้มเหลวทางการเรียน ภัยทางเพศ การใช้ความรุนแรง และการกลั่นแกล้งรังแก ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพของผู้เรียน ปัญหาครอบครัว เหล่านี้ล้วนเป็นสภาวะวิกฤตที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งสิ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3-5) กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน นอกจากนี้ยังประกาศให้ปีการศึกษา 2553-2554 เป็นปีแห่งการการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างรอบด้าน และให้ปีการศึกษา 2555-2556 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้พ้นภัยยาเสพติดอีกด้วย วรเดช จันทรศร (2551) กล่าวถึงสมรรถนะขององค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีอย่างน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยอย่างน้อย 5 ปัจจัย คือ 1) โครงสร้างขององค์กร 2) บุคลากร 3) งบประมาณ 4) อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ และ 5) สถานที่และความพร้อม

นโยบายจะสำเร็จได้จำเป็นต้องมีโครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสม มีความแข็งแกร่ง บุคลากรในองค์กรต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งในด้านบริหารและด้านเทคนิคอย่างเพียงพอถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ นอกจากนี้องค์กรยังต้องมีการวางแผนเตรียมการ หรือมีความพร้อมเป็นอย่างดีทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ งบประมาณและสถานที่

การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทุกคน ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม เป็นระบบที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน ประกอบด้วยความรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองผู้เรียน การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน การป้องกันแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ โดยหน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 17-25) เป็นหน่วยงานกลางที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติคือ สถานศึกษาสามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน คือ

1.1 กำหนดนโยบายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายและจุดเน้นด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

1.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเชิญประชุมหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข สถาบันส่งเสริมการสอน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม ฯลฯ เพื่อวางแผนปฏิบัติร่วมกัน

1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกิดการพัฒนา
องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความเข้มแข็ง ด้านองค์ความรู้และ
การปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย
เพื่อการพัฒนาด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.4 สนับสนุนช่วยเหลือให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
สามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา อุปสรรค
ของสถานศึกษาอันเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จ

1.5 ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบติดตามประเมินผลและ
รายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง กำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านการดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริมระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของโรงเรียนภายในสังกัดรวมทั้งการประสาน ติดตาม ประเมินผล
การปฏิบัติงาน โดยมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

2.1 นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยการ
จัดระบบข้อมูลพื้นฐานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนของสถานศึกษา จัดทำ
ระบบเทคโนโลยีเพื่อใช้เป็นเครือข่ายให้คำปรึกษา ตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และ
บริการแก่ผู้สนใจ จัดให้มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรม การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่
และนิเทศ ติดตามผล รายงานความก้าวหน้า

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาองค์ความรู้และ
ความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้
ความสามารถ เทคนิค และทักษะในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้ จัดทำมาตรฐานระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา สนับสนุนให้
สถานศึกษา ศึกษาวิจัย และพัฒนา จัดให้มีเครือข่ายประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้าน
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.3 สนับสนุน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ โดยการจัดกลุ่มสถานศึกษาให้เป็นเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน จนสามารถดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้

2.4 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นหน่วยกลางในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น จัดประชุม สัมมนา ร่วมเป็นคณะทำงาน คณะกรรมการดำเนินงาน

2.5 ติดตามประเมินผลและรายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจกับสถานศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สร้างขวัญกำลังใจ และประชาสัมพันธ์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา

2.3.2 การดำเนินงานของบุคลากรหลักในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สถานศึกษา เป็นสถาบันที่ประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ผู้เรียน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ ควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้

1.1 บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน สร้างความตระหนัก ให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าความจำเป็น กำหนดโครงสร้างการบริหาร แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน

1.2 ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงาน และบุคลากรภายนอก เช่น เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ โดยเชิญร่วมเป็นกรรมการ และเครือข่ายในการช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 ดูแล กำกับ นิเทศ ประเมินผล สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน ประชุมปรึกษาหารือ กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และยกย่องให้รางวัล เผยแพร่ผลงานการดำเนินงานในโอกาสต่างๆ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2548) ให้ความหมายผู้นำไว้ว่า ผู้นำคือผู้มีอิทธิพลในทางที่ถูกต้อง ต่อการกระทำของคนอื่นๆ และมีมากกว่าคนอื่นๆ ผู้นำ คือผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากกลุ่มให้เป็นหัวหน้า นักบริหารที่เป็นผู้นำ (Leader) มีอิทธิพลจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตาม ส่วนผู้บริหารที่ไม่ใช่ผู้นำเป็นเพียงหัวหน้างาน จะเผด็จการหรืออยู่ไปเรื่อยๆ เป็นหุ่นให้คนเข็ด หน้าที่ของผู้นำต้องรักษาหรือประสานงานให้สมาชิกในกลุ่มอยู่ร่วมกัน (Maintenance of Membership) ปฏิบัติภารกิจกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Objective Attainment) และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีใน

กลุ่ม (Group Interaction Facilitation) ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ คือ มีความสามารถรับผิดชอบ มีส่วนร่วม มีฐานะทางสังคมและรัฐสภาการณ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรเป็นผู้นำ (Leading) ในการขับเคลื่อนระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย การสร้างทีมงาน ชี้นำ และร่วม เป็นผู้นำในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ถือว่าเป็นหน้าที่ทางการบริหารระดับแรกๆ ที่ผู้บริหารต้องเป็น ผู้นำในการปฏิบัติการ

2. ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น

ครูเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมาก เป็นผู้ให้ความรู้ทางวิชาการ การอบรม สอนด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ประสบการณ์ชีวิต และดูแลผู้เรียนตลอดเวลาที่เขาใช้ชีวิตอยู่ สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการดูแลผู้เรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญ อย่างยิ่ง ตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มเข้าเรียนจนสำเร็จการศึกษา ครูที่ปรึกษามีบทบาทในการดูแล แนะนำ ชี้นำ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนจบตลอดหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักติดตามและประเมินผลการ อาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559, หน้า 8)

วินสตัน และคนอื่นๆ (Winston, et al., 1988) ได้จำแนกบทบาทครูที่ปรึกษาไว้ 4 ด้าน คือ

1. บทบาทในการแนะนำและให้คำปรึกษาได้แก่ โปรแกรมการเรียน หลักสูตร การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ กฎระเบียบต่างๆ ของสถานศึกษา
2. บทบาทด้านการพัฒนาผู้เรียนได้แก่ การแสวงหาวิธีให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ การสอบทักษะชีวิต ค่านิยมที่ดี รวมทั้งการคิดการตัดสินใจ
3. บทบาทในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน สร้างความอบอุ่นสบายใจ ที่จะพบครูที่ปรึกษา
4. บทบาทในการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วม ในการคิด วางแผน แก้ปัญหา อุปสรรค ด้านการเรียนของผู้เรียน และด้านอื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 8) ได้กำหนดหน้าที่ ครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนไว้ 5 กระบวนการ คือ

1. การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นหน้าที่ครูที่ปรึกษา ในการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน หน้าที่ครูที่ปรึกษาประกอบด้วย ข้อมูลด้านความสามารถ ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลด้าน ครอบครัว ข้อมูลด้านสังคม และข้อมูลด้านการคุ้มครองของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ : The Strength and Difficulties Questionnaire) โดยกำหนด เป็นนโยบายให้ครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านผู้เรียนทุกคนในโรงเรียน

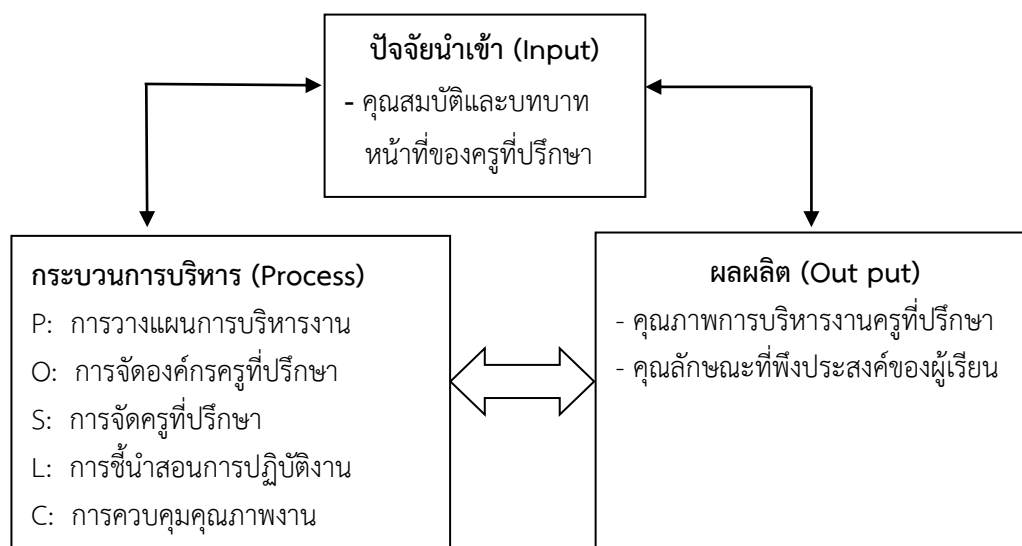
2. การคัดกรองผู้เรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำผลที่ได้ศึกษามาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน กิจกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม (Home room) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน (Classroom Meeting) กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต

4. การป้องกันและแก้ปัญหา ครูที่ปรึกษาต้องเอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ปล่อยปละละเลยให้เป็นปัญหา กิจกรรมสำคัญได้แก่ การให้คำปรึกษา กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น

5. การส่งต่อผู้เรียน บางกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขช่วยเหลือได้หรือแก้ไขแล้วแต่ไม่ดีขึ้น ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้ความช่วยเหลือต่อไป

สำหรับแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบของครูที่ปรึกษาโดยกระบวนการ POSLC นั้น Koonz and Weirich (1988, p.13) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (P: Planning) การจัดองค์กร (O: Organizing) การจัดการทีมงาน (Staffing) การชี้นำ (L: Leading) และการควบคุม (Controlling) สมลักษณ์ พรหมมีเนตร (2547, หน้า 33) ได้นำแนวคิดการบริหารดังกล่าว เชื่อมโยงกับระบบบริหารแสดงองค์ประกอบการบริหาร ดังภาพ

ภาพที่ 4 แสดงองค์ประกอบของระบบการบริหารครูที่ปรึกษา

ที่มา : (สมลักษณ์ พรหมมีเนตร, 2547, หน้า 33)

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรสำคัญที่จะร่วมในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกด้าน ทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการบริหาร และผลผลิต เป็นต้น ส่วนกรมสุขภาพจิต (2553, หน้า 65-66) ได้นำเสนอว่าครูที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ สุขภาพ สุขภาพจิตดี มีความเป็นมิตร
2. ด้านทัศนคติมองโลกในแง่ดี ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อว่าปัญหาแก้ไขได้
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ให้เกียรติ ใจกว้าง ปรับตัว ให้กำลังใจผู้อื่นเสมอ
4. ด้านวุฒิภาวะและอารมณ์ มีไหวพริบ ใฝ่หาความรู้ ใฝ่หาปัญหา เข้าใจผู้อื่น

นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่ครูที่ปรึกษาต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียนในวัยต่างๆ เพื่อเป็นความรู้ในการดูแลเด็ก การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี และให้การเสริมแรงทางบวก ในด้านจรรยาบรรณของครูที่ปรึกษา สรัสวดี มุสิกบุตร (2551, หน้า 31-32) และกรมวิชาการ (2549, หน้า 67) ได้กำหนดจรรยาบรรณของครูที่ปรึกษาไว้อย่างสอดคล้องกัน คือ

1. การรักษาความลับ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน
2. พยายามช่วยเหลือนักเรียนจนสุดความสามารถ
- 3.ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
4. ใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง
5. ให้คำปรึกษาอย่างเป็นกลาง ไม่วิพากษ์วิจารณ์ให้เสื่อมเสียต่อบุคคลอื่น
6. มีความเสียสละ ตรงต่อเวลา อดทน อดกลั้น และมีความยุติธรรม

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตนของครูที่ปรึกษา แมคคอมิค และไอร์เจน (McCormick and Ilgen, 1985, pp.14-15) กำหนดปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยสถานการณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จไว้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล (Individual Variables) เป็นคุณลักษณะที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่งผลให้พฤติกรรมการทำงานของแต่ละคนแตกต่างกันไป เช่น ความถนัด บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ประสบการณ์ ความเชื่อ และค่านิยม นิโกร (Nigro, 1984) อธิบายว่าผู้มีประสบการณ์มากย่อมเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ สามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีหลักการ และมีเหตุผลมากกว่าผู้มีประสบการณ์น้อย ทำให้เป็นผู้รอบคอบสามารถหาทางเลือกในการตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสม ครูในสมัยก่อนจะขึ้นไปสอนชั้นสูงได้ ต้องผ่านการสอบมาจากชั้นล่างก่อนจนชำนาญ และมีอายุมากพอ ครั้นขึ้นไป

สอนชั้นสูง ก็ได้รับความเคารพนับถือ โรงเรียนในชนบทครูต้องทำงานหนักเกือบทั้งวัน ซ้ำยังเป็น
 ภารโรงด้วย จึงเข้าไปนั่งภายในใจของนักเรียนและผู้ปกครอง ได้รับความนับถือมาก

2. ปัจจัยด้านสถานการณ์ (Organization and social Variable) หมายถึง
 เงื่อนไขเหตุการณ์ หรือลักษณะของสิ่งแวดล้อมนอกตัวบุคคล ที่มีผลต่อการแสดงความสามารถในการ
 ปฏิบัติงาน เช่น ที่ตั้งโรงเรียน ผลตอบแทนครู นโยบายการบริหาร สภาพการทำงาน และ
 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน ฮาร์ดี และคอนเวย์ (Hardy and conway, 1988) กล่าวถึง ภาวะ
 งานว่าเป็นปัจจัยก่อให้เกิดความเครียด ที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน การมอบหมายการงานให้ครูมาก
 เกินไป หรือซับซ้อนเกินกว่าที่ครูจะกระทำสำเร็จได้ เป็นสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา
 ถูกกล่เลย ธงชัย สมบูรณ์ (2549, หน้า 80) กล่าวถึง การสร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนว่าเป็นปัจจัย
 ที่มีความสำคัญ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือกำกับพฤติกรรมการทำงานในองค์กร การจูงใจโดยวิธีการให้
 รางวัลผลตอบแทนที่เหมาะสม เป็นเครื่องประกันความมั่นใจว่าการทำงานของฝ่ายต่างๆ จะดำเนินไป
 โดยสอดคล้องกับเป้าหมายและผลประโยชน์ขององค์กร หากปราศจากการสร้างแรงจูงใจและผล
 รางวัลตอบแทนแผนงานต่างๆ ที่ได้จัดทำไว้อย่างดี อาจได้รับการปฏิบัติอย่างเฉื่อยชา จุดอ่อนที่
 องค์กรมีให้กับสมาชิกได้รับทราบโดยทั่วกัน

จากบทบาทหน้าที่ คุณลักษณะ และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน
 ครูที่ปรึกษานั้น มีปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล และปัจจัยสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู
 ทั้งสิ้น ดังนั้น ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อติดตาม
 พัฒนาการของนักเรียน ในขณะที่ผู้บริหารต้องเข้าใจในปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานของครู ทั้งด้าน
 บุคคลและสถานการณ์

3. ครูแนะแนว

ครูแนะแนว ถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว
 ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 13) และกรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 39) กล่าวไว้ว่า ครูแนะแนวมีหน้าที่ 5 ประการคือ

1. เป็นผู้วางแผนและจัดทำโครงการแนะแนวให้ตอบสนองต่อปัญหาและ
 ความต้องการของเด็กและเยาวชน
2. เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การประสานงาน และการติดตาม
 ประเมินผลการจัดบริการแนะแนว ตามแผนงานและโครงการที่กำหนด
3. เป็นผู้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร
 และกิจกรรมส่งเสริมหรือบำบัดพิเศษเฉพาะราย เฉพาะกลุ่ม
4. เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนเกิน
 ความสามารถของครูที่ปรึกษา หรือส่งต่อเด็กไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หากปัญหานั้นเกิน
 ความสามารถของครูแนะแนว

5. เป็นผู้จัดทำแผนงานและการดำเนินงานในการพัฒนาครูหรือบุคลากร
แนะแนวในสถานศึกษา

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 13-15)
ยังกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว ในฐานะเลขานุการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในโรงเรียน
5 ขั้นตอนกล่าวคือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดสร้าง/จัดหา/รวบรวมเครื่องมือเพื่อ
การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลไว้บริการและฝึกทักษะการใช้เครื่องมือ ตลอดจนให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน
แก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. การคัดกรองผู้เรียน ร่วมกำหนดเกณฑ์การคัดกรองผู้เรียนของโรงเรียน
ประชุมกลุ่มเพื่อการคัดกรองผู้เรียนในกรณีที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ไม่สามารถสรุปผลการ
คัดกรองได้ จัดทำสารสนเทศการคัดกรองผู้เรียนของสถานศึกษา เป็นที่ปรึกษาครูประจำชั้น/
ครูที่ปรึกษาในการคัดกรองผู้เรียน

3. การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน จัดหา/จัดสร้างเพื่อให้มีและทักษะการใช้
เครื่องมือวัดศักยภาพหรือความสามารถพิเศษของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นนำไปใช้
จัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ใช้ข้อมูลสารสนเทศการคัดกรองผู้เรียนของ
สถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลหรือรายกลุ่ม บริหาร
สารสนเทศ ให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และการติดตามและประเมินผล

4. การป้องกันและแก้ไขปัญห จัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อป้องกันและ
แก้ไขปัญหาผู้เรียนตามสารสนเทศผลการคัดกรองผู้เรียนของสถานศึกษา รับการส่งต่อผู้เรียนจากครู
ประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อการแก้ไขปัญหาในกรณีที่เป็ปัญหายุ่งยาก ซับซ้อน ครูที่ปรึกษาไม่
สามารถแก้ไขได้ ร่วมประชุมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนเป็นรายกรณี (Case conference) ประสาน
เครือข่ายสหวิชาชีพเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาผู้เรียนในลักษณะการมีส่วนร่วม จัดทำโครงการ/กิจกรรม
เพื่อส่งเสริมศักยภาพครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้มีทักษะในการแก้ปัญหานักเรียน เช่น อบรม
ประชุม ปฏิบัติการศึกษาดูงาน ฯลฯ

5. การส่งต่อ โดยจัดทำ/จัดหาเครื่องมือ เพื่อการส่งต่อไว้บริการครูประจำชั้น
/ครูที่ปรึกษา รับการส่งต่อผู้เรียนจากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อการแก้ไขปัญหา ในกรณีที่เป็
ปัญหายุ่งยาก ซับซ้อน และครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขได้ ประสานเครือข่ายการส่งต่อ
ภายนอก เพื่อเตรียมการในการส่งต่อผู้เรียนไปยังหน่วยงาน/องค์กรภายนอก กรณีที่ต้องส่งต่อ
ภายนอก และติดตามประเมินผลการส่งต่อภายนอก และรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

สำหรับการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษาใดไม่มีครูแนะแนว สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 30) ให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ครู

แนะแนวด้วย เพราะมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด สามารถแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนได้ทุกวันทุกเวลา ในการให้บริการทางการแนะแนวของครูแนะแนวนั้น มีความจำเป็นที่ครูแนะแนวต้องมีเทคนิควิธีการ ในการรวบรวมข้อมูล และสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางการแนะแนวได้อย่างเหมาะสม นำข้อมูลมา วิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนต่อไป และนำเสนอเครื่องมือทางการแนะแนว ที่ใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของเครื่องมือ ผลของการใช้เครื่องมือ ในการแนะแนว ประกอบด้วย แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การเขียนอัตชีวประวัติ ระเบียบสะสม แบบบันทึก การเยี่ยมบ้าน สังคมมิติ แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบบันทึกสุขภาพ แพ้มสะสมผลงาน การเขียนเรียงความ ระเบียบพฤติกรรม การเขียนบันทึกประจำวัน การศึกษารายกรณี เป็นต้น ครูแนะแนวจึงมีหน้าที่สำคัญในการประสานงาน อำนวยความสะดวกให้กับครูที่ปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปด้วย

4. เครือข่ายผู้ปกครองผู้เรียน

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 หมวด 2 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) การปฏิบัติต่อดังกล่าว มาตราที่ 23 กำหนดไว้ว่าให้ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ประเพณี วัฒนธรรม มิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ การดูแลเด็กจึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย ผู้ปกครองควรรู้และเอาใจใส่ในการดูแลเด็กที่บ้าน คือการสร้างอุ่นไอรัก ซึ่งเป็นเกราะแห่งชีวิตและครอบครัว การดูแลลูกซึ่งผู้ปกครองสมัยใหม่ ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก ต้องดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต โดยเฉพาะปัญหาเด็กในปัจจุบัน ได้แก่ โรคอ้วน เด็กขาดวินัย เด็กดื้อก้าวร้าว ติดทีวี ติดเกม และผิดเพศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 9(5) ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและภาคีอื่นๆ ในลักษณะ เครือข่ายเกิดกลไกความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 44-45) กำหนดนโยบายการส่งเสริมพัฒนาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านและสถานศึกษา
2. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน
3. แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ระหว่างผู้ปกครอง ครูและผู้เรียน
4. เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นความรู้และประสบการณ์ สามารถ

ช่วยเหลือตนเองได้ ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณี ละเว้นอบายมุขทั้งปวง เพื่อส่งเสริมความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

5. เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ประกอบด้วย คณะกรรมการระดับห้องเรียน มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยคัดเลือกจากคณะกรรมการระดับห้องเรียนของชั้นเรียนนั้นๆ ระดับห้องเรียนละ 2 คน ผู้แทนของระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย ประธานและเลขานุการของกรรมการระดับชั้นห้องเรียน ส่วนคณะกรรมการระดับชั้นเรียนคัดเลือกจากคณะกรรมการระดับห้องเรียนชั้นเรียนนั้นๆ ระดับห้องเรียนละ 3 คน ผู้แทนของระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย ประธาน และเลขานุการของกรรมการ สนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง มีการจัดประชุมใหญ่ร่วมกับของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองของทุกระดับชั้นในภาคเรียนละ 1 ครั้ง การประชุมเครือข่ายครอบครัว ที่เรียกว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง (Parent Education) เป็นกระบวนการจัดการศึกษาช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้เพิ่มพูนเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก และวิธีการเลี้ยงดูเด็กให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของครอบครัวด้วย (Click & click, 1981) แม้ว่าผู้ปกครองจะมีทักษะรอบรู้ในการเลี้ยงดูเด็กแล้วก็ตาม เพราะเป็นการส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองตามความสนใจด้วย ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองของโรงเรียนสามารถใช้เวทีของเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนดำเนินการได้

จากบันทึกประสบการณ์การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองผ่านการพัฒนาผู้เรียน กรณีโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามแสนวิทยาลัย 2 ได้สรุปผลการบริหารจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วมตามแนวทางเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านวิชาการจัดระบบแผนการพัฒนาคณาจารย์ รวมทั้งปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อธำรงรักษาปัจจัยที่เป็นจุดแข็งของโรงเรียน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองให้มีความเข้มแข็ง มีเทคนิคการทำงานที่สำคัญ ได้แก่

1. การสรรหาเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน ชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา
2. สร้างความตระหนักในบทบาทพ่อแม่ เครือข่ายผู้ปกครองให้มีโอกาสร่วมคิดร่วมคุย มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาาร่วมกันตามระบบ 5 ขั้นตอนของการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
3. การยอมรับในการเป็นสมาชิกของโรงเรียน มีการประสานงานที่ดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง
4. มีการสรุปผลงาน ประชาสัมพันธ์เผยแพร่และส่งมอบงานต่อให้เครือข่ายชุดใหม่แต่ละระดับดำเนินการต่อไป

ผลของการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษาอย่างแท้จริง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอบตก ติด 0 ติด ร ลดจำนวนลง

สำหรับกรณีโรงเรียนสตรีศรีสุโขทัย ประสบความสำเร็จในด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน การพัฒนาบรรยากาศ แหล่งเรียนรู้เทคโนโลยี การอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณี การพัฒนาสุนทรียภาพด้านศิลปะดนตรี และกีฬาของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการบริหารแบบมีส่วนร่วม เน้นการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ การมีส่วนร่วมในการทำงาน การทำงานอย่างมีแบบแผน มีทีมที่มีประสิทธิภาพ ความทุ่มเทเสียสละของผู้เกี่ยวข้อง การยอมรับยกย่องเชิดชูเกียรติซึ่งกันและกัน ปัญหาที่พบคือ ความไม่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ ไม่เข้าใจรูปแบบการทำงาน และกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองมีวาระเพียง 1 ปี ดังนั้น การส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนบูรณาการแบบพ่อแม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนก็จึงต้องดำเนินต่อไป กำหนดให้การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนที่แบ่งปันความรู้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นอกจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในโรงเรียนแล้ว ความขัดแย้งระหว่างผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, หน้า 94-96) ได้ให้เหตุผลสาเหตุของความขัดแย้งไว้ว่า กรณีข้อขัดแย้งของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าสถานศึกษา มีหน้าที่สอนและดูแลเด็ก เมื่อลูกออกจากบ้านไปแล้วคือ เป็นหน้าที่ของครูสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้ปกครองยังมีความรู้สึกไม่อยากไปสถานศึกษา เมื่อได้รับหนังสือเชิญ รวมทั้งโยนภาระทั้งหมด แม้แต่การลงทะเบียนให้กับสถานศึกษาด้วย แสดงให้เห็นถึงการขาดความเอาใจใส่ดูแลของผู้ปกครองต่อภาระของเด็ก ไม่สนใจกิจกรรมของสถานศึกษา ส่วนข้อขัดแย้งด้านครู โดยมีอคติกับผู้ปกครองที่ฐานะ เศรษฐกิจ เชื้อชาติ ศาสนา ขาดความเข้าใจเรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การขาดความเข้าใจระหว่างครู กับผู้ปกครอง และครูขาดความรับผิดชอบใช้ความรุนแรง ยึดกฎระเบียบโดยไม่ใส่ใจการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

จากกรณีการมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนราชันนันทาจารย์ และสตรีศรีสุโขทัย สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นและการมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครองผู้เรียน ทั้งในด้านการเรียน ความประพฤติ ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือแบบยั่งยืน

5. ผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษา YC (Youth Counselor)

ผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษา YC (Youth Counselor) คือ ผู้เรียนที่โรงเรียนพิจารณาเห็นว่าบุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถคิดวิเคราะห์ มีจิตวิทยาในการรับฟัง ให้คำปรึกษา ได้รับการพัฒนาให้ความรู้ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้คำปรึกษาเบื้องต้น โดยการดูแลชี้แนะอย่างใกล้ชิดของครูแนะแนว ในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เครื่องมือที่ช่วยให้สถานศึกษา

ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหานั้นเนื่องจากผู้เรียนในสถานศึกษา คือ เพื่อนผู้เรียนด้วยตนเอง ผู้เรียน YC จะได้รับการอบรมพัฒนาด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ปลุกฝังให้มั่นใจช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยลดปัญหาต่างๆ ภายในสถานศึกษา หลักการสำคัญของผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษา YC ได้แก่ การใช้หลักจิตวิทยากลุ่มเพื่อน (Peer Psychology) การให้คำปรึกษาโดยเพื่อน (Peer Counseling) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 3-4) สำหรับแนวทางและเทคนิคของการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนนั้น ผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษา YC จะต้องมียุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหารูปแบบ การแสดงออกทางพฤติกรรมทางความคิด และทางอารมณ์ พิจารณาระดับความรุนแรง ค้นหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงได้ การเสียบ ทักษะการทวนความ ทักษะการให้กำลังใจ ทักษะการสรุปความ ทักษะการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ทักษะการชี้ผลที่ตามมา สำหรับขั้นตอนในการให้คำปรึกษา แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การสร้างสัมพันธภาพ เป็นการเริ่มต้นให้คำปรึกษา ต้องเป็นไปด้วยความอบอุ่นเป็นกันเอง ช่วยให้เพื่อนประทับใจ ไว้วางใจ พร้อมเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง ควรใช้ทักษะการฟัง ทักษะการใส่ใจและการรักษาความลับ
2. การสำรวจและทำความเข้าใจปัญหา เป็นขั้นตอนสำคัญต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก เป็นการค้นหาปัญหาที่แท้จริง มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริง รวมทั้งสำรวจสถานการณ์ของปัญหา ให้เข้าใจถึงปัญหาและสาเหตุที่แท้จริง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น
3. การหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ควรสนับสนุนให้เพื่อนผู้ขอรับคำปรึกษาคิดเองให้มากที่สุด และให้สามารถตัดสินใจเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด คิดวิธีการแก้ไขปัญหาหลายๆ วิธี ให้บอกข้อดี ข้อเสียของการแก้ปัญหาแต่ละวิธี เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหาและเลือกวิธีที่เหมาะสม
4. การวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โอกาสที่เพื่อนผู้ขอรับคำปรึกษาจะจัดการกับปัญหาได้สำเร็จก็จะเป็นจริงได้มากยิ่งขึ้น มีแนวทางกระตุ้นเพื่อนผู้ขอรับคำปรึกษา กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดของการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ให้กำลังใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับ ชักชวนให้ทำข้อมูลผู้ก้มดเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะปฏิบัติตามแผน
5. การยุติการให้คำปรึกษาเพื่อน เมื่อการให้คำปรึกษาดำเนินไปจนหมดเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละครั้ง ในแต่ละราย หรือผู้ขอรับคำปรึกษามีท่าที่ต่อต้าน หรือไม่ร่วมมือในการปรึกษาเพื่อน ก็ให้ยุติการให้คำปรึกษา

ผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษา เป็นกิจกรรมที่ขยายผลเทคนิคการให้คำปรึกษาจากครูสู่ตัวผู้เรียน ผู้เรียนสามารถทำหน้าที่ได้ดีตามคำแนะนำของครู ข้อจำกัดของกิจกรรมนี้ คือ ระยะเวลาในการทำงานของผู้เรียนมีเพียง 1-2 ปี ก็จบการศึกษาไป ต้องอบรมพัฒนามาทำหน้าที่แทนอย่างต่อเนื่อง นอกจากผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษาแล้ว ในสถานศึกษายังมีนักเรียนแกนนำอื่นๆ เช่น ประธานสภาผู้เรียน ประธานชมรมดนตรี ชมรมศิลปะ ชมรมกีฬา ชมรมภาษาต่างประเทศ และอื่นๆ ผู้เรียนที่เป็น

ประธานดังกล่าว จะเป็นผู้เรียนที่มีภาวะผู้นำมีความสามารถพิเศษ สามารถช่วยเหลือการดำเนินงานของสถานศึกษาได้เช่นกัน

2.3.3 การส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและบรรลุผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกส่วนในสังคม การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นสิ่งสำคัญ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้แก่ กรมสุขภาพจิต ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล แรงงานจังหวัด จัดหางานจังหวัด สื่อมวลชน ผู้นำองค์การทางศาสนา เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด องค์การเอกชน และองค์กรอิสระ โดยสามารถให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ ได้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ
2. ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านปกกภัยและการแก้ปัญหาพฤติกรรม
3. จัดกิจกรรมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. เป็นแหล่งการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนตามความรู้ความสามารถ
5. ติดตามผล สะท้อนปัญหาและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เป็นประโยชน์
7. พัฒนาและขยายผลการดำเนินดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่า การประสานงานเครือข่ายบุคคล หน่วยงานต่างๆ สามารถช่วยเหลือผู้เรียนได้ ดังนั้นความร่วมมือทั้งในด้านความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมด้านการเรียน ด้านอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม จึงเป็นส่วนสำคัญที่ต้องสร้างให้เป็นรูปธรรมต่อไป

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องสำคัญสำหรับการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การมีส่วนร่วมของทุกส่วนในสังคม ต้องมีการประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล สำนักงานพัฒนาสังคม และ

ความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สื่อมวลชน และผู้นำองค์การทางศาสนา เป็นต้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค ตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย ความหมายและประเภทของรูปแบบ องค์ประกอบและคุณลักษณะ ของรูปแบบที่ดี การพัฒนารูปแบบ และการตรวจสอบและประเมินรูปแบบ รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.4.1 ความหมายและประเภทของรูปแบบ

คำว่ารูปแบบ (Model) เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายหลายอย่าง โดยทั่วไปแล้ว รูปแบบ จะหมายถึงวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งต่างๆ หรือ รูปแบบในการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973, p. 370) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียง

ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น

3. เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้เป็นหลักการ หรือแนวคิด

4. เป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน รวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางสังคม อาจเขียนออกมาเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

โทซีและแครอล (Tosi & Carroll, 1982, p. 163) กล่าวว่ารูปแบบเป็นนามธรรมของจริง หรือภาพจำลองของสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่ายๆ จนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อน มีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ เช่น แบบจำลองหอดูดาวแห่งชาติ เป็นต้น และรูปแบบเชิงคุณลักษณะ (Qualitative model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์ เช่น รูปแบบเชิงระบบและรูปแบบตามสถานการณ์ (A System/Contingency model)

บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982, p. 70) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ว่า เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ และ/หรือบรรยายคุณสมบัติที่อธิบายว่ารูปแบบนั้นเป็นอะไร บางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมา เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

สโตนเนอร์และวานเกล (Stoner & Wankel, 1986, p. 12) ได้กล่าวว่า รูปแบบ เป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นได้ง่ายขึ้น

คีเวส (Keeves, 1988, p. 559) ให้นิยามว่า รูปแบบ หมายถึง การแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร

เยาวตี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2547, หน้า 25-28) ให้นิยามคำว่า รูปแบบหรือแบบจำลอง คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ จินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวให้ปรากฏ โดยการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ให้เข้าใจง่าย และสามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ ภายใต้หลักการอย่างเป็นระบบ

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2552, หน้า 21-23) ได้สรุปว่า รูปแบบ มีความหลากหลาย แต่ที่สำคัญมี 4 ความหมาย คือ 1) แบบจำลองของจริงอย่างง่าย 2) อุดมคติหรือลักษณะที่พึงประสงค์ 3) กรอบการวิเคราะห์ หรือ 4) ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำตรงความน่าเชื่อถือแล้ว รวมทั้งสามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยวิธีการทางสถิติ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, หน้า 46) กล่าวว่า รูปแบบอาจเป็นเพียงการจำลองของจริงหรืออาจมีลักษณะเป็นทฤษฎี หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรมของการปฏิบัติก็ได้

จากความหมายของรูปแบบที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง ชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม สามารถจำแนกได้สองลักษณะ คือ รูปแบบจำลองของสิ่งที่ป็นรูปธรรม และรูปแบบจำลองของสิ่งที่ป็นนามธรรม

ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน นักการศึกษาได้จัดแบ่งประเภทของรูปแบบไว้ดังต่อไปนี้

คีเวส (Keeves, 1988, pp. 561-565) ได้แบ่งรูปแบบทางการศึกษาไว้ 5 ประเภทดังนี้

1. รูปแบบเชิงอุปมาหรือเปรียบเทียบ (Analogue models) เป็นรูปแบบที่ใช้หลักการคิดหาเหตุผล โดยใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ แต่ไม่ค่อยใช้ในสาขาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ตัวอย่างของรูปแบบประเภทนี้ที่ใช้ในทางการศึกษา คือ รูปแบบที่เกี่ยวข้องขนาดของโรงเรียน หรือจำนวนของนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวข้องกับจำนวนนักเรียนที่เข้ามาและออกไป โดยที่จำนวนที่เข้ามาจากหลายแหล่งหรือหลายปัจจัย เช่น เกณฑ์อายุ เขตพื้นที่ การย้ายเข้ามาอยู่ของผู้ปกครอง ส่วนจำนวนนักเรียนที่ออกไปมาจากหลายแหล่งหลายปัจจัยด้วยกัน

เช่นอพยพตามผู้ปกครองออกไปอยู่ที่อื่น สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียน รูปแบบนี้มีประโยชน์ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงและการทำนายในอนาคต ซึ่งสามารถใช้ในการวางแผนและการกำหนดนโยบาย ได้รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน โดยอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic models) เป็นรูปแบบที่แสดงออกด้วยการใช้คำพูดภาษาท่าทางและรูปภาพ มีลักษณะเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด จำแนกเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการจุดมุ่งหมาย วิธีการ กระบวนการ และการประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบที่อธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ รูปแบบนี้มีจุดอ่อนที่ขาดความชัดเจนแน่นอนที่ยากต่อการทดสอบ ฉะนั้นรูปแบบนี้จึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการใช้ภาษา

3. รูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic models) เป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิ ที่จะพยายามเชื่อมโยงหน่วยและกลุ่มต่างๆ ให้เข้ามาสัมพันธ์กัน รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาจิตวิทยา รูปแบบหนึ่งที่ใช้กันคือรูปแบบของ Guilford ที่เกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญา ที่เกี่ยวข้องกัน 3 มิติ คือ ด้านเนื้อหา ด้านผลลัพธ์ และด้านการจัดกระทำ

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic models) รูปแบบนี้เริ่มนิยมใช้มากขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 ในสาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และจิตวิทยา ส่วนสาขาทางการศึกษามีการใช้น้อยในการวิจัย มีการนำมาใช้บ้างในเรื่องของการประเมินรูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้ มีประโยชน์ที่สามารถทำให้ข้อสันนิษฐาน ได้มีการพิจารณาด้วยเชิงปริมาณและทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้สามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ในรูปของสูตร หรือสมการทางคณิตศาสตร์

5. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal models) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path analysis และหลักการสร้าง Semantic model โดยการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The standard deprivation model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ของสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก รูปแบบนี้เริ่มได้รับความสนใจในช่วงหลังปี ค.ศ.1970 และใช้ในการวิจัยมากขึ้น เชื่อกันว่ารูปแบบนี้เริ่มใช้ในสาขาพันธุศาสตร์ ซึ่งมีการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) มาใช้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบเชิงเหตุผลนี้ จะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมการโครงสร้างอย่างง่ายของสาเหตุกับตัวแปรต่างๆ ภายใต้การให้เหตุผลการตัดสินใจ

จอยส์ และเวล (Joyce & Weil, 1985) ได้จัดแบ่งประเภทรูปแบบตามแนวคิดพื้นฐานในการเสนอรูปแบบในการบรรยายและอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ เป็นหลัก และได้แบ่งรูปแบบการสอนไว้ 4 รูปแบบคือ

1. Informational-Processing Model เป็นรูปแบบที่ยึดความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียน และแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. Personal Model เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย
3. Social Interaction Model เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม
4. Behavior Model เป็นกลุ่มของรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่า การพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยา และพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

บรรจง เจริญสุข (2552, หน้า 68) กล่าวถึงประเภทของรูปแบบว่า มีหลายประเภทด้วยกัน มีรูปแบบในแต่ละสาขาที่แตกต่างกันออกไป เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ และรูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า รูปแบบในการวิจัยมีความหลากหลาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรูปแบบที่ใช้นั้นมีลักษณะของการบูรณาการระหว่างรูปแบบเชิงภาษา (Semantic models) และรูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic models) โดยรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายอธิบายปรากฏการณ์ เพื่อให้เห็นมโนทัศน์ซึ่งเป็นโครงสร้างทางความคิด อธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมดำเนินงานเป็นรูปแบบที่แสดงแผนภูมิที่เชื่อมโยงองค์ประกอบของรูปแบบให้เข้ามาสัมพันธ์กัน เพื่อให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4.2 องค์ประกอบและคุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบ ไว้ดังนี้

บาร์โตและฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982, pp. 70-76) กล่าวว่า รูปแบบประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม รูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้นๆ ตัวอย่างเช่น รูปแบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบที่ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม โดยเสนอว่า องค์ประกอบของรูปแบบในเชิงระบบสังคม ควรประกอบด้วย

1. สถาบัน (Institution) เป็นระบบของสังคมที่มีการกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นแนวทาง และมีการนำเอาแนวปฏิบัติมาใช้อย่างสม่ำเสมอ หน่วยย่อยของสถาบันแบ่งออกเป็นบทบาท (Role) และความคาดหวัง (Expectation) โดยบทบาทจะเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุคคล ในบทบาทนั้นจะหมายถึงลักษณะของตำแหน่งหน้าที่และสภาพซึ่งอยู่ภายใต้สถาบัน เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้สวมบทบาท ในส่วนของความคาดหวังเป็นเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานของสังคม หรือสถาบันที่มุ่งหวังจะได้รับจากผู้สวมบทบาท บทบาทที่สมบูรณ์ควรกำหนดความสัมพันธ์กับบทบาทอื่นๆ ภายในสถาบัน แนวคิดนี้ทำให้การกำหนดงานในแต่ละหน้าที่เป็นไปในรูปของการจัดลำดับชั้น โดยกำหนดให้บทบาทหนึ่งมีบทบาทต่อเนื่องไปกับอีกบทบาทหนึ่งต่อไปเรื่อยๆ จนทำให้การดำเนินงานของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บุคคล (Individual) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสังคม สถาบันจะดำเนินการไม่ได้หากไม่มีองค์ประกอบด้านบุคคล ส่วนประกอบย่อยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถาบัน 2 ประการ คือ บุคลิกภาพ (Personality) และความต้องการ (Need Disposition) โดยที่บุคลิกภาพของบุคคลมีความสำคัญต่อการวางตัว การสวมบทบาท ความต้องการในการทำงาน ในส่วนของความต้องการเป็นแนวโน้มในการพยายามทำตัวให้เหมาะสม และปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่แน่นอนของแต่ละคน โดยมีความคาดหวังบนพื้นฐานในการแสดงออก

คีเวส (Keeves, 1988, pp. 561-565) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย

1. หลักการของรูปแบบ มีลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวมที่ใช้ในการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการ และกิจกรรมการดำเนินงาน ในลักษณะของความสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่อง
2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดผลในแต่ละกิจกรรมหรือวิธีการในรูปแบบ โดยสามารถตรวจวัดและประเมินผลได้ มีลักษณะสำคัญได้แก่ มีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง วัดและประเมินผลได้ รวมถึงสามารถทำความเข้าใจได้และมีเกณฑ์มาตรฐานรองรับ

3. วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ มีลักษณะเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ โดยเรียงลำดับก่อนหลัง และมีความต่อเนื่องกันของกิจกรรมการดำเนินงาน

4. การประเมินผลของรูปแบบ มีลักษณะเป็นวิธีการ เพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานของรูปแบบนั้นประสบความสำเร็จเพียงใด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน นอกจากนี้ยังบอกได้ว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามรูปแบบนั้นอย่างไร

ทิตินา แชมมณี (2552, หน้า 221-222) เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ มีดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ
2. ความหมายและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ
3. แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ
4. ยุทธศาสตร์ (Strategies) ของรูปแบบ
5. บริบทและตัวป้อน (Input) ของรูปแบบ
6. กระบวนการ (Process) ของรูปแบบ
7. ผลที่ควรจะได้รับ (Output) จากการใช้รูปแบบ
8. ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของรูปแบบ
9. การนำรูปแบบไปใช้

สุนันทา แก้วสุข (2553, หน้า 4) เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. บริบท ได้แก่ สภาพแวดล้อม ปรัชญา นโยบาย วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานหลัก
2. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา งบประมาณ หลักสูตร อาคารสถานที่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการที่ใช้
3. กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการวิจัย กระบวนการบริหารวิชาการแก่สังคม และกระบวนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
4. ผลผลิต ด้านปริมาณและคุณภาพในทุกๆ ด้านของกระบวนการ
5. ผลลัพธ์ ได้แก่ ความศรัทธาของประชาชนและการสนองด้านกำลังคนของประเทศ

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 องค์ประกอบย่อย

อินดา แต่งอ่อน (2553) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู ที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพ

ผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ามีขั้นตอนการพัฒนาประกอบด้วยกัน 4 ขั้นตอน คือ 1) ชั้นสร้างความตระหนัก 2) ชั้นเสริมหลักการสอน 3) ชั้นสะท้อนสู่การปฏิบัติ และ 4) ชั้นร่วมวัดประเมินผลและเสริมแรง

อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่ารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำองค์กร การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน 3) การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

จีระพงษ์ หอมสุวรรณ (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ขอบข่ายงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

พนศศิวิพิศ โนรี (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ขอบข่าย การบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชาญทงค์ บัญรักษา (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 2) คณะกรรมการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 3) ขอบข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ 4) กระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

กนกรัตน์ คงไทย (2555) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และ 3) กระบวนการของรูปแบบ

สรุปได้ว่า การออกแบบรูปแบบ ไม่ว่าจะจะเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งระบบขององค์การ หรืองานบางส่วนขององค์การก็ตาม ผู้ออกแบบไม่สามารถออกแบบองค์ประกอบย่อยของ

ระบบนั้นๆ ได้ทั้งหมด เพราะมีรายละเอียดและความสลับซับซ้อนมากเกินไป การออกแบบรูปแบบ จึงกำหนดเฉพาะองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเท่านั้น โดยมีสมมติฐานว่า หากองค์ประกอบเหล่านั้น ทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้แล้ว การดำเนินงานขององค์การจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ค่อนข้างจะแน่นอน จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ควรประกอบด้วย

1. ทฤษฎีพื้นฐานหรือหลักการของรูปแบบ เป็นการออกแบบรูปแบบบนฐานคิดของทฤษฎี และหลักการที่สอดคล้องสัมพันธ์กับรูปแบบที่ต้องการ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นเป้าหมายในการออกแบบกลไกของรูปแบบ เพื่อสร้างความชัดเจนถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น โดยอาจจะกำหนดให้ครอบคลุมงานทั้งหมดที่องค์การกำลังดำเนินการอยู่ หรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานทั้งหมดก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการ หรือผลผลิตที่ต้องการให้เกิดขึ้นก็ได้
3. ตัวป้อนของรูปแบบ (Input) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานของรูปแบบ
4. กระบวนการของรูปแบบ (Process) เป็นการกำหนดขั้นตอนการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ
5. ผลผลิตของรูปแบบ (Output) เป็นภาพความสำเร็จที่ตัดสินคุณค่าของผลการปฏิบัติงาน เกิดจากการมีปัจจัยนำเข้าส่งไปที่กระบวนการก่อให้เกิดผลผลิตขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และประยุกต์องค์ประกอบของรูปแบบ จากแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ลักษณะของรูปแบบที่ดี

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีผู้กล่าวถึง ลักษณะของรูปแบบที่ดี ไว้ดังนี้ เกตเซล และคนอื่น (Getzels and others, 1968, pp. 30) ได้ให้หลักการของรูปแบบที่ดีไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องเป็นที่รวมของแนวคิด และแสดงความสัมพันธ์ของแนวความคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่จะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาได้อีกด้วย

2. โครงสร้างของแนวความคิด และความสัมพันธ์ดังกล่าว จะต้องสามารถปฏิบัติ (Operation) และวางอยู่ในรูปแบบขององค์การ (Organization) ได้ หมายความว่า แนวความคิด และความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามและตรวจสอบได้อีกด้วย

3. รูปแบบจะต้องยึดหลักการ และอยู่บนพื้นฐานทางการบริหารหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว

คีเวส (Keeves, 1988, pp. 560) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ดีนั้นมี ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวมๆ (Associative Relationship)
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น สามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ เป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

นอกจากนี้ ฮูเซนและโพสลิทเวท (Husen & Postlethwaite, 1994, p. 286) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดี มีประโยชน์ ควรมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. รูปแบบควรจะนำไปสู่การทำนายของผลที่จะเกิดภายหลัง ได้ด้วยข้อมูลจากการสังเกตที่น่าเชื่อถือได้
2. โครงสร้างของรูปแบบควรจะแสดงให้เห็นถึงบางสิ่งบางอย่างที่เป็นกลไกเชิงเหตุผล ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่ และนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น
4. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์และการถดถอยจะนำมาใช้ในครั้งแรกของการตรวจสอบ เพราะว่าอาจจะบอกได้ถึงตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา ดังนั้น สหสัมพันธ์และการถดถอยจะสามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบได้

จากแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการสรุปได้ว่า รูปแบบที่ดี มีประโยชน์จะต้องประกอบด้วย 1) ควรเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา 3) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็น

การขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา 4) รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่ และนำไปสู่การแสวงหาคำความรู้ที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น

2.4.3 การพัฒนารูปแบบ

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอกระบวนการพัฒนารูปแบบไว้หลากหลาย ส่วนใหญ่จะมีแนวคิดหลักการคล้ายกัน โดยต้องการให้มีรูปแบบที่มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2552, หน้า 104-106) ได้กล่าวถึงการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนี้สามารถทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้ว ในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่นๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่างๆ ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบนี้ จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างดี ผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วจึงเลือกองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก เป็นต้น ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้สร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว หรือแม้กระทั่งได้รับจากการถกเถียงจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ในขั้นนี้บางครั้งใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

เมียชันและคีตอวรี (Meason & Khedourri, 1985, อ้างถึงใน ธนินาถ ญ สุขทร, 2548, หน้า 77-78) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบไว้ ดังนี้

1. รวบรวมปัญหา (Problem formulation)

2. สร้างรูปแบบ (Model construction)
3. ทดสอบรูปแบบ (Testing the model)
4. การนำรูปแบบไปใช้ (Implementation)
5. การปรับปรุงรูปแบบ (Model updating)

ซีลล์ และริชเช่ (Seels & Richey, 1994, p. 21) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Utilization) การดำเนินการ (Management) และการประเมินผล (Evaluation)

สตรีกแลนด์ (Strickland, 2006) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model”

จากแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนารูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์สังเคราะห์สภาพปัญหา การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ การทดสอบรูปแบบ และการนำรูปแบบไปใช้จริง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบการทดสอบรูปแบบ และการประเมินรูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.4 การตรวจสอบและการประเมินรูปแบบ

นักการศึกษาได้ให้หลักการ แนวคิด และวิธีการตรวจสอบและประเมินรูปแบบในลักษณะต่างๆ กันมีหลายวิธีการ ดังนี้

อิสเนอร์ (Eisner, E.W. 1976, pp. 192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบรูปแบบ โดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. การตรวจสอบโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making model) แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์หรือวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็น

ต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการตรวจสอบ

2. เป็นรูปแบบการตรวจสอบที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะตรวจสอบ โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นเฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นอย่างจริงจัง จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคล หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ โดยให้ความเชื่อถือว่ามีผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์และการเป็นที่เชื่อถือของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, หน้า 178-180) กล่าวว่า การประเมินโครงการและรูปแบบการจัดการศึกษาอาจประเมินโดยใช้หลักการของ Bloom ซึ่งสามารถประเมินได้อย่างน้อย 2 ลักษณะ คือ ด้านความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงการประเมินที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะกับสถานการณ์ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่า และด้านความเป็นประโยชน์ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ในการตอบสนองความต้องการใช้ มีความครอบคลุม ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้

พูลสุข หิงคานนท์ (2550, หน้า 53-55) กล่าวว่า การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์ หรือพฤติกรรมศาสตร์ สามารถดำเนินการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการวิจัยทางการศึกษาดำเนินการทดสอบแบบจำลองโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ หรือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณมากเกินไป บางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนและลึกซึ้ง จึงประเมินโดยอาศัยความรอบรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิ จะช่วยให้การตรวจสอบแบบจำลองทางการศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี

อุทุมพร จามรมาน (2547, หน้า 23) กล่าวถึงการตรวจสอบรูปแบบไว้ว่าควรตรวจสอบในคุณลักษณะ 2 ประการ ได้แก่

1. การตรวจสอบความมากมายน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้องและเหตุผลระหว่างตัวแปร

2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว การประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Sample, Sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ประการ คือ 1) การสร้างรูปแบบใหม่ 2) การปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

จินตนา ศักดิ์ภู่อราม (2553, หน้า 13-14) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะดำเนินการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะประเด็นที่นำมาพิจารณา ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แต่จะบูรณาการปัจจัยต่างๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินที่มีความละเอียดลึกซึ้ง และอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

3. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือการประเมิน จะถือว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาจะเกิดจากประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

4. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละบุคคล นับแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบโดยเฉพาะรูปแบบการพัฒนาหรือการบริหาร ซึ่งมีการประเมินรูปแบบลักษณะต่างๆ ดังนี้

คัมภีร์ สุตแท้ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 องค์ประกอบย่อย และผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

จีระพงษ์ หอมสุวรรณ (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ขอบข่ายงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำองค์กร การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

พดด้วงพิศ โนรี (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ขอบข่ายการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และผู้บริหารสถาบันและผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเห็นว่า การนำรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ชาญทงค์ บุญรักษา (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากร ร่วมกัน เพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 2) คณะกรรมการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 3) ขอบข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ 4) กระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และผู้อำนวยการ

สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ประชุม ปีมะเส็ง (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา การวางแผน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การติดตามและตรวจสอบ และการปรับปรุงและพัฒนา ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

วราพร ม่วงประถม (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า องค์ประกอบของแนวทางพัฒนาการแก้ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน โดยสรุปพบว่า ด้านการวางแผน ได้แก่ วิเคราะห์บริบทสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการคัดกรองนักเรียน จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกลยุทธ์ เป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจน กำหนดแผน/โครงการและกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนด้านการจัดโครงสร้างองค์กรได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาทีมงานอย่างต่อเนื่อง ด้านการนำองค์กร ได้แก่ ผู้บริหารต้องศึกษาข้อมูลนโยบายอย่างรอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมตามระบบ สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ทุกคน นิเทศติดตามและประเมินผล ด้านการปฏิบัติการ ได้แก่ โรงเรียนต้องสานสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองและครูควรแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ได้แก่ โรงเรียนต้องจัดทำแผนการควบคุม ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือ บันทึกผลการดำเนินและรายงานผลการปฏิบัติในการติดตาม ตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่ นำผลการตรวจสอบติดตามเสนอต่อที่ประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย วิเคราะห์สภาพปัญหา สถานการณ์และแสวงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระบบการรายงานผล ด้านการประสานงาน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาต้องใช้ทักษะการประสานงานอย่างรอบด้านใช้เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

อุดมสิน คันธภูมิ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ศิษย์เก่า พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ประชาชนชาวบ้าน หน่วยงานของรัฐ และองค์กร เอกชน องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการสร้างเครือข่ายมีแนวทางในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขึ้นตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างเครือข่าย 2) ขึ้นประสานหน่วยงาน/องค์กร เครือข่าย 3) ขึ้นสร้างพันธะสัญญาร่วมกัน 4) ขึ้นบริหารจัดการเครือข่าย 5) ขึ้นพัฒนาและรักษาความสัมพันธ์ องค์ประกอบที่ 3 ความร่วมมือ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 1) การร่วมตระหนักและรับรู้ปัญหา 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมปฏิบัติตามแผน 4) การร่วมประเมินผล องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบสำคัญของเครือข่าย ประกอบด้วย 1) สมาชิกของเครือข่าย 2) วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน 3) ผู้ประสานงานเครือข่าย 4) กิจกรรม 5) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 6) การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน 7) ระบบความสัมพันธ์ของเครือข่าย 8) ระบบบริหารจัดการเครือข่าย และองค์ประกอบที่ 5 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

สรุปได้ว่าการตรวจสอบและการประเมินรูปแบบมีหลากหลายวิธี ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและประเมินรูปแบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

2.5 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคตาก เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สถานที่ตั้งเลขที่ 195 หมู่ที่ 3 ถนนเจดีย์ยุทธหัตถี ตำบลปามะม่วง อำเภอเมืองจังหวัดตาก มีเนื้อที่จำนวน 15 ไร่ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านทิศตะวันตกของตัวเมืองตาก ปัจจุบันมีอาคารรวมทั้งสิ้น 12 หลัง ได้แก่ อาคารสำนักงานและหอประชุม จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนและปฏิบัติการ 4 ชั้น จำนวน 4 หลัง บ้านพักผู้บริหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู 6 หน่วย จำนวน 2 หลัง บ้านพักภารโรง 2 หน่วย จำนวน 3 หลัง และอาคารปฏิบัติการเอนกประสงค์พร้อมครุภัณฑ์ จำนวน 1 หลัง

2.5.1 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายขยายการอาชีวศึกษา ประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง จึงได้ประกาศจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างตาก เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2535 สังกัดกองการศึกษาอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ที่ดินราชพัสดุจังหวัดตาก หมายเลขทะเบียน ตก. 77 บางส่วนจำนวน 15 ไร่ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านทิศตะวันตกของตัวเมืองตาก ณ 195 หมู่ 3 ตำบลปามะม่วง ถนนเจริญยุทธหัตถี อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000 กรมอาชีวศึกษาได้จัดสรรเงินงบประมาณปี 2535-2537 จำนวนเงินทั้งสิ้น 30,050,000.00 บาท (สามสิบล้านห้าหมื่นบาทถ้วน) เพื่อก่อสร้างอาคารเรียน ดังนี้

- อาคารสำนักงานและหอประชุม จำนวน 1 หลัง
- อาคารเรียนและปฏิบัติการ 4 ชั้น จำนวน 4 หลัง
- อาคารปฏิบัติการเอนกประสงค์พร้อมครุภัณฑ์ จำนวน 1 หลัง
- บ้านพักผู้บริหาร 7 - 8 จำนวน 1 หลัง
- บ้านพักครู 6 หน่วย จำนวน 2 หลัง
- บ้านพักภารโรง 2 หน่วย จำนวน 3 หลัง

เปิดทำการเรียนการสอนรุ่นแรก ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2537 เป็นต้นมา โดยเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรวิชาชีพมัธยม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร ปวช.เทียบโอน/สะสมหน่วยกิต และหลักสูตรพิเศษอื่นๆ ให้แก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2544 วิทยาลัยได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ พื้นที่ใช้สอย 2,240 ตารางเมตร 4 ชั้น รวมงบประมาณทั้งสิ้น 12,890,000 บาท อีก 1 หลัง ซึ่งขณะนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จและใช้ประโยชน์ได้ดี ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปีงบประมาณ 2553 วิทยาลัยได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการพื้นที่ใช้สอย 1,920 ตารางเมตร 4 ชั้น (อาคารไทยเข้มแข็ง) รวมงบประมาณทั้งสิ้น 14,043,600 บาท อีก 1 หลัง ซึ่งขณะนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จและใช้ประโยชน์ได้ดี ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ในปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยได้เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเป็นหลักสูตร 3 ปี จำนวน 7 สาขางาน มีประชาชนและนักเรียนสนใจเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2555 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะจากวิทยาลัยสารพัดช่างตากเป็นวิทยาลัยเทคนิคตาก ปีงบประมาณ 2556 วิทยาลัยได้รับงบประมาณลงทุนสิ่งก่อสร้างอาคารปฏิบัติการเอนกประสงค์พร้อมครุภัณฑ์ พื้นที่ใช้สอยไม่ต่ำกว่า 3,000 ตารางเมตร งบประมาณประมาณ 26,250,000 บาท

2.5.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วิทยาลัยเทคนิคตาก

ปรัชญาของวิทยาลัย

“ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนา”

วิสัยทัศน์ (Vision)

วิทยาลัยเทคนิคตาก มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อคุณภาพสู่ความเป็นเลิศในระดับประเทศ

พันธกิจ (Mission)

1. จัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
3. ผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการตลาดแรงงาน

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นเลิศในระดับประเทศ
2. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น
3. กำลังคนด้านวิชาชีพเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศ

ประเด็นกลยุทธ์ (Strategic Issue)

1. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการจัดการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. การสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
3. การผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์และมาตรการของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 การแนะแนวเชิงรุกให้ได้จำนวนนักศึกษาตามนโยบายสอศ.

มาตรการที่ 1 ครูอาจารย์จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการเข้าถึงชุมชนและผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด

มาตรการที่ 3 ออกแนะแนวเชิงรุกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน

มาตรการที่ 4 ส่งเสริมให้จัดหาอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย

มาตรการที่ 5 ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

กลยุทธ์ที่ 2 การให้บริการชุมชนที่หลากหลายทั้งเชิงวิชาการ และวิชาชีพ

มาตรการที่ 1 ออกบริการชุมชนในสาขาวิชาการ

มาตรการที่ 2 ออกบริการชุมชนเพื่อนำไปประกอบอาชีพแบบยั่งยืน

มาตรการที่ 3 ออกบริการชุมชนตามภาระงานเร่งด่วนของสอศ.

มาตรการที่ 4 ออกบริการชุมชนตามนโยบายของสอศ.

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนนักศึกษา

มาตรการที่ 2 จัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญของวิทยาลัย

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถานศึกษา

มาตรการที่ 1 ดูแลกำกับติดตามแก้ไขปัญหาเสพติด

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์เพื่อลดการทะเลาะวิวาท

มาตรการที่ 3 ปลุกจิตสำนึกในการรักษามูลสวณตัวเพื่อลดภาวะการณตั้งครรรภ์

ระหว่างเรียน

2.5.3 ระดับการศึกษาและสาขาที่เปิดสอนในปัจจุบัน

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคตากเปิดทำการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนี้

2.5.3.1 การจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 3 ประเภทวิชา คือ

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
3. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2.5.3.2 หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน ปัจจุบันเปิด 2 หลักสูตร

1. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เปิดทำการสอน 10 สาขาวิชา คือ

- 1.1 สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
- 1.2 สาขาวิชาช่างยนต์
- 1.3 สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- 1.4 สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
- 1.5 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 1.6 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- 1.7 สาขาวิชาการบัญชี
- 1.8 สาขาวิชาการตลาด
- 1.9 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 1.10 สาขาวิชาการโรงแรม

2. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวช. เข้าศึกษาต่อ 2 ปี หรือผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อ 2 ปี โดยเปิดทำการสอน 9 สาขาวิชา คือ

- 2.1 สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล
- 2.2 สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- 2.3 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 2.4 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- 2.5 สาขาวิชาเทคนิคโลหะ
- 2.6 สาขาวิชาการบัญชี
- 2.7 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 2.8 สาขาวิชาการตลาด
- 2.9 สาขาวิชาการโรงแรม

นอกจากนี้วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แบบปกติ (ม.ปลาย) โรงเรียนอุ้มผางวิทยาคม อ.อุ้มผาง จ.ตาก เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้อย่างทั่วถึง

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ชัชวาล บุญเหลี่ยม (2553) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ นำเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู 8 คน และกลุ่มที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้วิจัยและผู้ช่วย เครื่องอัดเทป กล้องถ่ายรูป แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามสนทนากลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยวิธีการ 1) ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นรายบุคคล และ 3) จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การตรวจสอบคุณภาพความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) และวิธี Member Check การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลังดำเนินการทันที และการวิเคราะห์ภาพรวม

ผลการวิจัยพบว่า 1. กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นต้องมีข้อมูลที่ครอบคลุมโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารงานทั่วไป และครอบคลุมขอบข่ายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน 5 งาน คือ งานนักเรียนรายบุคคล งานคัดกรองนักเรียน งานส่งเสริมนักเรียน งานป้องกันและแก้ไขปัญหา และงานส่งต่อ นำข้อมูลจากขอบข่ายงานที่กำหนด มาจัดทำระบบสารสนเทศของโรงเรียน 2 ลักษณะ คือการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้วยระบบแฟ้มข้อมูล และระบบคอมพิวเตอร์ (Computer) โดยมีกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ ใช้การบริหารคุณภาพวงจร Deming (PDCA) การดำเนินการพัฒนาจะต้องมีระบบการวางแผน (Plan) การดำเนินการ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุงแก้ไข (Action)

2. ด้านกระบวนการบริหารคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และการบริหารงานสารสนเทศ ต้องมีระบบการกระจายอำนาจ การบริหารงานทุกขั้นตอน ให้บุคลากรที่รับผิดชอบได้ดำเนินการตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างเป็นระบบ

กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่า (F-test) แบบ One-Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรอง ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งต่อ และด้านการส่งเสริม พัฒนานักเรียน ตามลำดับ 2) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกั้มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปรึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

นิพนธ์ แก้วเกิด (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนเพื่อลดจำนวนการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน

เพื่อลดจำนวนการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ (2) ประเมินประสิทธิภาพของระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน เพื่อลดจำนวนการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่ 1 รวมทั้งสิ้น 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึก

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการพัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ หลักการ, บทบาทของบุคลากรในระบบ, การจัดกิจกรรมทางด้านสังคมและการปรับตัวของนักเรียน และการประเมินประสิทธิภาพของระบบ (2) ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านข้อดี คือ ระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนสามารถช่วยลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนลงได้ ด้านข้อเสีย คือ เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครู ด้านความเหมาะสม คือ ระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนมีความเหมาะสมมีกิจกรรมครบทุกด้านและระยะเวลาที่ดำเนินการมีความเหมาะสม และด้านองค์ประกอบ คือ ระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนขาดการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครู (3) ผลการใช้ระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน โดยนักเรียนทั้งหมดมีความพึงพอใจสูงในการเข้าร่วมกิจกรรมในระบบ กิจกรรมที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

กัตติกา จันทจิตร (2556) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยกลุ่มแรก คือ ผู้บริหารทั้งหมด 81 คน กลุ่มที่ 2 คือ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,858 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 241 คน รวมทั้งหมด 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test independent)

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม มีระดับคะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีระดับคะแนน

การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการส่งต่อนักเรียน มีระดับคะแนนการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก 2. เมื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เป็นการศึกษาสังเคราะห์เอกสารศึกษาระบบการบริหารในสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และ 3) การประเมินความเป็นไปได้และควมมีประโยชน์ของรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหารระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำองค์กร การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน 2) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำองค์กร การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน 3) การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สมาลี ทองงาม (2556) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกอนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโคกอนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 6 คน ครูที่ปรึกษา จำนวน 6 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 6 คน รวม 26 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกนอนมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ 2. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโคกนอน ได้ดำเนินงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) ได้เยี่ยมบ้าน วางแผนการคัดกรองจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ความรู้แก่ครูในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน และ เชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงความจำเป็นในการส่งต่อนักเรียน

ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 108 คน ครูที่ปรึกษา 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยใช้สถิติ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย 3) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน 4) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประชุม ปีสมศก (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ3) เพื่อประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่างขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 58 คน และครู 58 คน ขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และขั้นตอนที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 145 คน และครู 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา การวางแผน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การติดตามและตรวจสอบ และการปรับปรุงและพัฒนา 2) ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

มณฑล เขตบุญพร้อม (2557) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา และกรรมการนักเรียน รวมทั้งหมด 252 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประเมินค่า มีระดับค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.65 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 การสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน จัดกระทำข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน

การวางแผนและการเตรียมการมีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมา ได้แก่ ด้านการนำองค์กรช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านการจัดองค์กรการช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.09 ด้านการควบคุมดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.99 ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า 2.1) ด้านการวางแผนการจัดระบบดูแลช่วยนักเรียน ควรกำหนดนโยบายดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมชัดเจน 2.2) ด้านการจัดองค์กรในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีโครงสร้างการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน และแต่งตั้งครูที่รับผิดชอบโดยตรงทุกระดับชั้น 2.3) ด้านการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญของงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนตามแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.4) ด้านการควบคุมระบบดูแลช่วยนักเรียน โรงเรียนจะต้องมีการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน 2.5) ด้านการประเมินผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรกำหนดให้มีการกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำในทุกภาคเรียน

จิตวิบูลย์ วงศ์พิพันธ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค จังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 13 คน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 10 ปี จำนวน 78 คน 11-20 ปี จำนวน 18 คน และ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน การดำเนินงานระบบการดูแลนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ตามลำดับ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

อะหมัด หลีสันมะหมัด (2557) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 การศึกษาวิจัยคั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหาร

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของโรงเรียน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 203 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ANOVA และการ เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวม ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ มาก 2) ข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะดังนี้ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน (Plan) ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายควรมีการประชุมร่วมกันชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ครู ผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และร่วมกันวางแผนการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดปฏิทินการ ปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา ด้านการปฏิบัติงานตามแผน (Do) ควรมีการประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนา ครู บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม ทีมนำ ทีมทำ และทีมสนับสนุน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล (Check) ควรมีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง และ ด้านการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน (Action) ควรมีการจัดทำหลักฐาน สรุปผลการดำเนินงาน ควรนำปัญหาข้อบกพร่องที่ผ่านมา วิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อนำมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ใช้ในการวางแผนการปฏิบัติต่อไปและผลการ ดำเนินงานควรมีการประชาสัมพันธ์แก่สาธารณชน

วราพร ม่วงประดม (2558) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพ การบริหาร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นนี้เป็นผู้บริหารการศึกษาและครูในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 106 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ 2) ศึกษาแนวทางพัฒนาการแก้ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส

ทางการศึกษา โดยจัดการสนทนากลุ่มจากนักวิชาการจำนวน 8 คน และวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย โรงเรียนมีการปฏิบัติส่วนใหญ่ที่ด้านการปฏิบัติการ และไม่ปฏิบัติส่วนใหญ่ที่ด้านการปรับปรุงและพัฒนา 2) แนวทางพัฒนาการแก้ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน โดยสรุปพบว่า ด้านการวางแผน ได้แก่ วิเคราะห์บริบทสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการคัดกรองนักเรียน จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกลยุทธ์ เป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจน กำหนดแผน/โครงการและกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนด้านการจัดโครงสร้างองค์กรได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาทีมงานอย่างต่อเนื่อง ด้านการนำองค์กร ได้แก่ ผู้บริหารต้องศึกษาข้อมูลนโยบายอย่างรอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม ตามระบบ สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ทุกคน นิเทศติดตามและประเมินผล ด้านการปฏิบัติการ ได้แก่ โรงเรียนต้องสานสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองและครูควรแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ได้แก่ โรงเรียนต้องจัดทำแผนการควบคุม ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือ บันทึกผลการดำเนินและรายงานผลการปฏิบัติในการติดตาม ตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่ นำผลการตรวจสอบติดตามเสนอต่อที่ประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย วิเคราะห์สภาพปัญหาสถานการณ์และแสวงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระบบการรายงานผล ด้านการประสานงาน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาต้องใช้ทักษะการประสานงานอย่างรอบด้านใช้เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ปริญญา ไชยสุรินทร์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 272 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารวิทยาลัย 43 คน ครู 229 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที (t-test) และความแปรปรวน แบบทางเดียว (F-test ชนิด One way ANOVA) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modify) แบบสัมภาษณ์ สนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ วิเคราะห์เนื้อหา(content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.12$) และ สภาพที่คาดหวังการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด อุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.47$) (2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผู้บริหารควรมีการวางแผนโครงการ ควบคุม อบรมพัฒนางานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี ครูต้องทำงานเป็นทีม มีการประสานงานระหว่างงานปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว อย่างเป็นระบบ ควรสนับสนุน ด้านงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ควรมีการสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

ปิยดา ไชยวรรณ (2558) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา (2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา และระดับการศึกษา และ (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา ของครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูที่ปรึกษา จำนวน 217 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามระดับการศึกษาและวิทยาลัย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นโดยรวม .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ แอลเอสดี

ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูที่ปรึกษามีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี (2) ครูที่ปรึกษาเพศหญิง มีประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาในภาพรวมสูงกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ วุฒิการศึกษา และระดับการศึกษาต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ (3) ครูที่ปรึกษามีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา คือเวลาของครูที่ปรึกษากับนักศึกษาไม่ว่างตรงกัน ครูติดภารกิจ มีข้อจำกัดด้านเวลาในการพบนักศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือจัดเวลาให้พบครูที่ปรึกษาให้เหมาะสมและจัดครูที่ปรึกษาที่นักศึกษาไว้วางใจ

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กิบสัน (Gibson, et al., 1965) ได้วิจัยความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยม ศึกษาจากรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์ เออร์จิเนีย และอินเดียนา ที่มีต่อแนะแนวในโรงเรียน ปรากฏว่า โครงการแนะแนวในโรงเรียนมีส่วนช่วยโดยตรงต่อโปรแกรมการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยโครงการอบรมครูประจำการเป็นโครงการที่สำคัญมากในการดำเนินงานแนะแนว ครูส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบสละ

เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล และผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญในการสนับสนุนประสานงานระหว่างครู

ไซมอน (Simon, 1968) ได้วิจัยวิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางขจัดปัญหาทางวินัยของผู้เรียนในทัศนะของครู ผลการวิจัยพบว่า 1) การขจัดปัญหาทางวินัยของผู้เรียนด้วยการลงโทษทางกายมีประสิทธิภาพน้อยกว่าการแก้ปัญหาพร้อมกัน 2) การขจัดปัญหาทางวินัยด้วยการพูดคุยกับผู้เรียนเป็นการส่วนตัวเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด 3) เมื่อใช้วิธีการร่วมกันแล้ว ต้องมีการติดตามผลอย่างใกล้ชิดและต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนด้วย

จอร์เจียส์ (Georgiades, 1974) ได้วิจัยพบว่า คณะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษามี 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการสนับสนุนและประสานงาน ครูแนะแนว มีบทบาทความรับผิดชอบในการวางแผนจัดบริการแนะแนวทั้งระบบ และครูที่ปรึกษา มีบทบาทในการสร้างความร่วมมือปฏิบัติงานกับครูแนะแนว ดังนั้น การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับระบบการบริหารของทุกฝ่าย โดยการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

วิลเลียมและชาฟคิน (Williams and Chavkin, 1998) ได้วิจัยเรื่องโปรแกรมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ พบว่า มีหลายบทบาท ได้แก่ บทบาทเป็นผู้ร่วมประชุม เป็นผู้ช่วยเหลือการเรียนที่บ้าน เป็นผู้สนับสนุนโปรแกรม เป็นผู้ร่วมเรียนรู้ เป็นผู้พิทักษ์สิทธิประโยชน์ เป็นผู้มีส่วนร่วมตัดสินใจ ซึ่งโปรแกรมต่างๆ เหล่านี้ ต้องใช้งบประมาณมาสนับสนุน จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์และสรรหาบุคลากรรับผิดชอบ

เอ็ปเทรน (Epstein, 1996) ได้วิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองว่าสภาพสังคมปัจจุบันมีความซับซ้อนเกินกว่าที่โรงเรียน ครอบครัวจะให้การศึกษาแก่เด็กโดยลำพัง ดังนั้นโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน จึงต้องร่วมมือกันรับผิดชอบต่อเด็กและสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กไปพร้อมๆ กัน ปัญหาและความท้าทายที่ผู้เรียนกำลังเผชิญในสังคมปัจจุบันนี้ ไม่สามารถแก้ไขได้โดยนักการศึกษา พ่อแม่หรือครอบครัวตามลำพัง เพราะปัญหาเหล่านี้มีความรุนแรงต่อเด็ก ทั้งในด้านสังคม อารมณ์จิตใจ และสภาพแวดล้อม ดังนั้น บ้านและโรงเรียนจึงต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้

ดวงแก้ว (Daungkaew, 2004) ได้วิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่เครือข่ายทางสังคมเข้มแข็งมีแนวโน้มมีส่วนร่วมในการเรียนของลูกมากกว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองที่อยู่อย่างโดดเดี่ยว และไม่ว่าพ่อแม่ผู้ปกครอง จะมีการศึกษาระดับใดก็ตาม ก็สามารถสร้างเครือข่ายทางสังคมกับพ่อแม่ผู้ปกครองอื่นในโรงเรียนเดียวกันอย่างเข้มแข็ง อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการเรียนของลูกมากขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน เนื่องจากทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่มีความพร้อมด้านเศรษฐกิจ ความรู้ และเทคนิคต่างๆ ได้มีการกระจายแบ่งปันทรัพยากรไปยังพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีทรัพยากรจำกัด

สโตร์ (Stoehr, 2009) ได้วิจัยเรื่อง ความเข้าใจของครูมัธยมต่อระบบทีมให้ความช่วยเหลือผู้เรียน (Students team assistance process: SAT) การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเข้าใจของครูผู้สอนต่อระบบทีมให้ความช่วยเหลือผู้เรียน (SAT) พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมมีความเข้าใจในระบบ SAT และประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เรียน การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณใช้การสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจของครูในกระบวนการ SAT จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 247 คน ใน 6 โรงเรียนมัธยมในเขตการศึกษารัฐมิตเวส (Midwestern State) พบว่า สิ่งที่สำคัญในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูส่วนใหญ่คิดว่ากระบวนการ SAT เป็นประโยชน์ที่จะช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่ จากการสำรวจข้อมูลความเข้าใจของครูผู้สอนพบความแตกต่างในกระบวนการ SAT ซึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละชั้น อายุ ครูผู้สอนรายวิชา ประสบการณ์และจำนวนปีที่ทำการสอน ข้อเสนอแนะผู้บริหารควรให้การพัฒนาคู่มือทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับขั้นตอน SAT บุคลากรของเขตการศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายเพื่อให้กระบวนการเหมือนกันในทุกโรงเรียน

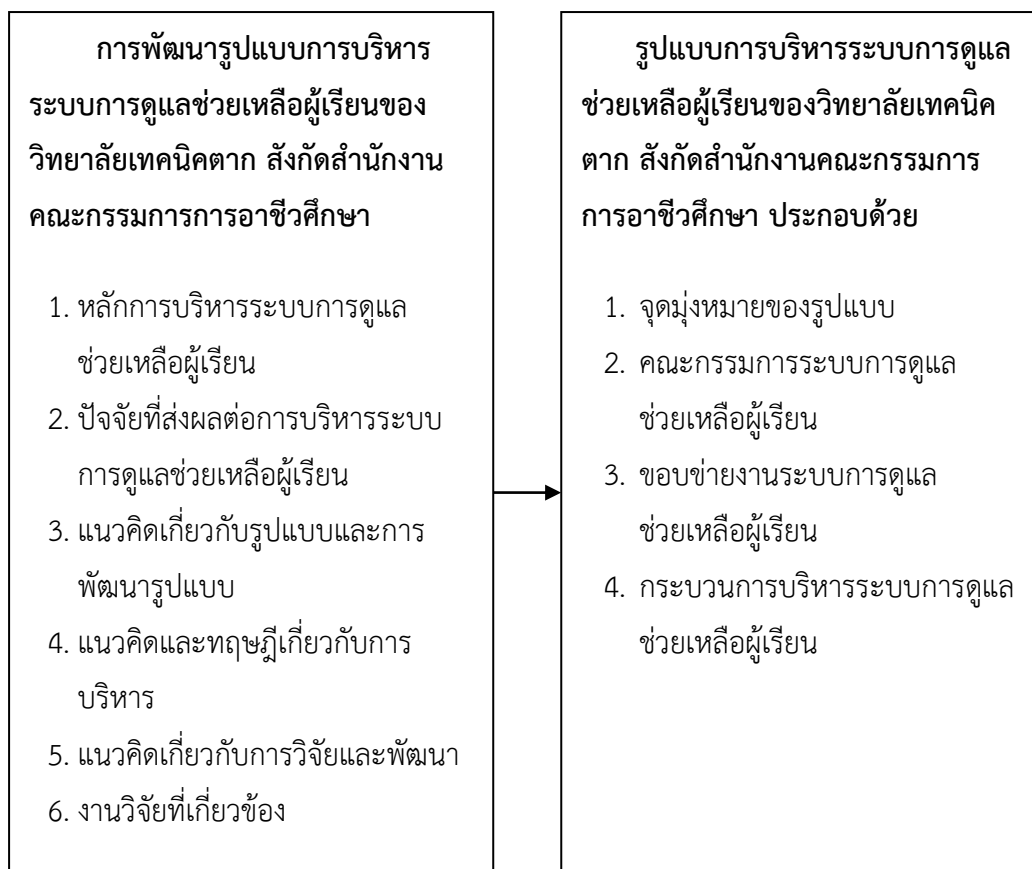
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ด้านวิธีการวิจัยส่วนใหญ่ใช้วิธีการแบบผสม (Mixed Method) การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้านกระบวนการวิจัยจะแบ่งเป็นขั้นตอนต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลากหลาย ทั้งเครื่องมือสำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณและงานวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาหรือสร้างขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักๆ คือ หลักการของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ ขอบข่ายของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้าของรูปแบบ วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ ผลผลิตของรูปแบบ และผลลัพธ์หรือผลการประเมินรูปแบบ และรูปแบบที่ดีประกอบด้วย 1) ควรเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบหลวมๆ (Associative relationship) 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา 3) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา และ 4) รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่และนำไปสู่การแสวงหาคำตอบที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น ด้านความรู้ที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ทำให้รู้สภาพปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษา จากการศึกษาทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ และได้แนวคิด นำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ผู้วิจัยได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหาร การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ

ผู้เรียนในสถานศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ และความรู้จากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านสภาพปัญหา แนวทาง และกระบวนการในการพัฒนารูปแบบเพื่อการบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยจากการได้องค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสามารถ เห็นแนวทางในการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดจากการศึกษาเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย ของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหาร การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในสถานศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ บริบทของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดการ วิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยได้องค์ประกอบหลักของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน แสดงไว้ดังภาพ ที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงกรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาความต้องการของครูในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 68 คน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาความต้องการของครูในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert' Scale Type) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551, หน้า 317-328) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions)

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความต้องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลด้านการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่
 - 4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี ดวงทิพย์ ที่ปรึกษาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 - 4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 - 4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัตร พัฒนะ อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 - 4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ บัวเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 - 4.5 ดร.ชัช อินทะสี ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะเทียบเคียงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และไม่ใช้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.966
8. ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่ครูผู้สอนเพื่อเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยติดตาม และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามครูผู้สอนไป

จำนวน 68 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความต้องการของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2553, หน้า 69) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ต้องเป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัย หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ไม่น้อยกว่า 5 ปี ประกอบด้วย

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา สังขวดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทอดทูล โตคีรี กรรมการสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1.3 นายจنگล พิพิธภักดี รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

1.4 นายณรงค์ สมบัติใหม่ อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

1.5 นางศรารุณจิต ศรีบุญมาศ ผู้อำนวยการโรงเรียนตากพิทยาคม

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อร่างแบบสัมภาษณ์ โดยการนำข้อมูลจากการสอบถามความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในวิทยาลัยเทคนิคตาก ด้วยแบบสอบถามในส่วนที่ 1 มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยกรอบการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ด้านจุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2) ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือที่ออกจากวิทยาลัยเทคนิคตาก เพื่อขอความร่วมมือผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
- 3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ ให้ผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้าก่อนไปสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลทราบแนวคำถามและเตรียมการตอบ
- 3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และจดบันทึกด้วยตนเอง และมีผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้บันทึกเทป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งนำเนื้อหาที่จัดบันทึกไว้ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาคำถามความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 มาประกอบการยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบร่างรูปแบบ รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 เป็นนักวิชาการหรือเป็นครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนหรือการพัฒนารูปแบบ มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

1. ดร.ประภาส เกตุไทย อดีตครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
2. ดร.คำนึ่ง ทองเกตุ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
3. ดร.พลตรี สังข์ศรี ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

กลุ่มที่ 2 เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัย ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารหรือด้านการพัฒนารูปแบบอย่างน้อย 3 ปี

1. ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.มนต์นภัส มโนการณ คณบดีศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ดร.กิจจา ไชยทนต์ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคล้านนา

กลุ่มที่ 3 เป็นนักวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีประสบการณ์การบริหารอย่างน้อย 3 ปี

1. ดร.ชาญทงศ์ บุญรักษา อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิค

อุบลราชธานี

2. ดร.ธานินทร์ ศรีชมภู อดีตผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิค

เพชรบูรณ์

3. ดร.สำราญ หงษ์กลาง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษา

นครราชสีมา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ประเด็นในการตรวจสอบ

การสร้างประเด็นในการตรวจสอบ

2.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.3 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการสนทนากลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ การสนทนากลุ่ม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งแจ้งกำหนดการสนทนากลุ่ม และแนบเค้าโครงการวิจัย ร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และประเด็นในการตรวจสอบ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาล่วงหน้าก่อนการประชุม

3.2 การดำเนินการสนทนากลุ่ม ในวันที่ 11 มีนาคม 2560 เวลา 08.30 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก โดยมี ดร.อดิเรก พันเขียว ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และระหว่างการสนทนากลุ่มผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้จัดบันทึกผลการสนทนากลุ่ม พร้อมกับผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม ดังนี้

3.2.1 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์และประเด็นการตรวจสอบรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้กับที่ประชุมเข้าใจตรงกัน

3.2.2 ผู้วิจัยนำเสนอสรุปกระบวนการวิจัย และผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ก่อนได้ร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2.3 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันตรวจสอบและวิพากษ์ร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ และองค์ประกอบของรูปแบบ ตามลำดับของประเด็นในการสนทนากลุ่มครั้งนี้

3.2.4 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มและคณะผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันสรุปผลการตรวจสอบและการวิพากษ์รูปแบบในประเด็นต่างๆ ตามฉันทามติที่ประชุม และให้ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อเตรียมนำรูปแบบไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความเหมาะสม ของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นในการตรวจสอบ

**ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

การนำรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 78 คน และผู้เรียน จำนวน 2,383 คน รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 2
ตารางที่ 2 จำนวนประชากรในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	
			ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.
- รองผู้อำนวยการ	4			
1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม				
- สาขาวิชาช่างยนต์		12	361	138
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง		10	272	172
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์		6	157	41
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ		5	97	57
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง		4	140	74
. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน		4	131	-
- สาขาวิชาเทคนิคพื้นฐาน		3	-	-
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม				
- สาขาวิชาการบัญชี		4	161	100
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ		6	148	111
- สาขาวิชาการตลาด		4	80	62
3. ประเภทวิชาการโรงแรม				
- สาขาวิชาการโรงแรม		2	69	12
4. ประเภทวิชาสามัญสัมพันธ์				
		14	-	-
รวม	4	74	1,616	767
รวมทั้งสิ้น		78	2,383	

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 63 คน รวมจำนวน 67 คน ผู้เรียนระดับ ปวช. จำนวน 313 คน ระดับ ปวส. จำนวน 260 คน รวมผู้เรียนจำนวน 573 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) สุ่มกลุ่มตัวอย่างครูโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี โดยแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	
			ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.
- รองผู้อำนวยการ	4			
1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม				
- สาขาวิชาช่างยนต์		10	70	47
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง		9	53	58
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์		5	30	14
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ		4	19	19
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง		3	27	25
. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน		3	25	-
- สาขาวิชาเทคนิคพื้นฐาน		3		-
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม				
- สาขาวิชาการบัญชี		3	3	34
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ		5	29	38
- สาขาวิชาการตลาด		3	15	21
3. ประเภทวิชาการโรงแรม				
- สาขาวิชาการโรงแรม		3	13	4
4. ประเภทวิชาสามัญสัมพันธ์				
		12	-	-
รวม	4	63	313	260
รวมทั้งสิ้น	67		573	

2. เครื่องมือในการวิจัย

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

2.1 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งได้มาจากผลการวิจัยในชั้นตอนที่ 2

2.2 แบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน 1) ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.3 แบบสอบถามผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สอบถามผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านงานคัดกรองผู้เรียน 3) ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน 4) ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และ 5) ด้านงานด้านการส่งต่อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลอง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการปฏิบัติงาน วิธีการดำเนินการตามคู่มือ และวิธีประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง

3.2 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

3.3 หลังดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู จำนวน 67 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 67 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 แจกแบบสอบถามสำหรับผู้เรียน จำนวน 573 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 573 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลมาศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของชูศรี วงศ์รัตน์ (2553, หน้า 69) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินใน 2 ส่วน คือ 1) ผลการแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในปีการศึกษา 2560 และ 2) ประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหาร

ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากที่พัฒนาขึ้น โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่นำรูปแบบไปทดลองใช้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 78 คน ผู้เรียน จำนวน 2,383 คน รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรในขั้นตอนการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	
			ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.
- รองผู้อำนวยการ	4			
1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม				
- สาขาวิชาช่างยนต์		12	361	138
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง		10	272	172
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์		6	157	41
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ		5	97	57
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง		-	140	74
. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน		4	131	-
- สาขาวิชาเทคนิคพื้นฐาน		3	-	-
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม				
- สาขาวิชาการบัญชี		4	161	100
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ		6	148	111
- สาขาวิชาการตลาด		4	80	62
3. ประเภทวิชาการโรงแรม				
- สาขาวิชาการโรงแรม		2	69	12
4. ประเภทวิชาสามัญสัมพันธ์				
		14	-	-
รวม	4	74	1,616	767
รวมทั้งสิ้น		78	2,383	

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 63 คน รวมจำนวน 67 คน ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 313 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 260 คน รวมจำนวน 573 คน รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5 ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. จำแนกประชากรออกเป็นชั้นภูมิโดยใช้ประเภทวิชาเป็นตัวแบ่งชั้น
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ
3. ทำการสุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในแต่ละชั้นภูมิตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	
			ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.
- รองผู้อำนวยการ	4			
1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม				
- สาขาวิชาช่างยนต์		10	70	47
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง		9	53	58
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์		5	30	14
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ		4	19	19
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง		3	27	25
. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน		3	25	-
- สาขาวิชาเทคนิคพื้นฐาน		3		-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเภทวิชา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	
			ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม				
- สาขาวิชาการบัญชี		3	3	34
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ		5	29	38
- สาขาวิชาการตลาด		3	15	21
3. ประเภทวิชาการโรงแรม				
- สาขาวิชา/งานการโรงแรม		3	13	4
4. ประเภทวิชาสามัญสัมพันธ์				
		12	-	-
รวม	4	63	313	260
รวมทั้งสิ้น		67	573	

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหา กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1 แบบแบบบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert' Scale Type) ประกอบด้วย 4 ด้าน 1) ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

2) ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านงานคัดกรองผู้เรียน 3) ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน 4) ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และ 5) ด้านงานด้านการส่งต่อ ซึ่งมีความหมายตามเกณฑ์ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551, หน้า 317-328) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร และครู จำนวน 67 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 67 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 แจกแบบสอบถามสำหรับผู้เรียน จำนวน 573 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 573 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผลการแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2553, หน้า 69) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น

1.1 ผลการศึกษาความต้องการของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น

2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาความต้องการของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้
แบบสอบถาม

ในการศึกษาความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
ประชากร จำนวน 68 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาความต้องการใน
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของบุคลากร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ
ประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	41	60.29
หญิง	27	39.71
รวม	68	100.00
2. อายุ		
21-30 ปี	30	44.12
31-40 ปี	22	32.35
41-50 ปี	12	17.65
50-60 ปี	4	5.88
รวม	68	100.00

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	59	86.76
สูงกว่าปริญญาตรี	9	13.24
รวม	68	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	30	44.12
5-10 ปี	9	13.23
11 ปีขึ้นไป	29	42.65
รวม	68	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคตากที่ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 68 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.29 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 39.71 มีอายุส่วนใหญ่ระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.35 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.76 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.24 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.65

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปเป็นภาพรวม
ในตารางที่ 7 และนำเสนอเป็นรายด้านในตารางที่ 8-12

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
โดยภาพรวม

ด้านที่	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
1	ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.77	0.53	มาก
2	ด้านการคัดกรองผู้เรียน	3.58	0.43	มาก
3	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	3.82	0.45	มาก
4	ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน	3.66	0.40	มาก
5	ด้านการส่งต่อ	3.75	0.41	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.72	0.39	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมมีความ
ต้องการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ใน
ระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ($\mu = 3.82$) ด้านการรู้จักผู้เรียน
เป็นรายบุคคล ($\mu = 3.77$) ด้านการส่งต่อ ($\mu = 3.75$) ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน
($\mu = 3.66$) และด้านการคัดกรองผู้เรียน ($\mu = 3.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
1	วิทยาลัยมีการวางแผนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน	3.87	0.80	มาก
2	วิทยาลัยกำหนดนโยบายการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการดำเนินงานในการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน	3.75	0.79	มาก
3	วิทยาลัยมีการจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลผู้เรียน	3.96	0.83	มาก
4	วิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน	3.62	0.82	มาก
5	ครูดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนด้านความสามารถทางการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัยและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.79	0.82	มาก
6	ครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียนจากเอกสารหลักฐานอื่นๆ	3.82	0.79	มาก
7	ครูจัดทำระเบียบสะสม ทะเบียนประวัติของผู้เรียน	4.04	0.80	มาก
8	ครูที่ปรึกษาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	3.90	0.81	มาก
9	วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาการดำเนินงานการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.66	0.76	มาก
10	วิทยาลัยตรวจสอบการดำเนินงานการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.94	0.92	มาก
11	วิทยาลัยประเมินผลการเก็บข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.93	0.75	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
12	วิทยาลัยสรุปและรายงานผลการดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.76	0.79	มาก
13	วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผู้เรียน	3.87	0.75	มาก
14	วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการคัดกรองผู้เรียน	2.91	0.74	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.77	0.53	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักผู้เรียน
เป็นรายบุคคลพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูจัดทำระเบียบสะสม ทะเบียน
ประวัติของผู้เรียน ($\mu = 4.04$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยมีการจัดประชุม
เพื่อทำความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลผู้เรียน ($\mu = 3.96$) และ วิทยาลัยตรวจสอบการดำเนินงาน
การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา ($\mu = 3.94$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองผู้เรียน

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
1	วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานการคัดกรองผู้เรียน	2.93	0.79	ปานกลาง
2	วิทยาลัยพิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียนมีความเหมาะสม	3.68	0.90	มาก
3	วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการปฏิบัติงานตามแผนงาน และทำคู่มือปฏิบัติงานการคัดกรองผู้เรียน	2.75	0.78	ปานกลาง
4	วิทยาลัยจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจให้คณะกรรมการดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียน	3.90	0.79	มาก
5	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน จากระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลอื่นๆ	3.91	0.91	มาก
6	ครูที่ปรึกษาดำเนินการคัดกรองผู้เรียน ตามเกณฑ์การคัดกรอง คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา จากข้อมูลผู้เรียน	3.78	0.92	มาก
7	ครูที่ปรึกษาบันทึกหลักฐานการคัดกรองผู้เรียนทุกขั้นตอนลงในแบบบันทึกการคัดกรองผู้เรียน	3.65	0.94	มาก
8	ครูที่ปรึกษาสรุปผลการจำแนกการคัดกรองผู้เรียนจากระเบียบสะสมและข้อมูลของผู้เรียน	3.91	0.89	มาก
9	วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.08	0.80	ปานกลาง
10	วิทยาลัยตรวจสอบผลการดำเนินงานการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.29	0.86	ปานกลาง
11	วิทยาลัยมีการประเมินผลการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.75	0.96	มาก
12	วิทยาลัยมีการสรุปและการรายงานผลการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.32	0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
13	วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษามาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียน	4.18	0.57	มาก
14	วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองผู้เรียนมาจัดทำสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาผู้เรียน	4.12	0.76	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.58	0.43	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก ด้านการคัดกรองผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษามาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียน ($\mu = 4.18$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองผู้เรียนมาจัดทำสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาผู้เรียน ($\mu = 4.12$) และ ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนจากระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลอื่นๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ครูที่ปรึกษาสรุปผลการจำแนกการคัดกรองผู้เรียนจากระเบียบสะสมและข้อมูลของผู้เรียน ($\mu = 3.91$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1	วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.15	0.75	มาก
2	วิทยาลัยพิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.09	0.78	มาก
3	วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.22	0.61	มาก
4	วิทยาลัยจัดประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	3.06	0.75	ปานกลาง
5	วิทยาลัยมีแผนการสร้างทำความเข้าใจในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้กับผู้ปกครอง	4.06	0.68	มาก
6	วิทยาลัยทำความเข้าใจให้กับครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	2.85	0.69	ปานกลาง
7	ครูที่ปรึกษาดำเนินงานการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนสอดคล้องกับผลการคัดกรองผู้เรียน	3.29	0.73	ปานกลาง
8	วิทยาลัยจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างต่อเนื่อง	3.66	0.97	มาก
9	ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมและจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน	3.99	0.80	มาก
10	วิทยาลัยจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเพื่อร่วมกันวางแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.96	0.85	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
11	วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.01	0.78	มาก
12	วิทยาลัยตรวจสอบผลการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.01	0.81	มาก
13	วิทยาลัยประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.18	0.75	มาก
14	วิทยาลัยมีการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.03	0.75	มาก
15	วิทยาลัยสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.21	0.65	มาก
16	วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนา	3.91	0.64	มาก
17	วิทยาลัยติดตามพฤติกรรมผู้เรียนจากการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.73	มาก
18	วิทยาลัยปรับปรุงการทำงานของครูที่ปรึกษา ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน	4.00	0.73	มาก
19	วิทยาลัยมีการปรับแผนการสร้างความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับผู้ปกครอง	3.26	0.61	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.82	0.45	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ($\mu = 4.22$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยสรุปผลการจัดประชุม

ผู้ปกครองชั้นเรียนในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ($\mu = 4.21$) และวิทยาลัยประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ($\mu = 4.18$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
1	วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน	3.18	0.88	ปานกลาง
2	วิทยาลัยคัดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบจัด กิจกรรมการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน กลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหา	3.34	0.82	ปานกลาง
3	วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการปฏิบัติงานตามแผนและ จัดทำคู่มือปฏิบัติงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	3.63	0.86	มาก
4	วิทยาลัยประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานการ ป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	3.93	0.86	มาก
5	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ ผู้เรียนที่รับผิดชอบ	3.75	0.90	มาก
6	ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนทาง ในการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน	3.60	0.94	มาก
7	ครูที่ปรึกษาประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรม ซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมสื่อสารกับ ผู้ปกครอง	3.93	0.85	มาก
8	ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน	3.07	0.77	ปานกลาง
9	ครูที่ปรึกษาติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและสรุปรายงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ในการส่งต่อ	3.28	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
10	วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน	3.54	0.96	มาก
11	วิทยาลัยตรวจสอบผลการดำเนินงานการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	3.31	0.93	ปานกลาง
12	วิทยาลัยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินการป้องกัน แก๊ซและช่วยเหลือผู้เรียน	4.18	0.57	มาก
13	วิทยาลัยสรุปรายงานผลการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา	4.12	0.76	มาก
14	วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุงโครงสร้าง ในการดำเนินการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน	4.13	0.75	มาก
15	วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปกำหนดแผนการพัฒนางานกิจกรรมการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน	4.09	0.78	มาก
16	วิทยาลัยนำผลที่ได้จากการนิเทศกำกับติดตามมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน	4.19	0.62	มาก
17	วิทยาลัยนำผลที่ได้จากการแก้ไขปัญหามาปรับปรุงแผนงานโครงการ การป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ	3.09	0.78	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.66	0.40	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยาลัยนำผลที่ได้จากการนิเทศกำกับติดตามมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน ($\mu = 4.19$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินการป้องกัน

แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน ($\mu = 4.18$) และวิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุงโครงสร้างในการดำเนินการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน ($\mu = 4.13$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
1	วิทยาลัยกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ การดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนที่ชัดเจน	4.06	0.68	มาก
2	วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการบริการงานการส่งต่อผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย	2.88	0.74	ปานกลาง
3	วิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย	3.32	0.76	ปานกลาง
4	วิทยาลัยจัดประชุมเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินการ ส่งต่อผู้เรียน	3.71	0.96	มาก
5	วิทยาลัยมีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อผู้เรียนภายนอก วิทยาลัย	3.99	0.80	มาก
6	วิทยาลัยจัดประชุมทำความเข้าใจกับครูถึงความจำเป็น ที่ต้องส่งต่อผู้เรียน	3.99	0.85	มาก
7	ครูที่ปรึกษาทำการศึกษาโครงสร้างการบริหารงาน การส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย	4.04	0.78	มาก
8	ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลผู้เรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาลง ในแบบบันทึกการส่งต่อของผู้เรียน	4.00	0.77	มาก
9	ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อผู้เรียนโดยมีการนัดหมายสถานที่ วัน เวลา ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอก	4.16	0.74	มาก
10	วิทยาลัยดำเนินการประสานงานกับเครือข่ายในการส่งต่อ ผู้เรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูและติดตามผล การช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.69	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
11	ครูแนะแนวและผู้เกี่ยวข้องให้คำปรึกษาช่วยเหลือผู้เรียนกรณี พฤติกรรมดีขึ้นให้ส่งกลับครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบให้ดูแล ช่วยเหลือ	4.21	0.65	มาก
12	วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการ ส่งต่อผู้เรียนของครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.93	0.63	มาก
13	วิทยาลัยตรวจสอบผลการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาในการ ส่งต่อผู้เรียนที่ต้องใช้ความช่วยเหลือ	3.79	0.74	มาก
14	วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อ ผู้เรียนที่ต้องใช้ความช่วยเหลือ	4.01	0.72	มาก
15	วิทยาลัยติดตามผลการดำเนินการส่งต่อผู้เรียนที่ยากต่อการ ช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก	3.29	0.64	ปานกลาง
16	วิทยาลัยนำผลสรุปข้อปัญหาต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินงานไป ปรับปรุงนโยบายเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียน	3.22	0.92	ปานกลาง
17	วิทยาลัยนำผลการประเมินคุณภาพการส่งต่อผู้เรียนมา ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนทั้ง ภายในและภายนอกวิทยาลัย	3.34	0.82	ปานกลาง
18	วิทยาลัยนำปัญหาที่ได้จากการรายงานมาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงานการส่งต่อผู้เรียน	3.63	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.75	0.41	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ
พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูแนะแนวและผู้เกี่ยวข้องให้คำปรึกษาช่วยเหลือ
ผู้เรียนกรณีพฤติกรรมดีขึ้นให้ส่งกลับครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบให้ดูแลช่วยเหลือ ($\mu = 4.21$) รองลงมา
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อผู้เรียนโดยมีการจัดหมายสถานที่ วัน เวลา
ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอก ($\mu = 4.16$) และวิทยาลัยดำเนินการประสานงานกับเครือข่ายในการส่งต่อ
ผู้เรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูและติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.07$)

**1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสัมภาษณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ**

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยขณะทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูผู้สอนที่ได้จากแบบสอบถามมาประกอบการสัมภาษณ์ด้วย ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
1. จุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 3. เพื่อดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 4. เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนชัดเจน 5. เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นไปได้ด้วยดีและอบอุ่น 6. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา 7. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างป็นองค์รวม 8. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>9. เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)</p> <p>10. เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>11. เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ</p> <p>12. เพื่อดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนหรือองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน</p>
<p>2. คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p>	<p>1. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็น 3 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมสนับสนุน) และ คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุดอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>2. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้แทนผู้ปกครอง เป็นต้น คณะกรรมการประสานงาน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชาและผู้แทนผู้ปกครอง เป็นต้น คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย หัวหน้างานครูที่ปรึกษา หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน ครูที่ปรึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน เป็นต้น</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>3. หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ได้แก่</p> <p>1) ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษา 2) สร้างขวัญ กำลังใจ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันทเหตุการณ์ 3) ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่าย 4) กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล</p> <p>คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ได้แก่</p> <p>1) เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2) เป็นผู้ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินงาน 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือที่ใช้ดำเนินงาน 4) จัดประชุม เพื่อปรึกษาหารือ และ 5) ทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน</p> <p>คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ได้แก่ 1) ประสานผู้เกี่ยวข้อง ประชุมชี้แจง 2) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานตามระบบ 3) ศึกษาข้อมูลความต้องการของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ของระบบ 4) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ</p>
<p>3. ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p>	<p>1. งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล หน้าที่ได้แก่</p> <p>1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงาน จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>1.2 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ</p> <p>1.3 จัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน</p> <p>2. งานคัดกรองผู้เรียน หน้าที่ได้แก่</p> <p>2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน</p> <p>2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ</p> <p>2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>3. งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน หน้าที่ได้แก่</p> <p>3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น</p> <p>3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น</p> <p>3.3 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>4. งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน หน้าที่ได้แก่</p> <p>4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)</p> <p>4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน</p> <p>4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)</p> <p>5. งานด้านการส่งต่อ หน้าที่ได้แก่</p> <p>5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ</p> <p>5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>5.3 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร</p>
<p>4. กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p>	<p>กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ควรใช้แนวคิดการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนนำมาใช้ในวิทยาลัยเทคนิคตาก คือ 1) แนวคิดตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) ที่ประกอบด้วย PDCA ได้แก่ Plan คือ การวางแผน Do คือ การปฏิบัติตามแผน Check คือ การตรวจสอบและ Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือการจัดทำมาตรฐานใหม่ 2) หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ของ Peter F Drucker ที่ประกอบด้วย POLC ได้แก่ Planning คือ การวางแผน Organizing คือ การจัดองค์การ Leading คือ การนำ และ Controlling คือ การควบคุม</p>

จากตารางที่ 13 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

ด้านจุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า

1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
2. เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนชัดเจน
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา
4. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม
5. เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็น 3 ชุด ได้แก่

คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมสนับสนุน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

2. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้แทนผู้ปกครอง เป็นต้น คณะกรรมการประสานงาน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชาและผู้แทนผู้ปกครอง เป็นต้น คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย หัวหน้างานครูที่ปรึกษา หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน ครูที่ปรึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน เป็นต้น

3. หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ได้แก่ 1) ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษา 2) สร้างขวัญ กำลังใจ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันทเหตุการณ์ 3) ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่าย 4) กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ได้แก่ 1) เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2) เป็นผู้ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินงาน 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือที่ใช้ดำเนินงาน 4) จัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือ และ 5) ทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ได้แก่ 1) ประสาน ผู้เกี่ยวข้อง ประชุมชี้แจง 2) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานตามระบบ 3) ศึกษาข้อมูลความต้องการของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ของระบบ 4) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถ

ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า

ควรแบ่งเป็นหน่วยงานย่อยพร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละงาน ได้แก่

1. งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีหน้าที่ 1) ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียน

รายบุคคลอย่างมีคุณภาพ 3) จัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน

2. งานคัดกรองผู้เรียน มีหน้าที่ 1) กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร 2) ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

3. งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน มีหน้าที่ 1) ให้คำปรึกษาเบื้องต้น 2) ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น 3) จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา

4. งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน มีหน้าที่ 1) จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2) จัดการเยี่ยมบ้าน 3) จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

5. งานด้านการส่งต่อ มีหน้าที่ 1) จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ 2) ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ และ 3) จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร

ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า

ควรใช้แนวคิดการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนนำมาใช้ในวิทยาลัยเทคนิคตาก คือ 1) แนวคิดตามวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) ที่ประกอบด้วย PDCA ได้แก่ Plan คือ การวางแผน Do คือ การปฏิบัติตามแผน Check คือ การตรวจสอบ และ Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือการจัดทำมาตรฐานใหม่ 2) หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ของ Peter F Drucker ที่ประกอบด้วย POLC ได้แก่ Planning คือ การวางแผน Organizing คือ การจัดองค์การ Leading คือ การนำ และ Controlling คือ การควบคุม

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในชั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

- 1.1 เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
 - 1.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
 - 1.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักและให้สามารถดำเนินการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง
 - 1.1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 1.2 เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ
 - 1.2.1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
 - 1.2.2 ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา
 - 1.2.3 จัดให้มีการพัฒนาวิธีการและเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 1.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม
 - 1.3.1 พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน
 - 1.3.2 พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
 - 1.3.3 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)
- 1.4 เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
 - 1.4.1 ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ
 - 1.4.2 ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย 2 คณะ มีรายละเอียด

ดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร มีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการวิทยาลัย	กรรมการ
3) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานแนะแนวฯ	กรรมการ
5) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา	กรรมการ
6) ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
7) ผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน	กรรมการ
8) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ	กรรมการและเลขานุการ

2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

- 1) กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 2) ส่งเสริม และสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงรักษา
- 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา
- 4) ออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 5) สร้างขวัญ กำลังใจ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถทันเหตุการณ์
- 6) กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา

2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงาน มีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- 1) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ ประธานกรรมการ
- 2) หัวหน้างานแนะแนว กรรมการ

- 3) หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา กรรมการ
- 4) หัวหน้างานปกครอง กรรมการ
- 5) หัวหน้างานสวัสดิการฯ กรรมการ
- 6) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา กรรมการและเลขานุการ

2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน

- 1) เป็นคณะผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 2) รับผิดชอบการบริหารงานจากคณะกรรมการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาดำเนินการ
- 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือ ที่ใช้ดำเนินงาน
- 4) ทำบันทึกการปฏิบัติงาน ประเมินผล และจัดทำรายงานตาม ลำดับขั้น
- 5) ศึกษาข้อมูลความต้องการของครูที่ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาระบบ
- 6) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารืออย่างน้อยเดือนละครั้ง
- 7) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน แบ่งออกเป็น 5 งาน ได้แก่ งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล งานคัดกรองผู้เรียน งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และงานด้านการส่งต่อ มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติดังนี้

3.1 งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3.1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในกระบวนการจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

3.1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ

3.1.4 จัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน

3.2 งานคัดกรองผู้เรียน

3.2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

3.2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

3.2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน

- 3.3 งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน
 - 3.3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น
 - 3.3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
 - 3.3.3 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไข
 - 3.3.4 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา
 - 3.4 งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน
 - 3.4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
 - 3.4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน
 - 3.4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
 - 3.4.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต
 - 3.4.5 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
 - 3.5 งานด้านการส่งต่อ
 - 3.5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ
 - 3.5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ
 - 3.5.3 สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ
 - 3.5.4 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร
- องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี 5 ขั้นตอนดังนี้
- ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)
- 1.1 การกำหนดเป้าหมายงาน
 - 1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
 - 1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
 - 1.4 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
 - 1.5 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
 - 1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
- ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D)
- 2.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
 - 2.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
 - 2.3 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน (Coordinate: C)

- ที่เกี่ยวข้อง
- 3.1 ส่งเสริมการประสานงานภายในระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากร
 - 3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และ
เครือข่ายภายนอก
 - 3.3 มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเครือข่ายในการปฏิบัติงานทั้งภายในและ
ภายนอกสถานศึกษา
 - 3.4 พัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมชี้แจง
การพบปะพูดคุย และการใช้เอกสาร เป็นต้น

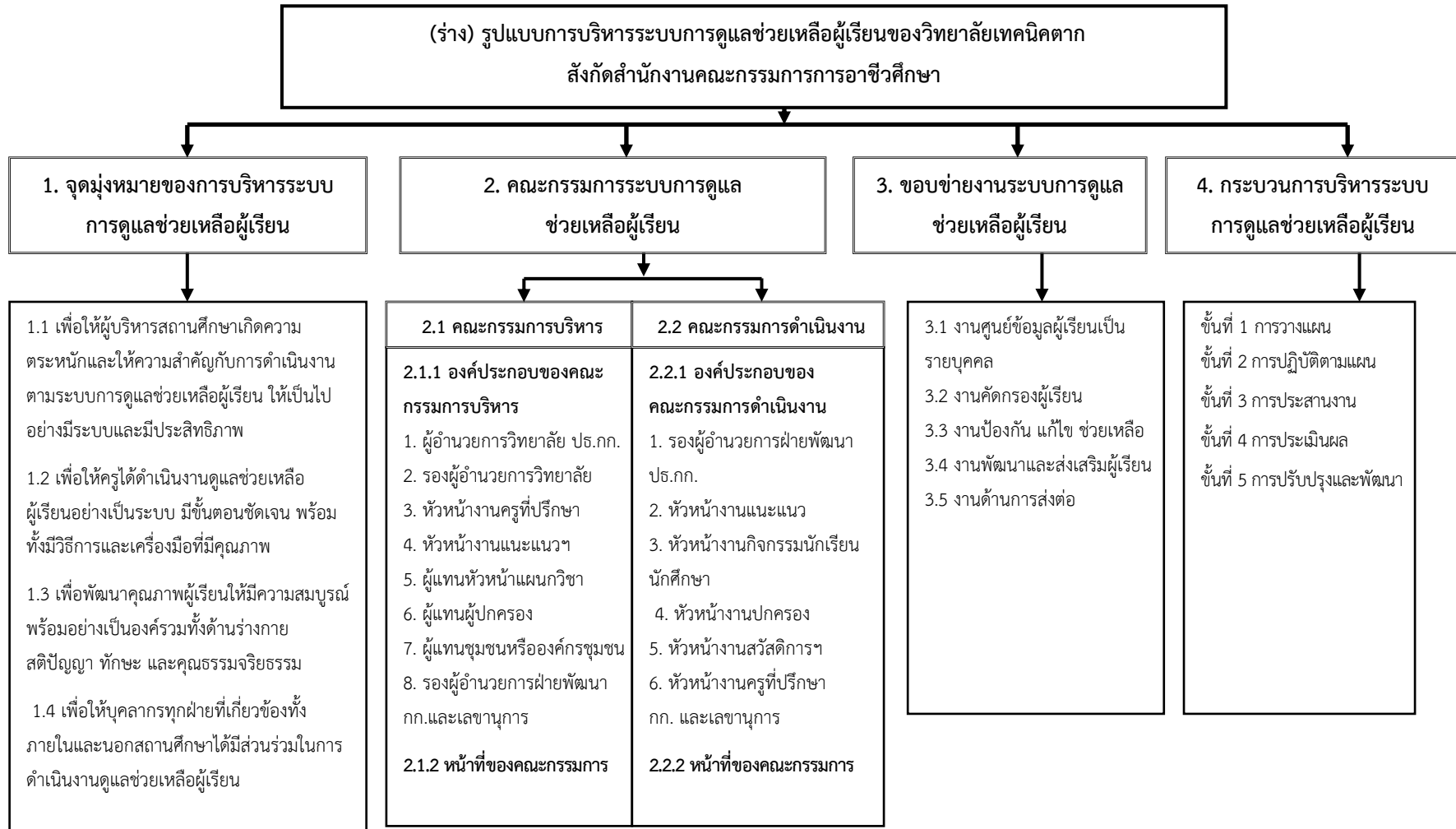
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Check: C)

- 4.1 จัดทำรอบการประเมิน
- 4.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- 4.4 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act: A)

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 7

ภาพที่ 7 (ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ด้วยการจัดการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันวิพากษ์ วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้นตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผลการตรวจสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก มีความเหมาะสม (รายละเอียดของผลการตรวจสอบรูปแบบฯ แสดงในภาคผนวก ค)

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.1 เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

1.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักและให้สามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

1.1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.2 เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ

1.2.1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นอย่างดีและอบอุ่น

1.2.2 ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา

1.2.3 จัดให้มีการพัฒนาวิธีการและเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม

1.3.1 พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน

1.3.2 พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

1.3.3 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

1.4 เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.4.1 ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ

1.4.2 ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหาร 2) คณะกรรมการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร มีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการวิทยาลัย	กรรมการ
3) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานแนะแนวฯ	กรรมการ
5) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา	กรรมการ
6) ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
7) ผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน	กรรมการ
8) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ กรรมการและเลขานุการ	

2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

1) กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2) ส่งเสริม และสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงรักษา

3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

- 4) ออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 5) สร้างขวัญ กำลังใจ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันเหตุการณ์
- 6) กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา

2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงาน มีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ	ประธานกรรมการ
2) หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
3) หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
5) หัวหน้างานสวัสดิการฯ	กรรมการ
6) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการและเลขานุการ

2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน

- 1) เป็นคณะผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 2) รับนโยบายการบริหารงานจากคณะกรรมการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาดำเนินการ
- 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือ ที่ใช้ดำเนินงาน
- 4) ทำบันทึกการปฏิบัติงาน ประเมินผล และจัดทำรายงานตามลำดับชั้น
- 5) ศึกษาข้อมูลความต้องการของครูที่ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาระบบ
- 6) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารืออย่างน้อยเดือนละครั้ง
- 7) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน แบ่งออกเป็น 5 งาน ได้แก่ งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล งานคัดกรองผู้เรียน งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และงานด้านการส่งต่อ มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติดังนี้

- 3.1 งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3.1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในกระบวนการจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล
- 3.1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ
- 3.1.4 จัดทำข้อมูลในระเบียบวาระประชุมผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน
- 3.2 งานคัดกรองผู้เรียน
- 3.2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
- 3.2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสียง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ
- 3.2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน
- 3.3 งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน
- 3.3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น
- 3.3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- 3.3.3 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไข
- 3.3.4 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 3.3.5 จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy)
- 3.4 งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน
- 3.4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
- 3.4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน
- 3.4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
- 3.4.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต
- 3.4.5 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
- 3.5 งานด้านการส่งต่อ
- 3.5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ
- 3.5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ
- 3.5.3 สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ

3.5.4 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)

- 1.1 กำหนดเป้าหมายงาน
- 1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.5 กำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.6 กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D)

- 2.1 ศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 2.2 ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 2.3 นิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน (Coordinate: C)

- 3.1 ส่งเสริมการประสานงานภายในระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายภายนอก
- 3.3 มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 3.4 พัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมชี้แจง การพบปะพูดคุย และการใช้เอกสาร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Check: C)

- 4.1 จัดทำกรอบการประเมิน
- 4.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- 4.4 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

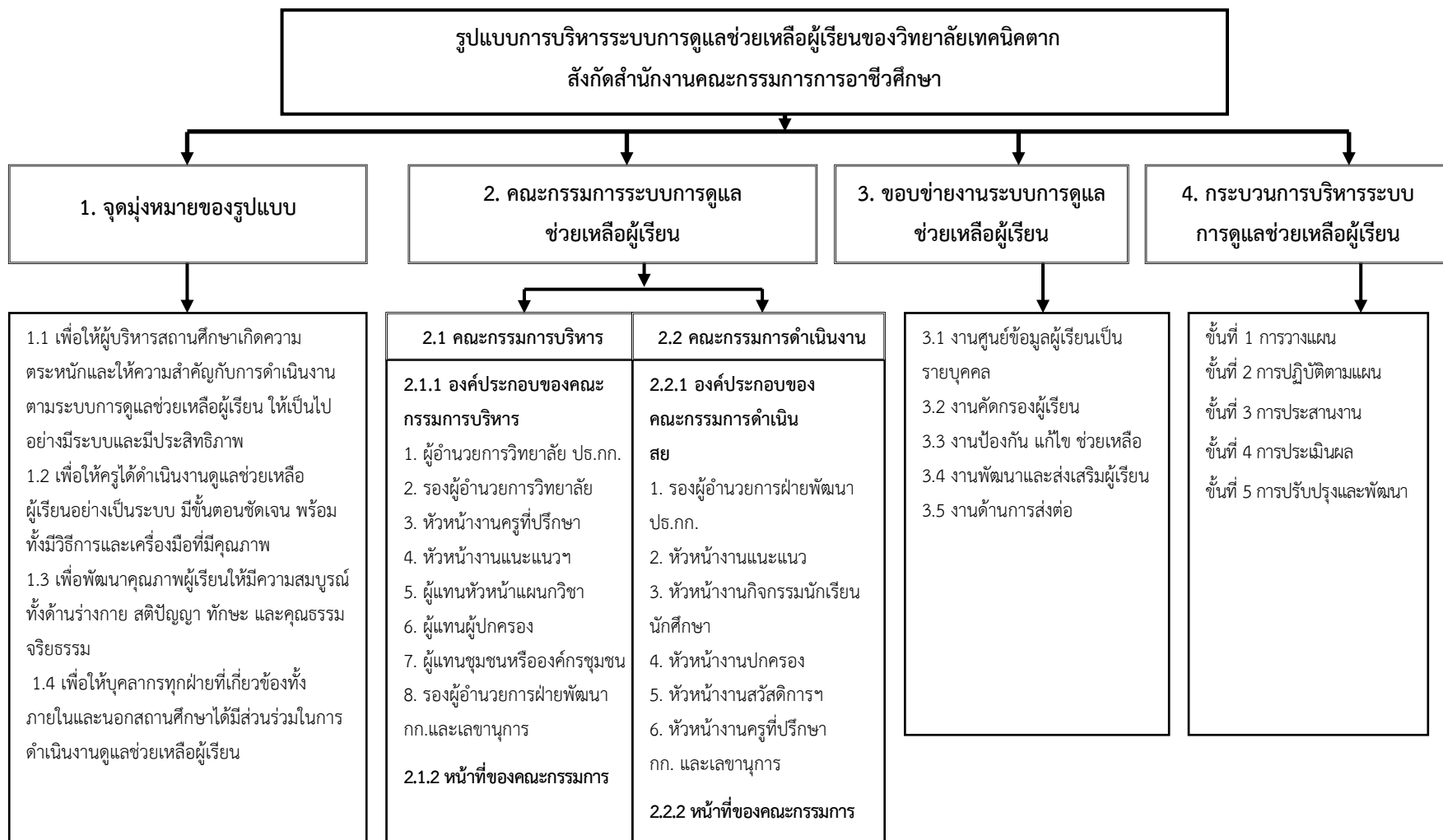
ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act: A)

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่

5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
ดังแสดงในภาพที่ 8

ภาพที่ 8 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับรูปแบบ
การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

3.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน (n=67)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	59	88.06
ปริญญาโท	8	11.94
ปริญญาเอก	-	-
รวม	67	100.00
2. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	4	5.97
ครูผู้สอน	63	94.03
รวม	67	100.00
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	39	58.20
10 - 19 ปี	14	20.90
20 - 29 ปี	10	14.93
30 ปี ขึ้นไป	4	5.97
รวม	67	100.00

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.06 รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 11.94 ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 94.03 และประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.20 รองลงมา 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.90

3.1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 67)

ด้าน	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ	4.26	0.42	มาก
2	ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.02	0.28	มาก
3	ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	3.90	0.29	มาก
4	ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	3.97	0.48	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.23	มาก

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.26$) ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X} = 4.02$) ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X} = 3.97$) และด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการทำงานเป็นขั้นตอนและมีความเป็นระบบ	4.24	0.85	มาก
2	บุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.37	0.74	มาก
3	ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา	4.29	0.79	มาก
4	มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นปัจจุบัน	4.35	0.72	มาก
5	ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน	3.67	0.47	มาก
6	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และ ความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)	4.22	0.85	มาก
7	สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.35	0.72	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.26	0.42	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ได้แก่ มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นปัจจุบัน และสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการ

ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.35$) และ ผู้เรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา ($\bar{X}=4.29$)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.00	0.78	มาก
2	มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.16	0.44	มาก
3	เปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	3.78	0.41	มาก
4	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	3.76	0.71	มาก
5	คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการด้วย	4.43	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.02	0.28	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการด้วย ($\bar{X}=4.43$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.16$) และ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.00$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านขอขบข่างานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.83	0.75	มาก
2	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน	3.92	0.74	มาก
3	จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.78	0.41	มาก
4	มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรม โฮมรูม (Homeroom) และการเยี่ยมบ้านผู้เรียน	3.56	0.64	มาก
5	สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อ	4.43	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.90	0.29	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านขอขบข่างานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.92$) และ มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.83$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อย่างเป็นขั้นตอน	4.25	0.67	มาก
2	มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	3.94	0.56	มาก
3	มีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบ วงจร	3.75	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.97	0.48	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{X}=4.25$) รองลงมา ได้แก่ มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.94$) และมีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบวงจร ($\bar{X}=3.75$)

3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา (n=573)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	362	63.18
หญิง	211	36.82
รวม	573	100
2. ระดับการศึกษา		
ปวช.	313	54.62
ปวส.	260	45.38
รวม	573	100

จากตารางที่ 20 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.18 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 36.82 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 54.62 และระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 45.38

3.2.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการใช้แบบสอบถาม
ถามผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตาราง
ที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
โดยภาพรวม (n = 573)

ด้าน	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.17	0.24	มาก
2	ด้านงานคัดกรองผู้เรียน	4.19	0.50	มาก
3	ด้านงานป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือผู้เรียน	4.05	0.36	มาก
4	ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	4.20	0.42	มาก
5	ด้านงานด้านการส่งต่อ	3.92	0.47	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.11	0.25	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมมีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
มาก เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ($\bar{X}=4.20$) ด้านงานคัดกรองผู้เรียน
($\bar{X}=4.19$) ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.17$) ด้านงานป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือ
ผู้เรียน ($\bar{X}=4.05$) และด้านงานด้านการส่งต่อ ($\bar{X}=3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	วิทยาลัยส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.25	0.87	มาก
2	วิทยาลัยมีแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มีความชัดเจน	4.20	0.89	มาก
3	ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสำรวจและรู้จักตนเองดีขึ้น	4.26	0.80	มาก
4	วิทยาลัยมีการออกเยี่ยมบ้านผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.71	มาก
5	ครูที่ปรึกษามีการเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และการศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียน	3.67	0.47	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.17	0.24	มาก

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยาลัยมีการออกเยี่ยมบ้านผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.31$) รองลงมา ได้แก่ ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสำรวจและรู้จักตนเองดีขึ้น ($\bar{X}=4.26$) และวิทยาลัยส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียน เป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.25$)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานคัดกรองผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน	4.23	0.86	มาก
2	วิทยาลัยได้ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน	4.38	0.75	มาก
3	ครูมีการเก็บรักษาความลับของผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	3.98	0.76	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.19	0.50	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานคัดกรองผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยาลัยได้ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา ได้แก่ ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$) และครูมีการเก็บรักษาความลับของผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ($\bar{X} = 3.98$)

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ครูมีความสามารถและมีความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาผู้เรียน	4.18	0.47	มาก
2	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพ	3.80	0.40	มาก
3	ครูมีการติดตามดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	3.77	0.71	มาก
4	ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาผู้เรียน	4.46	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.05	0.36	มาก

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาผู้เรียน ($\bar{X}=4.46$) รองลงมา ได้แก่ ครูมีความสามารถและมีความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาผู้เรียน ($\bar{X}=4.18$) และ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=3.80$)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	4.26	0.80	มาก
2	มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.24	0.75	มาก
3	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกับความต้องการของผู้เรียน	4.12	0.84	มาก
4	ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียน	4.21	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.20	0.42	มาก

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ($\bar{X}=4.26$) รองลงมา ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.24$) และ ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียน ($\bar{X}=4.21$)

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานด้านการส่งต่อ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ครูได้ดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อผู้เรียน	4.12	0.77	มาก
2	ครูมีวิธีการในการจูงใจให้กับผู้เรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ	4.08	0.78	มาก
3	ความใส่ใจของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาคือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	3.84	0.64	มาก
4	ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	3.64	3.52	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.92	0.25	มาก

จากตารางที่ 26 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานด้านการส่งต่อ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูได้ดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา ได้แก่ ครูมีวิธีการในการจูงใจให้กับผู้เรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.08$) และความใส่ใจของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาคือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.84$)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.1 ผลการแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตารางที่ 27 จำนวนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560
จำแนกตามสาขาวิชา

ลำดับ	สาขาวิชา	จำนวนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา (คน)					
		ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
		ปัญหา	แก้ไขได้	ร้อยละ	ปัญหา	แก้ไขได้	ร้อยละ
1	สาขาวิชาช่างยนต์	32	27	84.37	29	29	100.00
2	สาขาวิชาช่างกลโรงงาน	3	3	100.00	8	8	100.00
3	สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ	17	14	82.35	15	15	100.00
4	สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	18	16	88.88	25	25	100.00
5	สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	8	6	75.00	7	7	100.00
6	สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	19	16	84.21	16	16	100.00
7	สาขาวิชาการบัญชี	11	10	90.90	8	8	100.00
8	สาขาวิชาการตลาด	8	7	87.50	6	6	100.00
9	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	11	10	90.90	7	7	100.00
10	สาขาวิชาการโรงแรม	11	9	81.81	9	9	100.00
	รวม	138	120	86.96	130	130	100.00

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ผลการแก้ปัญหาผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ปีการศึกษา 2559 สามารถแก้ไขได้ ร้อยละ 86.96 จำนวนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 สามารถแก้ไขได้ ร้อยละ 100.00

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.2.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ การศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน (n=67)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	59	88.06
สูงกว่าปริญญาตรี	8	11.94
รวม	67	100.00
2. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	4	5.97
ครูผู้สอน	63	94.03
รวม	67	100.00
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	39	58.20
10 - 19 ปี	14	20.90
20 - 29 ปี	10	14.93
30 ปี ขึ้นไป	4	5.97
รวม	67	100.00

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.06 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.94 ส่วนใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่ที่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 94.03 และประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.20 รองลงมา 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.90

4.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 29-33

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 67)

ด้าน	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ	4.42	0.13	มาก
2	ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.50	0.14	มากที่สุด
3	ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.45	0.12	มาก
4	ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.14	0.10	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.37	0.01	มาก

จากตารางที่ 29 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความพึงพอใจรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.50$) ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.45$) ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ($\bar{X}=4.42$) และด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ (n=67)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการทำงานเป็นขั้นตอนและมีความเป็นระบบ	4.69	0.52	มากที่สุด
2	บุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.39	0.62	มาก
3	ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา	4.37	0.85	มาก
4	มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นปัจจุบัน	4.22	0.75	มาก
5	ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน	4.30	0.73	มาก
6	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และ ความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)	4.33	0.80	มาก
7	สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.63	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.42	0.13	มาก

จากตารางที่ 30 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการทำงานเป็นขั้นตอนและมีความเป็นระบบ ($\bar{X}=4.69$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.63$) และบุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.39$)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.72	0.48	มากที่สุด
2	มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.45	0.58	มาก
3	เปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.37	0.85	มาก
4	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	4.57	0.63	มากที่สุด
5	คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีผู้ปกครองชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการด้วย	4.40	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.50	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 31 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.72$) รองลงมา ได้แก่ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X}=4.57$) และมีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.45$)

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านขอขบข่างานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.36	0.79	มาก
2	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน	4.46	0.58	มาก
3	จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.80	มาก
4	มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการเยี่ยมบ้านผู้เรียน	4.66	0.53	มากที่สุด
5	สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อ	4.33	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.45	0.12	มาก

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านขอขบข่างานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการเยี่ยมบ้านผู้เรียน ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 4.46$) และจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.43$)

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน	4.15	0.78	มาก
2	มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.24	0.69	มาก
3	มีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบวงจร	4.04	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.14	0.10	มาก

จากตารางที่ 33 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.24$) รองลงมา ได้แก่ มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{X}=4.15$) และมีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบวงจร ($\bar{X}=4.04$)

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.2.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา (n=573)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	362	63.18
หญิง	211	36.82
รวม	573	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ปวช.	313	54.62
ปวส.	260	45.38
รวม	573	100.00

จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.18 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 36.82 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 54.62 และระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 45.38

4.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม (n = 573)

ด้าน	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.44	0.15	มาก
2	ด้านงานคัดกรองผู้เรียน	4.30	0.39	มาก
3	ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน	4.42	0.11	มาก
4	ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	4.42	0.20	มาก
5	ด้านงานด้านการส่งต่อ	4.43	0.23	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.40	0.10	มาก

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.44$) ด้านงานด้านการส่งต่อ ($\bar{X}=4.43$) ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน ($\bar{X}=4.42$) ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ($\bar{X}=4.42$) และด้านงานคัดกรองผู้เรียน ($\bar{X}=4.30$) ตามลำดับ

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล (n=573)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	วิทยาลัยส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.23	0.81	มาก
2	วิทยาลัยมีแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มีความชัดเจน	4.54	0.56	มากที่สุด
3	ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสำรวจและรู้จักตนเองดีขึ้น	4.39	0.83	มาก
4	วิทยาลัยมีการออกเยี่ยมบ้านผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.62	0.52	มากที่สุด
5	ครูที่ปรึกษามีการเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และการศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียน	4.41	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.44	0.15	มาก

จากตารางที่ 36 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยาลัยมีการออกเยี่ยมบ้านผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.62$) รองลงมา ได้แก่ วิทยาลัยมีแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มีความชัดเจน ($\bar{X}=4.54$) และครูที่ปรึกษามีการเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านและการศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียน ($\bar{X}=4.41$)

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานคัดกรองผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน	4.23	0.81	มาก
2	วิทยาลัยได้ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน	4.37	0.68	มาก
3	ครูมีการเก็บรักษาความลับของผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.30	0.85	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.30	0.09	มาก

จากตารางที่ 37 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานคัดกรองผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยาลัยได้ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ได้แก่ ครูมีการเก็บรักษาความลับของผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ($\bar{X} = 4.30$) และ ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$)

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูมีความสามารถและมีความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาผู้เรียน	4.28	0.80	มาก
2	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพ	4.42	0.67	มาก
3	ครูมีการติดตามดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.70	0.62	มากที่สุด
4	ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาผู้เรียน	4.29	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.42	0.11	มาก

จากตารางที่ 38 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการติดตามดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ($\bar{X}=4.70$) รองลงมา ได้แก่ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.42$) และความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาผู้เรียน ($\bar{X}=4.29$)

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	4.21	0.82	มาก
2	มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.77	0.45	มากที่สุด
3	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกับความต้องการของผู้เรียน	4.31	0.90	มาก
4	ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียน	4.40	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.42	0.20	มาก

จากตารางที่ 39 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.77$) รองลงมา ได้แก่ ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียน ($\bar{X}=4.40$) และ ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=4.31$)

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานด้านการส่งต่อ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูได้ดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อผู้เรียน	4.72	0.58	มากที่สุด
2	ครูมีวิธีการในการจูงใจให้กับผู้เรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ	4.20	0.64	มาก
3	ความใส่ใจของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	4.39	0.87	มาก
4	ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	4.42	0.77	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.43	0.13	มาก

จากตารางที่ 40 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานด้านการส่งต่อ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูได้ดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.42$) และความใส่ใจของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.39$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครูผู้สอนและจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาประกอบการยกร่างรูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการจัดการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลจากการศึกษาความต้องการ

ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ควรมีรูปแบบการบริหารโดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ควรมีคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย ควรกำหนดขอบข่ายของงานในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ และต้องมีกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ ครอบคลุม และมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเป็นขั้นตอน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2. คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน 3. ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย 1) งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) งานคัดกรองผู้เรียน 3) งานป้องกัน แก้ไขช่วยเหลือ 4) งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน 5) งานด้านการส่งต่อ และ 4. กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การประสานงาน 4) การประเมินผล และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเหมาะสม

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ผลการแก้ปัญหาผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 สามารถแก้ไขปัญหาได้ ร้อยละ 100.00

4.2 ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่นำเสนอข้างต้นผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลในประเด็นหลักตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลจากการศึกษาความต้องการ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบว่า ควรมีรูปแบบการบริหารโดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ควรมีคณะกรรมการบริหารจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย ควรกำหนดขอบข่ายของงานในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และควรมีกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนต้องการให้มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบชัดเจนและต่อเนื่องเพราะเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ พิษณุ ตูลสุข (2551, หน้า 29-31) ที่กล่าวถึงการบริหารงานในรูปคณะกรรมการว่าเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า สภาพและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหารระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำ การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนิมทร เขตบุญพร้อม (2557) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านการวางแผนการจัดระบบดูแลช่วยนักเรียน ควรกำหนดนโยบายดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมชัดเจน ควรมีโครงสร้างการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน และแต่งตั้งครูที่รับผิดชอบโดยตรงทุกระดับชั้น และสอดคล้องกับปริญญา ไชยสุรินทร์ (2558) ที่ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนโครงการ ควรจัดอบรมพัฒนางาน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี ครูต้องทำงานเป็นทีมมีการประสานงานระหว่างงานปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวอย่างเป็นระบบ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 1. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2. คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3. ขอบข่ายงาน

ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4. กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การประสานงาน 4) การประเมินผล และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา มีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 1) เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 2) เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ 3) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายสติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม และ 4) เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ซึ่งองค์ประกอบหลักของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ที่ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988, pp. 561-565) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบมีลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวม 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดผลในแต่ละกิจกรรมหรือวิธีการในรูปแบบ 3) วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ มีลักษณะเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ และ 4) การประเมินผลของรูปแบบ มีลักษณะเป็นวิธีการเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานของรูปแบบนั้นประสบความสำเร็จเพียงใด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกรัตน์ คงไทย (2555) ที่ได้ศึกษาและพัฒนาารูปแบบการใช้หลักสูตรสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และ 3) กระบวนการของรูปแบบ ในส่วนของตัวแปรจุดมุ่งหมายของรูปแบบทั้ง 4 ข้อ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 5) ที่ได้ให้ความหมาย ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีวิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงาน ที่ตรวจสอบได้ และได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน 1) เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานตรวจสอบได้ 2) เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองผู้เรียน ชุมชน หน่วยงาน องค์กรภายนอก มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

องค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งการบริหารตามรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มี

บริหารในรูปแบบของคณะกรรมการ เป็นการบริหารโดยองค์คณะบุคคลหรือเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม หรือเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีประสิทธิภาพ มีความเป็นระบบ และสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เลอพงษ์ วัชรมัย (2558) ที่กล่าวถึงระบบหลักที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพ เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ใช้ผลผลิตของสถานศึกษาคือ ระบบงานวิชาการ ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และระบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ในด้านโครงสร้างการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ ที่ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) 2) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จอร์จอาดิส (Georgiades, 1974, pp. 134-138) ที่ได้ศึกษาวิจัยพบว่า คณะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา มี 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการสนับสนุนและประสานงาน ครูแนะแนว มีบทบาทความรับผิดชอบในการวางแผนจัดบริการแนะแนว ทั้งระบบ และครูที่ปรึกษา มีบทบาทในการสร้างความร่วมมือปฏิบัติงานกับครูแนะแนว ดังนั้น การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับระบบการบริหารของทุกฝ่าย โดยการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี ทองงาม (2556) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกนอนมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรุงเทพมหานคร โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1) งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) งานคัดกรองผู้เรียน 3) งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน
- 4) งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และ 5) งานด้านการส่งต่อ ซึ่งเป็นขอบข่ายงานที่มีความครอบคลุมงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 5) ที่กำหนดภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนไว้ 5 กิจกรรม คือ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองผู้เรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข และการส่งต่อ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 1-3) ได้กำหนดหน้าที่ครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนไว้ 5 กระบวนการ คือ 1) การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล หน้าที่ครูที่ปรึกษาควรมี ประกอบด้วย ข้อมูลด้านความสามารถ ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลด้านครอบครัว ข้อมูลด้านสังคม และข้อมูลด้านการคุ้มครองของผู้เรียน 2) การคัดกรองผู้เรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคลนำผลที่ได้ศึกษามาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง 3) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมโฮมรูม (Home room) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน (Classroom Meeting) กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต เป็นต้น 4) การป้องกันและแก้ปัญหา ครูที่ปรึกษาต้องเอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 5) การส่งต่อผู้เรียน บางกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขช่วยเหลือได้หรือแก้ไขแล้วแต่ไม่ดีขึ้น ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้ความช่วยเหลือต่อไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิติวุฒิ วงศ์พิพันธ์ (2557) ที่ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ตามลำดับ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัชวาล บุญเหลี่ยม (2553) ที่ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นต้องมีข้อมูลที่ครอบคลุมโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารงานทั่วไป และครอบคลุมขอบข่ายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน 5 งาน คือ งานนักเรียน รายบุคคล งานคัดกรองนักเรียน งานส่งเสริมนักเรียน งานป้องกันและแก้ไขปัญหา และงานส่งต่อ

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การประสานงาน 4) การประเมินผล และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา องค์ประกอบของรูปแบบ ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จะเป็นไปตามหลักแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาแบบที่ส่วนใหญ่จะต้องแสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือขั้นตอนดำเนินการของรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988, pp. 561-565) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ 4) การประเมินผลของรูปแบบ และองค์ประกอบย่อยของกระบวนการบริหารที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549, หน้า 13-14) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จต้องทำหน้าที่บริหาร

4 ประการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) และสอดคล้องกับ จันทรานี สงวนนาม (2551, หน้า 34-39) ที่ได้สรุปแนวคิดกระบวนการบริหารของ เจสซี บีเซียร์ส (Jesse B. Sears) ประกอบด้วยกระบวนการบริหาร 5 ชั้น ได้แก่

- 1) การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการล่วงหน้า
- 2) การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างและกำหนดตำแหน่งหน้าที่
- 3) การอำนวยการ (Directing) คือ การสั่งการและมอบหมายงาน
- 4) การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่างๆ ในหน่วยงาน
- 5) การควบคุมงาน (Controlling) คือ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ โบวี (Bovee, 1993, p. 5) ที่กล่าวว่าหน้าที่ของการบริหารจัดการมี 4 ประการ ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การ การนำองค์การ การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชุม ปีมสกุล (2557) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา การวางแผน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การติดตาม และตรวจสอบ และการปรับปรุงและพัฒนา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน และความคิดเห็นของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมาเป็นด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ส่วนผู้เรียนมีความคิดเห็นในด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านงานคัดกรองผู้เรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบของรูปแบบสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง มีกระบวนการปฏิบัติที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบและตัวแปรของรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะ

องค์ประกอบด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล งานคัดกรองผู้เรียน งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และงานด้านการส่งต่อ จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง และมีการสร้างหรือพัฒนาด้วยกระบวนการที่มีความเป็นระบบตามหลักการพัฒนารูปแบบ โดยเริ่มจากการศึกษาความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครูผู้สอนและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การสร้างรูปแบบอย่างเป็นระบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินรูปแบบเชิงประจักษ์โดยผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2543, หน้า 104-106) ที่ได้กล่าวถึงการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบว่า อาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน คือ 1) สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยจะมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐานจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่นๆ 2) ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้สร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว และสอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีกลันด์ (Strickland, 2006) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model” ซึ่งในด้านความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรองด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งต่อ และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิติวุฒิ วงศ์พิพันธ์ (2557) ที่ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก การดำเนินงานระบบการดูแลนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ

วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พบว่า การแก้ปัญหาผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 สามารถแก้ไขปัญหาได้ร้อยละ 100.00 และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ดี มีคุณภาพมีขั้นตอนการพัฒนาแบบตามหลักการ แนวคิดทฤษฎี และมีการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นรูปแบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและร่วมกันดำเนินการในทางปฏิบัติ เมื่อนำไปใช้ทำให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข เกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้เรียน และองค์ประกอบของรูปแบบมีความครอบคลุมความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง มีการบูรณาการกรอบแนวคิดการวิจัย จากแนวคิด ทฤษฎีการบริหาร และเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดใหม่เพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ เกตเซลและคนอื่น (Getzels, et al., 1968, p. 30); คีเวส (Keeves, 1988, p. 560); ฮูเซนและโพสลีทเวท (Husen & Postlethwaite, 1994, p. 286) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีและมีประโยชน์ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา และ 3) รูปแบบควรนำไปสู่การทดสอบหรือการทดลองใช้ และระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพนธ์ แก้วเกิด (2555) ที่ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนเพื่อลดจำนวนการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการใช้ระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน โดยนักเรียนทั้งหมดมีความพึงพอใจสูงในการเข้าร่วมกิจกรรมในระบบ ซึ่งกิจกรรมที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ควรจัดปฐมนิเทศนักเรียนนักศึกษาและครูผู้สอน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก เพื่อที่จะได้ร่วมมือกันดำเนินการตามรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก

5.3.1.2 ควรนิเทศติดตามการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

5.3.1.3 ควรจัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามรูปแบบอย่างเพียงพอ ทั้งในส่วนพัฒนาระบบ พัฒนาคู่มือ และพัฒนานักเรียนนักศึกษา

5.3.1.4 ควรมีการจัดรางวัลเชิดชูเกียรติให้กับครูผู้สอน และนักเรียนนักศึกษา ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานแนะแนวของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กนกรัตน์ คงไทย. (2555). การพัฒนารูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษาและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กฤษฎีกา, สำนักงานคณะกรรมการ. (2552). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- กัตติกา จันทจิตร. (2556). สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวง. (2548). พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิสัย.
- การศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการ. (2547). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- _____. (2552). สภาพความสำเร็จและแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- การอาชีวศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการ. (2552). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- กิตติศักดิ์ จุลมณฑล. (2554). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.

- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทรานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- จินตนา ศักดิ์ภู่อ่วม. (2553). **การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐ สำหรับ
ประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จีระพงษ์ หอมสุวรรณ. (2556). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชัชวาล บุญเหลี่ยม. (2553). **การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชาญทงศ์ บุญรักษา. (2556). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัด
การศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ
อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา, สำนัก. (2559). **เอกสารประกอบการปฏิบัติงานโครงการ
ลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559**.
กรุงเทพฯ: สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์. (2552). **การกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ทฤษฎี และ
การประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2549). **องค์กรแห่งการเรียนรู้สู่องค์กรเปี่ยมสุข**. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). **การบริหารสู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.

- ธนีนาฏ ฌ สุนทร. (2548). การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การบริหารคุณภาพ สำหรับกิจการ
นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ธิติวุฒิ วงศ์พิพันธ์. (2557). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของวิทยาลัยเทคโนโลยี
บางละมุงอินเตอร์-เทค. ชลบุรี: วิทยาลัยเทคโนโลยีบางละมุงอินเตอร์-เทค ชลบุรี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2548). **โน้ตย่อบริหาร**. เชียงใหม่: ออเรนจ์กรุ๊ปเทคนิคศิษยานุ.
- นิพนธ์ แก้วเกิด. (2555). การพัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนเพื่อลดจำนวนการออก
กลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต.
เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). **ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล
กรุ๊ป.
- _____. (2556). **การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management)**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ:
ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- บรรจง เจริญสุข. (2552). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล**
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- _____. (2552). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- _____. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 10).
กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม**
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์. (2545). **การบริหารโดยองค์คณะบุคคล**. กรุงเทพฯ:
สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประชุม ปีมสกุล. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน**
ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ปริญญา ไชยสุรินทร์. (2558). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. **วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับพิเศษ).**
- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม, สำนักงาน. (2550). **คู่มือการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดและในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: มปท.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน (2560). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564).** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปิยดา ไชยวรรณ. (2558, มกราคม-มิถุนายน). ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 8(1), 61-70.**
- พมศศิวิพิศ โนรี. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. **วิทยานิพนธ์การศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.**
- พิชญ์ ตูลสุข. (2551). การพัฒนารูปแบบและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการสถาบันศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. **วิทยานิพนธ์การศึกษาดุขฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.**
- พูลสุข หิงคานนท์. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2553). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3).** ชลบุรี: มนตรี.
- มณิทร เขตบุญพร้อม. (2557). **แนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์.** กรุงเทพฯ: การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2547). **การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2549). **การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management).** กรุงเทพฯ:ธรรมสาร.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2554). **คู่มือการประเมินคุณภาพ
ภายนอกรอบสาม พ.ศ.2554 – 2558 ฉบับสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แมกซ์พอยท์.
ราชกิจจานุเบกษา. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551**. เล่มที่ 125 ตอนพิเศษ 43
ก, 5 มีนาคม 2551.
- รามจิตติ, สถาบัน. (2549). **เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. 2552-2561)**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- เลอพงษ์ วัชรชัย. (2558). **ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา “อาชีวศึกษา”**. [Online].
Available: <http://www.atc.ac.th/thaiatc/iframe/news/file/115.pptx>
[2559, พฤษภาคม 12].
- วรเดช จันทรศร. (2551). **จากนโยบายสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: พริกหวานการพิมพ์.
- วรรณารถ แสงมณี. (2553). **องค์การ : ทฤษฎี การออกแบบและการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์**.
กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วราพร ม่วงประดม. (2558). **การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วิชากร, กรม. (2549). **คู่มือครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (ม.ป.ป.). **แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ**.
[Online]. Available: <http://www.wiruch.com/articles%20for%/article%20concept%20and%20meaning%20of%20admin.htm>. [2558, มิถุนายน 14].
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). **ทฤษฎีการประเมิน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). **สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. (2545). **องค์การและการจัดองค์การ**. กรุงเทพฯ:ธรรมสาร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
- สนธิรัก เทพธนู. (2552, มิถุนายน-กรกฎาคม) **การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ**. **วารสาร
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา**, 16(5), 7-9.
- สมคิด บางโม. (2557). **องค์การและการจัดการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

- สมลักษณ์ พรหมมีเนตร. (2547). ระบบการบริหารงานที่ปรึกษานักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิต มหาวชิยาลัยนเรศวร.
- สาคร สุขศรีวงษ์. (2551). การจัดการ: มุมมองจากนักรบริหาร. กรุงเทพฯ: จีพีทัวร์.
- สุภาพจิต, กรม. (2553). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: ยูเรนัส อิมเมจกรุ๊ป.
- สุนันทา แก้วสุข. (2553). รูปแบบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับดี: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิต วิทยาลัยการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุมาลี ทองงาม. (2556). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุรัสวดี มุสิกบุตร. (2551). การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาสังคมสงเคราะห์ในมหาวิทยาลัยของรัฐตามทฤษฎีของวิสตัน และคณะ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิต มหาวชิยาลัยนเรศวร.
- อวยชัย ศรีตระกูล. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิต วิทยาลัยการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อะหมัด หลี่สันมะหมัด. (2557). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อินดา แดงอ่อน. (2553). รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. นครปฐม: วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม.
- อุดมสิน คันธภูมิ. (2558). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2547, กรกฎาคม-กันยายน). โมเดลคืออะไร. วารสารวิชาการ, 1(2), 22-26.

ภาษาอังกฤษ

- American Productivity and Quality Center: APQC. (1996). **The Knowledge management assessment tool: External benchmarking version**. [Online]. Available: <http://sais.aisnet.org/2001/bartczakEtAl.pdf>
- Bardo, J. W., & Hartman, J. (1982). **Urban society: A systematic introduction**. New York: F. E. Peacock.
- Bovee, L. C., et al. (1993). **Management**. New York: McGraw-Hill.
- Brown, W. B. (1980). **Organizational. Theory and Management : A Macro Approach**. New York: John Wiley & Sons.
- Certo, S. C. & Paul, P. J. (1991). **Strategic Management : Concept and application**. New York: McGraw-Hill.
- Click & Click, Phyllis. (1981). **Administration of school for young children**. (2 nd ed.). Albany: Delmar Publishers.
- Daungkaew, R. (2004). **Parent involvement with children and education in private elementary schools in Thailand**. Doctoral dissertation, Ph.D., Ohio University, Ohio.
- Deming, E. W. (1995). **Out of The Crisis**. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- DuBrin. (2010). **Essentials of Management** (5 th ed). New York: South-Western College.
- Eisner, E. W. (1976). Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation. **Journal of Aesthetic Education**, 2(8), 9-10.
- Epstein, J. L. (1996). **Perspectives and previews on research and policy for school, family, and community**. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Fayol, H. (1964). **General and industrial management**. London: Pittman and Sons.
- Georgiades, Z. E. (1974). Establishment of guidance service in developing countries with special emphasis on a program for the secondary school in Cyprus. **Dissertation Abstracts international**, 36(7), 4439-A.

- Getzels, J. W., et al. (1968). **Education administration as a social process**. New York: Harper & Row.
- Gibson, R. L., Mitchell, M. H. & Higgins, R. E. (1965). Teacher opinion of school Guidance program. **The Personal and Guidance Journal**, **154(2)**, 401-421.
- Glasgow. (2010). **Future of guidance/pastoral care**. N.P.: n.p.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of education**. New York: McGraw-Hill.
- Griffink, R. E. (1997). **Business**. New Jersey: Prentice-Hall International.
- Gulick, L. & Urwick. L. (1973). **Paper on the Science of Ministration**. New York: McGraw-Hill.
- Hardy, M. E. & Conway, M. E. (1988). **Role theory: perspectives for health professionals**. Norwalk: Appleton and lange.
- Husen, T. & Postlethwaite, (Eds). (1994). **The international encyclopedia of education**. Oxford: Pergamum. Press.
- Joyce, B. & Weil, M. (1985). **Model of Teaching**. (2 nd ed.). New Delhi: Prentice-Hill of India Private limited.
- Keeves, P. J. (1988). **Educational research, methodology, and measurement : An international handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Koontz, H. & O'Donnell. (2001). **Essentials of management**. (3rd nd). New Delhi: TATA.
- Koonz, H. & Wehrich, H. (1988). **Management**. Singapore: McGraw-Hill.
- Lehmannowsky, M. B. (1991). Guidance and counseling service: Research student needs. **Dissertation Abstracts International**, **52(5)**, 1642-A
- McCormick, E. J. & Ilgen. D. R. (1985). **Industrial and Organization Psychology**. (8 th ed.). V.S.A.: Prentice-Hall.
- Nigro. (1984). **Modern public administrative**. New York: Harper and Raw.
- Schermerhorn, J. R. (2002). **Management**. (8 th ed). New York: John Wiley & Sons.
- Seels, B. & Richey, R. J. (1994). **Instructional technology: The definitions and domains for the field**. Washington, D.C.: Association for Educational Communications and Technology.
- Sergiovanni, T. J. (2001). **The principal ship: A reflective practice perspective**. (4 nd ed.). Boston MA: Allyn and Bacon.

- Simon, H. A. (1968). **Administrative behavior**. New York: The Macmillan.
- Stoehr, J. (2009). **High school teacher perceptions of the Student Assistance Team process**. Doctor of Education Dissertation, The University of Nebraska-Lincoln.
- Stoner, A. F. & Wankel. C. (1986). **Management**. (3 th ed). New Delhi: Prentice-Hall.
- Strickland, A. W. (2006). **ADDIE: Idaho State University College of Education Science, Math & Technology Education**. [Online]. Available: <http://www.ed.isu.edu/addie/index.htm>. [2010, March 2].
- Tosi, H. L. & Carroll, S. J. (1982). **Management**. (2th ed). New York: John Wiley & Sons.
- Williams, D.L. & Chavkin N F. (1998). Essential elements of strong parent involvement programs. **Education Leadership**, 47(2), 18-20.
- Winston, et al. (1988). **Developmental academic advising**. N.P.: Jossey-Bass.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๗๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี ดวงทิพย์

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุมัติครุภัณฑ์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๓๑๓๐

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอบความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๗๐

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัตร พัฒนะ

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการผู้เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอบความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๑๖๐

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ บัวเทศ

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๗๐

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ดร.ชัช อินทะสี

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/ ๑๒๔๙

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร
ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการ
เชี่ยวชาญ นั้น

วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอกความอนุเคราะห์ท่านทดลองใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล
ในการวิจัย ๗ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอกความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/ ๐๐๗๑.

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา สังขวดี

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะได้นัดหมายการสัมภาษณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๐๗๒๑

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทอดทูล โตศิริ

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะได้ นัดหมายการสัมภาษณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๐๐๒๑

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายจنگกล พิพิธภักดี

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะได้นัดหมายการสัมภาษณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๐๐๗๑

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายณรงค์ สมบัติใหม่

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะได้นัดหมายการสัมภาษณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๐๐๒๑

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวอุจิต ศรีบุญมาศ

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะได้ นัดหมายการสัมภาษณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศร ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.ประภาส เกตุไทย

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๕๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.คำนิง ทองเกตุ

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๕

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.พลตรี สังข์ศรี

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาศย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาศย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/ ๑๖๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม(Focus Group)

เรียน ดร.มนต์กั๊ส มโนการณ์

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.กิจจา ไชยหนู

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๖๕๓

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.ชาญทนต์ บุญรักษา

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.ธานินทร์ ศรีชมภู

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.สำราญ หงษ์กลาง

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการเลื่อน วิทยฐานะผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอเชิญท่านร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ วิทยาลัยเทคนิคตาก ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

ความต้องการของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนให้ครบทุกข้อ ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่าน วิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นายจักรภพ เนวะมาตย์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ 21-30	☐ 31-40
☐ 41-50	☐ 50-60 ปี
3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
------------------------------------	---
4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5-10 ปี
☐ 11 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ

วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน 4) ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริง โดยมีการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านที่ 1 ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
1. วิทยาลัยมีการวางแผนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน.....					
2. วิทยาลัยกำหนดนโยบายการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการดำเนินงาน ในการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน.....					
3. วิทยาลัยมีการจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลผู้เรียน.....					
4. วิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน.....					
5. ครูดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนด้านความสามารถทางการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....					
6. ครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียนจากเอกสารหลักฐานอื่นๆ.....					
7. ครูจัดทำระเบียบสะสม ทะเบียนประวัติของผู้เรียน.....					
8. ครูที่ปรึกษาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ.....					
9. วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาการดำเนินงานการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....					
10. วิทยาลัยตรวจสอบการดำเนินงานการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....					
11. วิทยาลัยประเมินผลการเก็บข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....					
12. วิทยาลัยสรุปและรายงานผลการดำเนินการเก็บข้อมูลผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....					

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13. วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการรวบรวมข้อมูล ของผู้เรียน.....
14. วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเพื่อใช้ เป็นสารสนเทศในการคัดกรองผู้เรียน.....
ด้านที่ 2 การคัดกรองผู้เรียน					
1. วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานการคัดกรอง ผู้เรียน.....
2. วิทยาลัยพิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการ คัดกรองผู้เรียนมีความเหมาะสม.....
3. วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการปฏิบัติงานตามแผนงาน และจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการคัดกรองผู้เรียน.....
4. วิทยาลัยจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจให้คณะกรรมการ ดำเนินงานในการคัดกรองผู้เรียน.....
5. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน จากระเบียบสะสมแบบ ประเมิน พฤติกรรม (SDQ) และแหล่งข้อมูลอื่นๆ.....
6. ครูที่ปรึกษาดำเนินการคัดกรองผู้เรียน ตามเกณฑ์การ คัดกรอง คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาจากข้อมูล ผู้เรียน.....
7. ครูที่ปรึกษาบันทึกหลักฐานการคัดกรองผู้เรียนทุกขั้นตอน ลงในแบบบันทึกการคัดกรองผู้เรียน.....
8. ครูที่ปรึกษาสรุปผลการจำแนกการคัดกรองผู้เรียนจาก ระเบียบสะสมและข้อมูลของผู้เรียน.....
9. วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับ การคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....
10. วิทยาลัยตรวจสอบผลการดำเนินงานการคัดกรองผู้เรียน ของครูที่ปรึกษา.....

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11. วิทยาลัยมีการประเมินผลการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....
12. วิทยาลัยมีการสรุปและการรายงานผลการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....
13. วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดกรองผู้เรียนของครูที่ปรึกษามาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียน.....
14. วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองผู้เรียนมาจัดทำสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาผู้เรียน.....
ด้านที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน					
1. วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปัญหา.....
2. วิทยาลัยพิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
3. วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
4. วิทยาลัยจัดประชุมคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
5. วิทยาลัยมีแผนการสร้าง ความเข้าใจในการส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้กับผู้ปกครอง.....
6. วิทยาลัยทำความเข้าใจให้กับครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน.....

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7. ครูที่ปรึกษาดำเนินงานการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนสอดคล้องกับผลการคัดกรองผู้เรียน.....					
8. วิทยาลัยจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างต่อเนื่อง.....					
9. ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมและจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน.....					
10. วิทยาลัยจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเพื่อร่วมกันวางแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง.....					
11. วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....					
12. วิทยาลัยตรวจสอบผลการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....					
13. วิทยาลัยประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....					
14. วิทยาลัยมีการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....					
15. วิทยาลัยสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....					
16. วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนา.....					
17. วิทยาลัยติดตามพฤติกรรมผู้เรียนจากการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....					
18. วิทยาลัยปรับปรุงการทำงานของครูที่ปรึกษา ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน.....					

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
19. วิทยาลัยมีการปรับแผนการสร้างความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับผู้ปกครอง.....
ด้านที่ 4 การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน					
1. วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน.....
2. วิทยาลัยคัดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบจัดกิจกรรมการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
3. วิทยาลัยกำหนดแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
4. วิทยาลัยจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
5. ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ ผู้เรียนที่รับผิดชอบ.....
6. ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนงานในการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน.....
7. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง.....
8. ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน.....
9. ครูที่ปรึกษาติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและสรุปรายงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ในการส่งต่อ.....
10. วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน.....

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11. วิทยาลัยตรวจสอบผลการดำเนินงานการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนของครูที่ปรึกษา.....
12. วิทยาลัยมีการนิเทศกำกับติดตามการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน.....
13. วิทยาลัยสรุปรายงานผลการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน ของครูที่ปรึกษา.....
14. วิทยาลัยนำปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการป้องกันและ ช่วยเหลือผู้เรียนมาปรับปรุงโครงสร้างในการดำเนินการ ป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน.....
15. วิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปกำหนด แผนการพัฒนากิจกรรมการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน.....
16. วิทยาลัยนำผลที่ได้จากการนิเทศกำกับติดตามมาปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียน..
17. วิทยาลัยนำผลที่ได้จากการแก้ไขปัญหามาปรับปรุงแผนงาน โครงการการป้องกัน แก๊ซ ช่วยเหลือผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ.
ด้านที่ 5 การส่งต่อ					
1. วิทยาลัยกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ การดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนที่ชัดเจน.....
2. วิทยาลัยกำหนดโครงสร้างการบริหารงานการส่งต่อผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย.....
3. วิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย.....
4. วิทยาลัยจัดประชุมเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินการ ส่งต่อผู้เรียน.....
5. วิทยาลัยมีการจัดตั้งเครือข่ายการส่งต่อผู้เรียนภายนอก วิทยาลัย.....

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6. วิทยาลัยจัดประชุมทำความเข้าใจกับครูถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อผู้เรียน.....
7. ครูที่ปรึกษาทำการศึกษาค้นคว้าสร้างการบริหารงานการส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย.....
8. ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลผู้เรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาลงในแบบบันทึกการส่งต่อของผู้เรียน.....
9. ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อผู้เรียนโดยมีการนัดหมายสถานที่วัน เวลา ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอก.....
10. วิทยาลัยดำเนินการประสานงานกับเครือข่ายในการส่งต่อผู้เรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูและติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ.....
11. ครูแนะแนวและผู้เกี่ยวข้องให้คำปรึกษาช่วยเหลือผู้เรียนกรณีพฤติกรรมดีขึ้นให้ส่งกลับครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบให้ดูแลช่วยเหลือ.....
12. วิทยาลัยประชุมเพื่อสรุปปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งต่อผู้เรียนของครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง.....
13. วิทยาลัยตรวจสอบผลการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาในการส่งต่อผู้เรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือ.....
14. วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือ.....
15. วิทยาลัยติดตามผลการดำเนินการส่งต่อผู้เรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก.....
16. วิทยาลัยนำผลสรุปข้อปัญหาต่าง ๆ ที่ได้จากการดำเนินงานไปปรับปรุงนโยบาย เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียน.....

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
17. วิทยาลัยนำผลการประเมินคุณภาพการส่งต่อผู้เรียนมาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานการส่งต่อผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย.....
18. วิทยาลัยนำปัญหาที่ได้จากการรายงานมาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานการส่งต่อผู้เรียน.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามความต้องการของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
	ด้านที่ 1 การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล							
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	ด้านที่ 2 การคัดกรองผู้เรียน							
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	ด้านที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน							
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
	ด้านที่ 4 การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน							
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	ด้านที่ 5 การส่งต่อ							
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความต้องการของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Reliability

[DataSet2] E:\ผลงาน ผอ.จักรภพ\แบบสอบถามความต้องการของครูผู้สอน.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.966	82

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	304.80	1118.441	.817	.965
b2	304.90	1116.714	.773	.965
b3	304.70	1127.666	.700	.965
b4	304.93	1128.616	.656	.965
b5	304.83	1124.557	.635	.965
b6	304.83	1130.695	.652	.965
b7	304.57	1123.909	.742	.965
b8	304.80	1119.890	.722	.965
b9	305.10	1137.679	.597	.966
b10	304.90	1130.645	.485	.966
b11	304.83	1131.316	.640	.965
b12	304.90	1131.403	.531	.966
b13	304.70	1128.217	.653	.965
b14	305.50	1141.845	.476	.966
b15	305.90	1164.921	-.003	.967

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b16	305.00	1127.103	.583	.966
b17	305.77	1124.530	.606	.965
b18	304.97	1133.964	.582	.966
b19	304.97	1112.309	.719	.965
b20	304.83	1118.075	.663	.965
b21	305.10	1124.645	.637	.965
b22	304.93	1123.720	.678	.965
b23	305.67	1151.333	.258	.966
b24	305.37	1133.620	.497	.966
b25	304.97	1138.792	.402	.966
b26	304.93	1141.444	.399	.966
b27	304.53	1137.085	.637	.966
b28	304.47	1130.326	.704	.965
b29	304.47	1130.395	.660	.965
b30	304.50	1133.983	.600	.966
b31	304.37	1147.275	.479	.966
b32	305.63	1174.999	-.202	.967
b33	304.50	1155.707	.223	.966
b34	305.93	1166.409	-.033	.967
b35	305.43	1157.151	.126	.967
b36	305.07	1127.995	.562	.966
b37	304.67	1118.230	.778	.965
b38	304.77	1132.737	.605	.966
b39	304.60	1141.214	.491	.966
b40	304.63	1133.068	.637	.965
b41	304.33	1128.851	.802	.965
b42	304.57	1141.013	.563	.966
b43	304.43	1140.323	.626	.966
b44	304.90	1145.059	.482	.966
b45	304.93	1146.340	.438	.966
b46	304.63	1151.068	.294	.966
b47	305.50	1159.362	.151	.966
b48	305.40	1148.524	.257	.966

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b49	305.40	1143.145	.380	.966
b50	305.13	1151.223	.242	.966
b51	304.93	1116.340	.713	.965
b52	304.93	1115.513	.679	.965
b53	305.20	1122.028	.675	.965
b54	304.90	1127.748	.683	.965
b55	305.53	1150.051	.291	.966
b56	305.30	1141.803	.416	.966
b57	305.13	1124.947	.657	.965
b58	304.97	1138.033	.414	.966
b59	304.53	1137.085	.637	.966
b60	304.47	1130.326	.704	.965
b61	304.50	1132.190	.636	.965
b62	304.50	1133.983	.600	.966
b63	304.43	1150.944	.355	.966
b64	305.57	1171.495	-.122	.967
b65	304.50	1155.707	.223	.966
b66	305.87	1162.947	.030	.967
b67	305.37	1153.620	.173	.967
b68	304.97	1122.516	.662	.965
b69	304.67	1118.230	.778	.965
b70	304.70	1129.114	.672	.965
b71	304.53	1137.568	.578	.966
b72	304.73	1138.616	.477	.966
b73	304.37	1130.654	.770	.965
b74	304.50	1137.362	.670	.965
b75	304.43	1140.323	.626	.966
b76	304.87	1143.223	.543	.966
b77	304.87	1142.740	.506	.966
b78	304.60	1149.214	.349	.966
b79	305.43	1155.840	.209	.966
b80	305.37	1146.792	.271	.966
b81	305.40	1143.145	.380	.966
b82	305.13	1151.223	.242	.966

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ตำแหน่ง.....
- 1.3 สถานศึกษา.....
- 1.4 หมายเลขโทรศัพท์.....
- 1.5 สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
- เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....น.

2. ประเด็นการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน 3 ประเด็นต่อไปนี้ควรเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 1 ด้านจุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรกำหนด
จุดมุ่งหมายอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 2 ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรมีคณะกรรมการ
อะไรบ้าง และองค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรประกอบด้วยใครบ้าง และหน้าที่ของ
คณะกรรมการมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรประกอบด้วยงาน/
กลุ่มงานอะไรบ้าง และแต่ละงาน/กลุ่มงานควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 4 ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรแบ่งออกเป็น
ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของ
ร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของการบริหาร
ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ประเด็นที่ 2 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ประเด็นที่ 3 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ประเด็นที่ 4 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ประเด็นที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยหรือตัวแปรในองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ด้านขอบข่ายงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
นายจักรภาพ เนวะมาตย์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
2. ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์การทำงาน
 - ต่ำกว่า 10 ปี
 - 10 - 19 ปี
 - 20 - 29 ปี
 - 30 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อและกรุณาตอบคำถามว่า มีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติงาน โดยมีระดับการปฏิบัติตามความหมายต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ					
1. การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการทำงานเป็นขั้นตอนและมีความเป็นระบบ.....
2. บุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....
3. ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา.....
4. มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นปัจจุบัน.....
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน.....
6. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ).....
7. สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....
ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....
9. มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....
10. เปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....
11. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเป็นทางการลายลักษณ์อักษร.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12. คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการด้วย.....
ด้านขอขบข่างานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
13. มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำ ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....
14. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน.....
15. จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....
16. มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการเยี่ยมบ้านผู้เรียน.....
17. สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่ สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อ.....
ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
18. มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อย่างเป็นขั้นตอน.....
19. มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ.....
20. มีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบ วงจร.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับ
รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

```
SAVE OUTFILE='E:\ผลงาน ผอ.จักรกพ\วิจัยผอ.จักรกพ\สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร .sav'  
/COMPRESSED.  
RELIABILITY  
/VARIABLES=b1 b2 b3 b4 b5 b6 b7 b8 b9 b10 b11 b12 b13 b14 b15 b16 b17 b1  
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL  
/MODEL=ALPHA  
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.941	20

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	69.20	135.545	.722	.936
b2	69.37	131.689	.796	.935
b3	69.07	135.099	.779	.936
b4	69.40	136.455	.650	.938
b5	69.20	137.545	.526	.940
b6	69.20	138.717	.584	.939
b7	69.00	134.552	.769	.936
b8	69.17	132.075	.805	.935
b9	69.47	139.913	.603	.939
b10	69.40	133.903	.570	.940
b11	69.27	137.995	.639	.938
b12	69.40	132.731	.684	.937
b13	69.13	134.671	.689	.937
b14	69.93	143.030	.437	.941
b15	70.37	149.068	.032	.946
b16	69.37	133.689	.699	.937
b17	70.13	133.085	.705	.937
b18	69.40	135.283	.713	.937
b19	69.43	129.426	.775	.935
b20	69.37	131.413	.676	.937

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน
เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. การสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะสอบถามในด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านงานคัดกรองผู้เรียน ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และด้านงานด้านการส่งต่อ
3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นายจักรภพ เนวะมาตย์
 ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก
 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. ระดับการศึกษา
 - ปวช.
 - ปวส.

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นที่เป็นจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่าน โดยมีระดับการปฏิบัติตามความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
1. วิทยาลัยส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....
2. วิทยาลัยมีแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มีความชัดเจน.....
3. ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสำรวจและรู้จักตนเองดีขึ้น.....
4. วิทยาลัยมีการออกเยี่ยมบ้านผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....
5. ครูที่ปรึกษามีการเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และการศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียน.....
ด้านงานคัดกรองผู้เรียน					
6. ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน.....
7. วิทยาลัยได้ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน.....
8. ครูมีการเก็บรักษาความลับของผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....
ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน					
9. ครูมีความสามารถและมีความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาผู้เรียน.....
10. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพ.....
11. ครูมีการติดตามดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา.....
12. ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาผู้เรียน.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน					
13. ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน.....
14. มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ.....
15. ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกับความต้องการของผู้เรียน.....
16. ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียน.....
ด้านงานด้านการส่งต่อ					
17. ครูได้ดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อผู้เรียน.....
18. ครูมีวิธีการในการจูงใจให้กับผู้เรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ.....
19. ความใส่ใจของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ.....
20. ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	0	1	1	1	5	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Reliability

[DataSet3] E:\ผลงาน นอ.จักรกพ\วิจัยนอ.จักรกพ\สอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
Total		30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.923	20

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	68.47	117.085	.543	.921
b2	68.60	110.731	.685	.917
b3	68.33	112.782	.675	.918
b4	69.13	120.051	.448	.922
b5	69.57	125.289	.062	.928
b6	68.57	110.875	.740	.916
b7	69.33	111.195	.699	.917
b8	68.60	114.593	.626	.919
b9	68.63	106.102	.854	.913
b10	68.57	108.461	.725	.916
b11	68.77	111.357	.727	.917
b12	68.50	111.431	.759	.916
b13	69.23	118.599	.446	.922
b14	68.93	115.375	.524	.921
b15	68.97	111.620	.601	.920

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b16	68.57	119.082	.335	.925
b17	68.10	118.921	.515	.921
b18	68.07	117.099	.583	.920
b19	68.07	116.340	.591	.920
b20	68.07	117.651	.508	.921

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. การสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยหรือตัวแปรในองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
นายจักรภพ เนวะมาตย์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
2. ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์การทำงาน
 - ต่ำกว่า 10 ปี
 - 10 - 19 ปี
 - 20 - 29 ปี
 - 30 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อและกรุณาตอบคำถามว่า มีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติงาน โดยมีระดับการปฏิบัติตามความหมายต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ					
1. การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการทำงานเป็นขั้นตอนและมีความเป็นระบบ.....					
2. บุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....					
3. ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา.....					
4. มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นปัจจุบัน.....					
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างรอบด้าน.....					
6. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ).....					
7. สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....					
ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....					
9. มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....					
10. เปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน.....					
11. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเป็นทางการลายลักษณ์อักษร.....					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12. คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการด้วย.....
ด้านขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
13. มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูล ผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....
14. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน.....
15. จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....
16. มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการเยี่ยมบ้านผู้เรียน.....
17. สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่ สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อ.....
ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
18. มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อย่างเป็นขั้นตอน.....
19. มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ.....
20. มีการติดตาม ประเมิน และปรับปรุงพัฒนางานอย่างครบวงจร..

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน
ที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. การสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะสอบถามในด้านงานศูนย์ข้อมูล ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินงานคัดกรองผู้เรียน ดำเนินงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน ดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และด้านงานด้านการส่งต่อ
3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นายจักรภพ เนวะมาตย์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. ระดับการศึกษา
 - ปวช.
 - ปวส.

**ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นที่เป็นจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่าน โดยมีระดับการปฏิบัติตามความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านงานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
1. วิทยาลัยส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล.....					
2. วิทยาลัยมีแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มีความชัดเจน.....					
3. ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสำรวจและรู้จักตนเองดีขึ้น.....					
4. วิทยาลัยมีการออกเยี่ยมบ้านผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....					
5. ครูที่ปรึกษามีการเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการสังเกต พฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และการศึกษาข้อมูลจากผลงานผู้เรียน.....					
ด้านงานคัดกรองผู้เรียน					
6. ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน.....					
7. วิทยาลัยได้ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน.....					
8. ครูมีการเก็บรักษาความลับของผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา.....					
ด้านงานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน					
9. ครูมีความสามารถและมีความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาผู้เรียน.....					
10. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทางด้าน บุคลิกภาพ.....					
11. ครูมีการติดตามดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา.....					
12. ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาผู้เรียน.....					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน					
13. ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน...
14. มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ.....
15. ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกับความต้องการของผู้เรียน.....
16. ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมผู้เรียน.....
ด้านงานด้านการส่งต่อ					
17. ครูได้ดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อผู้เรียน.....
18. ครูมีวิธีการในการจูงใจให้กับผู้เรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ.....
19. ความใส่ใจของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ.....
20. ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ.....

หมายเหตุ แบบสอบถามในขั้นตอนนี้ได้ผ่านกระบวนการหาคุณภาพในขั้นตอนที่ 3 ก่อนนำมาใช้
ในขั้นตอนที่ 4 เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและผู้เรียน

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสม
ของร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหาร
ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

ประเด็นที่ 1 จุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>1.1 เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>1.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ</p> <p>1.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักและให้สามารถดำเนินการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง</p> <p>1.1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>1.2 เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ</p> <p>1.2.1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นอย่างดีและอบอุ่น</p> <p>1.2.2 ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา</p>		<p>องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>- ให้ปรับชื่อองค์ประกอบที่ 1 เป็นจุดมุ่งหมายของรูปแบบ</p> <p>- ปรับเนื้อหาในข้อที่ 1.3 เป็น เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>- ข้อที่ 1.4.2 ปรับเป็น ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการทำงานร่วมกัน</p>

ประเด็นที่ 1 (ต่อ)

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>1.2.3 จัดให้มีการพัฒนาวิธีการและ เครื่องมือการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>1.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความ สมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1.3.1 พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมี ความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพอย่างรอบด้าน</p> <p>1.3.2 พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองและ ควบคุมตนเองได้</p> <p>1.3.3 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะ อุปสรรค (AQ)</p> <p>1.4 เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมใน การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>1.4.1 ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วน ร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเสียสละ</p> <p>1.4.2 ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน</p>		

ประเด็นที่ 2 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
2.1 คณะกรรมการบริหาร	✓	
2.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย	✓	
1) ผู้อำนวยการวิทยาลัย ประธานกรรมการ		
2) รองผู้อำนวยการวิทยาลัย กรรมการ		
3) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา กรรมการ		
4) หัวหน้างานแนะแนวฯ กรรมการ		
5) ผู้แทนหัวหน้าแผนก กรรมการ		
6) ผู้แทนผู้ปกครอง กรรมการ		
7) ผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน กรรมการ		
8) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ กรรมการและเลขานุการ	✓	
2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร		
1) กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน		
2) ส่งเสริม และสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงรักษา		
3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา		
4) ออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน		
5) สร้างขวัญ กำลังใจ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันทเหตุการณ์		
6) กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา		

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
2.2 คณะกรรมการบริหาร	✓	
2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย	✓	
1) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ ประธานกรรมการ		
2) หัวหน้างานแนะแนว กรรมการ		
3) หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา กรรมการ		
4) หัวหน้างานปกครอง กรรมการ		
5) หัวหน้างานสวัสดิการฯ กรรมการ		
6) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา กรรมการและเลขานุการ		
2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน	✓	
1) เป็นคณะผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากร หลักของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน		
2) รับนโยบายการบริหารงานจากคณะ กรรมการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมา ดำเนินการ		
3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือ ที่ใช้ดำเนินงาน		
4) ทำบันทึกการปฏิบัติงาน ประเมินผล และ จัดทำรายงานตามลำดับขั้น		
5) ศึกษาข้อมูลความต้องการของครูที่ ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาระบบ		
6) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารือ อย่างน้อยเดือนละครั้ง		
7) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถ		

ประเด็นที่ 3 ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>3.1 งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>3.1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญใน การดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>3.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรใน กระบวนการจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล</p> <p>3.1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ</p> <p>3.1.4 จัดทำข้อมูลในระเบียนสะสมผู้เรียนให้ ถูกต้องชัดเจน</p>	✓	
<p>3.2 งานคัดกรองผู้เรียน</p> <p>3.2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็น ลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน</p> <p>3.2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และ กลุ่มพิเศษ</p> <p>3.2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่ม ผู้เรียน</p>	✓	
<p>3.3 งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน</p> <p>3.3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น</p> <p>3.3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น</p> <p>3.3.3 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองใน การช่วยเหลือ แก้ไข</p> <p>3.3.4 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา</p>	✓	- ควรเพิ่ม 3.3.5 จัดกิจกรรมเพื่อนช่วย เพื่อน (Buddy)

ประเด็นที่ 3 (ต่อ)

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
3.4 งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน 3.4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 3.4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน 3.4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) 3.4.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการ ดำรงชีวิต 3.4.5 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บ้านกับสถานศึกษา	✓	
3.5 งานด้านการส่งต่อ 3.5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการ ช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ 3.5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ 3.5.3 สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาใน เบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึง ดำเนินการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ 3.5.4 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็น ลายลักษณ์อักษร	✓	

ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) 1.1 การกำหนดเป้าหมายงาน 1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย 1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน 1.4 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 1.5 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน 1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน	✓	
ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) 2.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน 2.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 2.3 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน	✓	
ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน (Coordinate: C) 3.1 ส่งเสริมการประสานงานภายในระหว่าง ผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประสานงาน ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายภายนอก 3.3 มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายใน การปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3.4 พัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมชี้แจง การพบปะพูดคุย และการใช้ เอกสาร เป็นต้น	✓	

ประเด็นที่ 4 (ต่อ)

(ร่าง) รูปแบบการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Check: C) 4.1 จัดทำกรอบการประเมิน 4.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล 4.3 ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 4.4 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล	√	
ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act: A) 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่ 5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน	√	

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คู่มือการใช้

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จักรภพ เนวะมาตย์

วิทยาลัยเทคนิคตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารและการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ภายในเล่มประกอบด้วยรายละเอียดขั้นตอน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และส่วนที่ 3 แนวทางการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้คู่มือฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นแนวทางที่ดี และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปฏิบัติงาน ที่นำรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนต่อไป

นายจักรภพ เนวะมาตย์

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	5
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	5
วัตถุประสงค์.....	8
เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้.....	9
ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง.....	9
ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	10
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปปฏิบัติ.....	22
บรรณานุกรม.....	28

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล ให้ความสนใจ และช่วยกันป้องกัน แก้ไข คือภัยจากสารเสพติด ภัยจากการละเมิดทางเพศ ความล้มเหลวทางการเรียน การงานอาชีพ ความรุนแรงจากการใช้กำลังกลั่นแกล้งและรังแก อุบัติภัยต่างๆ ซึ่งกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุดคือ กลุ่มเด็กและเยาวชนของชาติ โดยเฉพาะภัยจากสารเสพติด ภัยจากการละเมิดทางเพศ และความล้มเหลวทางการศึกษา จากสภาวะดังกล่าวทำให้หลายฝ่ายวิเคราะห์ว่าเป็นผลจากการจัดการศึกษาที่ยังไม่บรรลุหมาย ซึ่งเป้าหมายดังกล่าว คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ จึงทำให้เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่หาทางออก โดยการพึ่งสารเสพติด และใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 3) ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ

ด้านอาชีวศึกษาพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวด 1 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในดานวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ และได้กำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา ให้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาจะต้องร่วมกันพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนหรือนักเรียน นักศึกษาเป็นสำคัญ พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้

ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกสถานศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียนและแก้วิกฤติสังคม ซึ่งควร นำระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569 คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานโดยรักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การเพิ่มปริมาณผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลดปัญหาการออกกลางคันโดย วางเป้าหมายให้ลดลงร้อยละ 5 ด้วยการดูแลป้องกันนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล ดังนั้นภารกิจ ที่สำคัญ ที่สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาต้องนำไปปฏิบัติ และต้องร่วมกันพัฒนาระบบ การบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสถานการณ์เด็กและเยาวชนไทย ของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (2550, หน้า 19) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 4) และสถาบันรามจิตติ (2549, หน้า 2-7) ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาเด็กและเยาวชนไทยไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การที่เด็กและ เยาวชนรับเอาอารยธรรมตะวันตกมาปฏิบัติตาม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว เด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีค่านิยมการบริโภคไม่เหมาะสม นิยมวัตถุ ชื้อของแบรนด์เนม ฟุ้งเฟ้อ ฟูมเฟือย เด็กมีปัญหา หนีเรียน ดิตเกม การพนัน เสพเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่าเด็ก และเยาวชนมีแนวโน้มการกระทำผิดในคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 38.40 คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.20 คนในสังคมขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดวินัย ไม่เคารพกฎระเบียบสังคม เปลี่ยนไป เป็นสังคมบริโภคนิยมมากขึ้น คราวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้นกรณีกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ส่วนในด้านการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียนนั้น จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2553) ผลการทดสอบ O-NET ชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 ถึงปีการศึกษา 2553 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ มีแนวโน้มลดต่ำลง สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 5) สรุปผลตาม ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2552-2561) พบว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ สถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานยังไม่ได้มาตรฐานถึงร้อยละ 65 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่มีสัดส่วนที่น้อยมาก สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพมาตรฐานที่มีความจำเป็นต้อง ศึกษาสร้างความรู้ใหม่ ๆ ออกมาช่วยกันพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตามสถานการณ์และสภาพปัญหาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษาประสบกับปัญหาการเรียน ปัญหาครอบครัว สุขภาพ เศรษฐกิจ

สังคม พฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาด้านความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 5-7) วิเคราะห์ว่าปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนประพฤติตนไม่
 เหมาะสมประกอบด้วยปัจจัยจากสภาพครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ชุมชนและสังคม รวมทั้งปัจจัย
 ที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการบริหารการศึกษา ความร่วมมือระหว่าง
 โรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน แม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2547). กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน เช่น มาตรา 24(6) การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสาน
 ร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพก็
 ตามการปฏิบัติก็ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

วิทยาลัยเทคนิคตากซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาชีวศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตร
 วิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลื
 ผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่อง พบว่ามีสภาพปัญหาสอดคล้องและเหมือนกันกับปัญหาระดับชาติดังกล่าว
 ข้างต้น อาทิเช่น ผู้เรียนขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ขาดทักษะในการ
 ปฏิเสธเพื่อน มีปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ หากไม่มีระบบการ
 ป้องกัน ส่งเสริมหรือจัดการแก้ไข จะส่งผลที่ไม่พึงปรารถนาต่อตัวผู้เรียนและสังคมโดยรวมซึ่งวิทยาลัย
 ได้พยายามดำเนินการบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนองนโยบายของ
 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนา
 เพื่อให้ได้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของชุมชน โดยได้นำกระบวนการ วิธีการ
 และเครื่องมือของระบบการดูแลช่วยเหลืผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ
 แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่วิทยาลัยเทคนิค
 ตากประสบปัญหา คือการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลืผู้เรียน ในวิทยาลัยเทคนิค
 ตากยังไม่มีรูปแบบการบริหารอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา
 จะต้องศึกษาและพัฒนาแนวทางการบริหารในเรื่องดังกล่าวให้สามารถบริหารงานได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลืผู้เรียนหรือนักเรียนนักศึกษา
 ดังกล่าว โดยเฉพาะของวิทยาลัยเทคนิคตาก ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนารูปแบบ
 การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลืผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก เพื่อให้การบริหารระบบการดูแล
 ช่วยเหลืผู้เรียนในสถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนไปตามนโยบาย สอดคล้องกับสภาพปัญหา
 ความต้องการของสถานศึกษา และช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ การมีทักษะชีวิต
 ที่ดีของผู้เรียน จะได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการพัฒนารูปแบบ

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในการป้องกัน แก้ไขปัญหาในสถานศึกษา และส่งเสริม การพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และรักประเทศชาติ ท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จะนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก และสถานศึกษาอื่นในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค ตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเพื่อการนำรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม การใช้รูปแบบการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้

การนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค ตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในทางปฏิบัติมีเงื่อนไขและข้อจำกัด ดังนี้

1. การนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค ตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้ ควรเข้าใจรายละเอียดองค์ประกอบของ รูปแบบแต่ละองค์ประกอบ ทั้งองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวแปรในแต่ละตัวของ องค์ประกอบย่อย และต้องมีความตระหนักในความสำคัญของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน
2. ผู้บริหารควรพัฒนาตนเอง และบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะด้านการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
3. ฝ่ายบริหารของวิทยาลัยต้องบริหารจัดการในเรื่องเวลา สถานที่ รวมทั้งงบประมาณ ที่เพียงพอให้ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
4. วิทยาลัยควรกำหนดระยะเวลาเพื่อการสรุปและประเมินผลที่แน่นอน และมีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5. สถานศึกษาอื่นที่จะต้องการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องจัดการประชุมให้ความรู้แก่บุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของตลาดแรงงานและด้านอื่นๆ

ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง

1. **การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน** หมายถึง การส่งเสริมพัฒนา การเฝ้าระวังป้องกัน และการแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

2. **ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน** หมายถึง กระบวนการบริหารการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน โดยมีบุคลากรหลักในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมดำเนินการดูแลผู้เรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา

3. **รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก** สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

4. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. **ครูผู้สอน** หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ (ครู) ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6. **ผู้เรียน** หมายถึง ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งระบบปกติ และระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในแต่ละองค์ประกอบหลักมีองค์ประกอบย่อย และตัวแปรต่าง ๆ ในองค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมาย
ของรูปแบบ

1.1 เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

1.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักและให้สามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

1.1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.2 เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ

1.2.1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นที่ไปด้วยดีและอบอุ่น

1.2.2 ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา

1.2.3 จัดให้มีการพัฒนาวิธีการและเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม

1.3.1 พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน

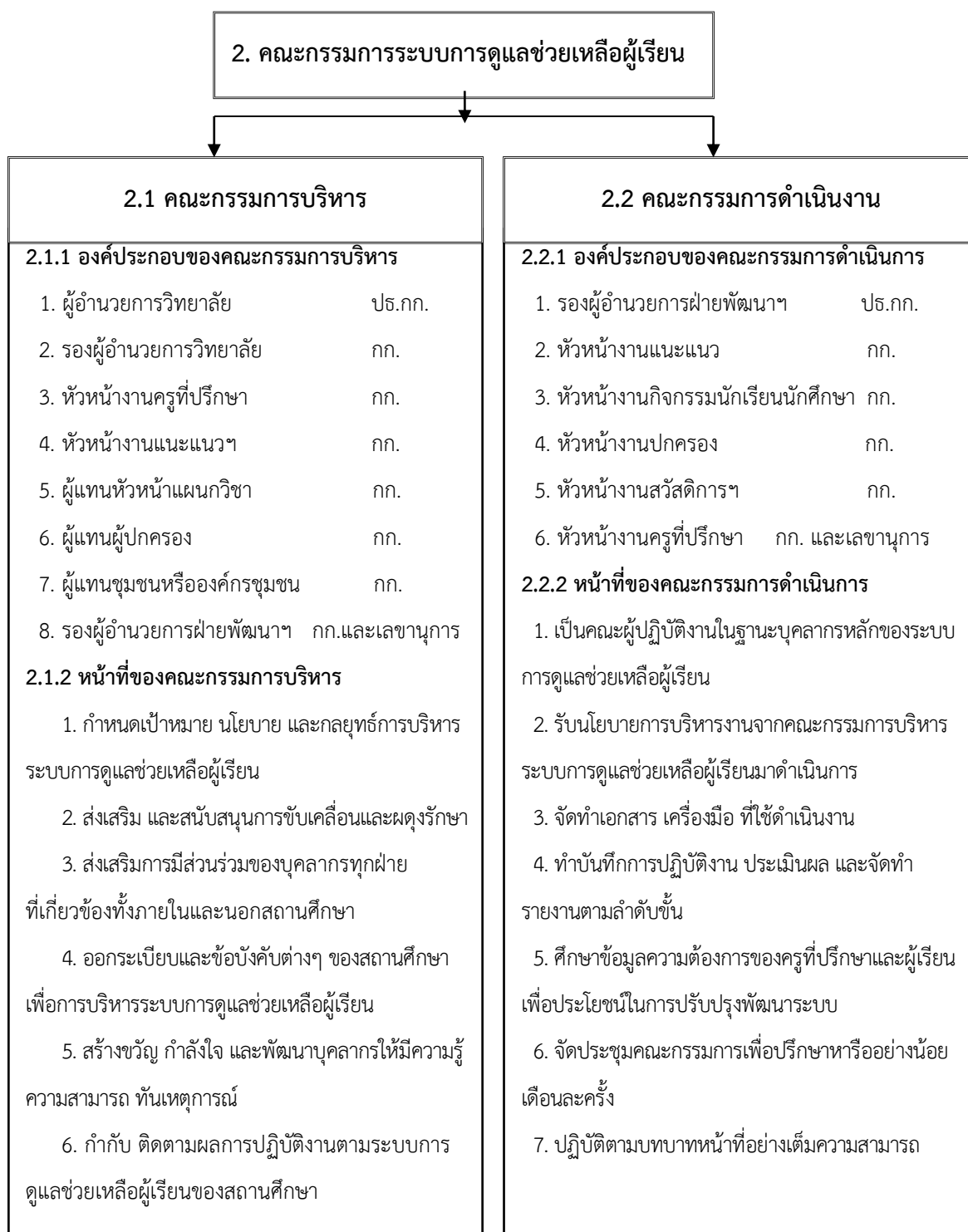
1.3.2 พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

1.3.3 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

1.4 เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.4.1 ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ

1.4.2 ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน

**3. ขอบข่ายงาน
ระบบการดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียน**

1. งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 - 1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 - 1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในกระบวนการจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล
 - 1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ
 - 1.4 จัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน
2. งานคัดกรองผู้เรียน
 - 2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
 - 2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ
 - 2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน
3. งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน
 - 3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น
 - 3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
 - 3.3 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไข
 - 3.4 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา
 - 3.5 จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy)
4. งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน
 - 4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
 - 4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน
 - 4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
 - 4.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต
 - 4.5 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
5. งานด้านการส่งต่อ
 - 5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ
 - 5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ
 - 5.3 สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ
 - 5.4 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร

**4. กระบวนการบริหารระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน**

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ประกอบด้วย

- 1.1 การกำหนดเป้าหมายงาน
- 1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.5 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย

- 2.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 2.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 2.3 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน ประกอบด้วย

- 3.1 ส่งเสริมการประสานงานภายในระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายภายนอก
- 3.3 มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 3.4 พัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมชี้แจง การพบปะพูดคุย และการใช้เอกสาร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล ประกอบด้วย

- 4.1 จัดทำกรอบการประเมิน
- 4.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- 4.3 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา ประกอบด้วย

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.1 เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

1.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักและให้สามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

1.1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.2 เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ

1.2.1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นไปด้วยดีและอบอุ่น

1.2.2 ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา

1.2.3 จัดให้มีการพัฒนาวิธีการและเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม

1.3.1 พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน

1.3.2 พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

1.3.3 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

1.4 เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.4.1 ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ

1.4.2 ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหาร 2) คณะกรรมการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร มีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการวิทยาลัย	กรรมการ
3) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานแนะแนวฯ	กรรมการ
5) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา	กรรมการ
6) ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
7) ผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน	กรรมการ
8) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ	กรรมการและเลขานุการ

2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

- 1) กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 2) ส่งเสริม และสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงรักษา
- 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา
- 4) ออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 5) สร้างขวัญ กำลังใจ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันทเหตุการณ์
- 6) กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา

2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงาน มีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ	ประธานกรรมการ
2) หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ

3) หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
5) หัวหน้างานสวัสดิการฯ	กรรมการ
6) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการและเลขานุการ

2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน

- 1) เป็นคณะผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 2) รับนโยบายการบริหารงานจากคณะกรรมการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาดำเนินการ
- 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือ ที่ใช้ดำเนินงาน
- 4) ทำบันทึกการปฏิบัติงาน ประเมินผล และจัดทำรายงานตามลำดับขั้น
- 5) ศึกษาข้อมูลความต้องการของครูที่ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาระบบ
- 6) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารืออย่างน้อยเดือนละครั้ง
- 7) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน แบ่งออกเป็น 5 งาน ได้แก่ งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียน เป็นรายบุคคล งานคัดกรองผู้เรียน งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน และงานด้านการส่งต่อ มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติดังนี้

3.1 งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

- 3.1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3.1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในกระบวนการจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล
- 3.1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ
- 3.1.4 จัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน

3.2 งานคัดกรองผู้เรียน

- 3.2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
- 3.2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ
- 3.2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน

3.3 งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน

- 3.3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น
- 3.3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- 3.3.3 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไข
- 3.3.4 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 3.3.5 จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy)

3.4 งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน

- 3.4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
- 3.4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน
- 3.4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
- 3.4.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต
- 3.4.5 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา

3.5 งานด้านการส่งต่อ

- 3.5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ
- 3.5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ
- 3.5.3 สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ
- 3.5.4 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)

- 1.1 การกำหนดเป้าหมายงาน
- 1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.5 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D)

- 2.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 2.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 2.3 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน (Coordinate: C)

- 3.1 ส่งเสริมการประสานงานภายในระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายภายนอก
- 3.3 มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเครือข่ายในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 3.4 พัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมชี้แจง การพบปะพูดคุย และการใช้เอกสาร เป็นต้น

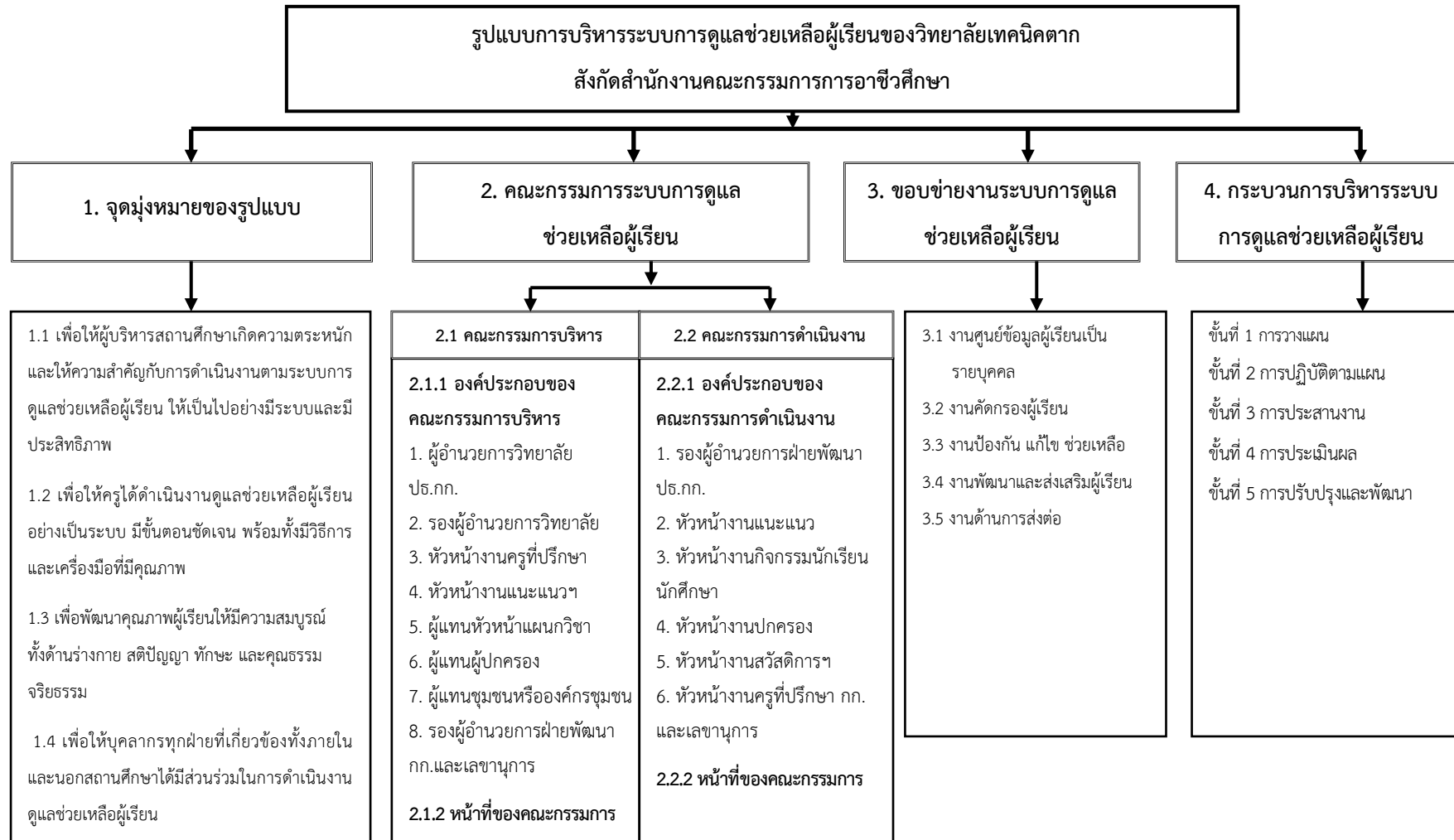
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Check: C)

- 4.1 จัดทำรอบการประเมิน
- 4.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- 4.4 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act: A)

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ภาพแสดง รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3

แนวทางการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปปฏิบัติ

แนวทางการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปปฏิบัติ นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ควรเตรียมการและดำเนินการใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 2) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ขอบข่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) กระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1. ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักและปฏิบัติหรือดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักและให้สามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

1.3 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2. เพื่อให้ครูได้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

2.1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้เรียนให้เป็นอย่างดีและอบอุ่น

2.2 ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงสภาพปัญหา

2.3 จัดให้มีการพัฒนาวิธีการและเครื่องมือการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

3.1 พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน

3.2 พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

3.3 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

4. เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

4.1 ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ

4.2 ดำเนินการให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน

2. ด้านคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

จุดประสงค์ เพื่อให้มีการบริหารโดยองค์คณะบุคคลที่ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการดำเนินงาน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการวิทยาลัย	กรรมการ
3) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานแนะแนวฯ	กรรมการ
5) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา	กรรมการ
6) ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
7) ผู้แทนชุมชนหรือองค์กรชุมชน	กรรมการ
8) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ	กรรมการและเลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

1) กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2) ส่งเสริม และสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงรักษา

3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

4) ออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

- 5) สร้างขวัญ กำลังใจ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทันทเหตุการณ์
- 6) กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ

สถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ	ประธานกรรมการ
2) หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
3) หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	กรรมการ
4) หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
5) หัวหน้างานสวัสดิการฯ	กรรมการ
6) หัวหน้างานครูที่ปรึกษา	กรรมการและเลขานุการ

2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน

- 1) เป็นคณะผู้ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 2) รับนโยบายการบริหารงานจากคณะกรรมการบริหารระบบการดูแล

ช่วยเหลือผู้เรียนมาดำเนินการ

- 3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือ ที่ใช้ดำเนินงาน
- 4) ทำบันทึกการปฏิบัติงาน ประเมินผล และจัดทำรายงานตามลำดับขั้น
- 5) ศึกษาข้อมูลความต้องการของครูที่ปรึกษาและผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการ

ปรับปรุงพัฒนาระบบ

- 6) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารืออย่างน้อยเดือนละครั้ง
- 7) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

3. ด้านขอความช่วยเหลือระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานตามขอความช่วยเหลือของงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. งานศูนย์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีแนวปฏิบัติดังนี้

1.1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในกระบวนการจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

- 1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ
- 1.4 จัดทำข้อมูลในระเบียบวาระสนทนาระหว่างผู้เรียนให้ถูกต้องชัดเจน
2. งานคัดกรองผู้เรียน
 - 2.1 กำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
 - 2.2 ดำเนินการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ
 - 2.3 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน
3. งานป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียน
 - 3.1 ให้คำปรึกษาเบื้องต้น
 - 3.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
 - 3.3 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไข
 - 3.4 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา
 - 3.5 จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy)
4. งานพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน
 - 4.1 จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
 - 4.2 จัดการเยี่ยมบ้าน
 - 4.3 จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
 - 4.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต
 - 4.5 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
5. งานด้านการส่งต่อ
 - 5.1 จัดทำข้อมูลผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ
 - 5.2 ติดตามผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องขณะที่อยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ
 - 5.3 สถานศึกษาดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ
 - 5.4 จัดทำบันทึกการส่งต่อผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร

4. ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 5 ขั้นตอนของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1.1 กำหนดเป้าหมายงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.5 กำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.6 กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 2.1 ศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 2.2 ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 2.3 นิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน (Coordinate: C) มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมการประสานงานภายในระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย
- 3.3 มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอก
- 3.4 พัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมชี้แจง การพบปะพูดคุย

ภายนอก

สถานศึกษา

และการใช้เอกสาร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Check: C) มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 4.1 จัดทำรอบการประเมิน
- 4.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- 4.4 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act: A) มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

บรรณานุกรม

- การศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการ. (2551). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- _____. (2554). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม, สำนักงาน. (2550). คู่มือการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมประจำ
จังหวัดและในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม.
- รามจิตติ, สถาบัน. (2549). เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหาร
ผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

ภาคผนวก จ
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙

วิทยาลัยเทคนิคตาก
๑๙๕ หมู่ ๓ ตำบลป่ามะม่วง
อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร,เทคนิคเชียงใหม่,เทคนิคน่าน,เทคนิคเพชรบูรณ์,อาชีวศึกษา
เชียงราย,เทคนิคพะเยา,เทคนิคอุบลราชธานี,เทคนิคอุบลราชสิมา,อาชีวศึกษาสุรินทร์,เทคนิคบุรีรัมย์,เทคนิค
นครราชสีมา,อาชีวศึกษาชลบุรี,เทคนิคนครนายก,เทคนิคจันทบุรี,เทคนิคสระบุรี,เทคนิคประจวบคีรีขันธ์,
เทคนิคกระบี่,เทคนิคยะลา,อาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑ ชุด
๒. รายงานการประเมินโครงการ เรื่องการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงาน
ทางวิชาการ ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลงานทางวิชาการดังกล่าวได้ทดลองใช้มาแล้ว และได้ผลดี ส่งผล
ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวในวารสารของเทคนิคตาก เพื่อเป็น
ประโยชน์ต่อการจัดการเรียน การสอนและการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการใน
ครั้งนี้ ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

งานบริหารงานทั่วไป / ฝ่ายบริหารทรัพยากร
วิทยาลัยเทคนิคตาก
โทรศัพท์ ๐-๕๕๕๑-๔๒๓๑
โทรสาร ๐-๕๕๐๓-๙๙๔๑

ที่ ศร ๐๖๒๓.๔/๑๐๕๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 01230
วันที่ 05 มี.ค. 2561
เวลา
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๔

วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
ถนนปิ่นดำริห์ อำเภอเมือง
จังหวัดกำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๐๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศร ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานของนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ได้จัดทำผลงานวิชาการ ๒ เรื่อง ๑. การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒. การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ซึ่งผลงานวิชาการดังกล่าวได้ทดลองใช้มาแล้วและได้ผลดี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสถานศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ได้รับหนังสือเผยแพร่ผลงานวิชาการ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. ไปรศมต. ศ/ญ กำแพงเพชร
05/03/2561

(นายทองคำ ดินะลา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ / วิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

โทรศัพท์ ๐๕๕-๗๑๑๐๙๐-๗๑๑

โทรสาร ๐๕๕-๗๑๑๒๐๐

อสม ฟน.

(นายจักรภพ กุทธิ)

รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๕๖๓/๑๙

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 01168
วันที่ ๐.2 พ.ค. 2561

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๑
 วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
 ๙ ถนนเวียงแก้ว อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) เรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของ นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและประโยชน์ในการเรียนการสอนมายังสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ วิทยาลัยฯ จะมอบให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

...ขอแสดงความนับถือ

เพื่อโปรดทราบ

โปรดมอบ ค.จ. ค.นพ.๐.2 พ.ค. 2561

(นายมนัส อางองค์)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่

ฝ่ายวิจัยพัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

โทร. ๐-๕๓๒๑-๗๗๑๐๘ ต่อ ๗๕๑

โทรสาร ๐-๕๓๒๒-๑๕๔๔

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ Chiangmai ๐๑

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 01179
วันที่ 03 เมษายน 2561
ผู้รับ ส.ค.

ที่ ศธ ๐๖๓๐.๖/๗๕๑

สถาบันการอาชีวศึกษาระดับ ๒
วิทยาลัยเทคนิคน่าน
๒ ถนนรอบกำแพงเมืองทิศตะวันตก
อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง คอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๘ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการ ของนายจักรกฤษ เนะมาศย์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคน่าน ได้รับผลงานทางวิชาการ ดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่
ให้เกิดประโยชน์ต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยญา พลเมืองดี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคน่าน

ขอผู้ขอ ๒๒๒๐๒๒๒๒๒๒๒๒

๑. เพื่อโปรดทราบ

๑. โปรดมอบ ส.ค. ตามหนังสือ

๐๓ เมษายน ๒๕๖๑

งานวิจัย / ฝ่ายแผนฯ

โทร. ๐๕๔ - ๗๑๐๙๖๒ ต่อ ๕๐๔

โทรสาร. ๐๕๔ - ๗๑๐๙๑๑

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๔/๐๕๕๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 01216
วันที่ 04 มิถุนายน 2561
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓
วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ ๒๗๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ.๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอผู้อำนวยการสถานศึกษา

- เพื่อโปรดทราบ
- โปรดทราบ

04 มิถุนายน 2561

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชติ เรืองฤทธิ์)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์

ฝ่ายวิชาการ/งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

โทร. ๐ - ๕๖๗๑ - ๑๔๕๕ ต่อ ๒๐๑

โทรสาร. ๐ - ๕๖๗๑ - ๑๔๕๕ ต่อ ๑๐๒

ที่ ศธ ๐๖๓๐.๒/๐๗๓๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่	G1121
วันที่	30 ส.ค. 2561
ผู้รับ	Wanl.

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๒
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๒๕๑๘๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาศรัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่องได้แก่ ๑) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒) การประเมินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เสนอผู้อำนวยการเขตการศึกษา

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. โปรดมอบ ๘๒๒. ๓๐/๘๒๒ ๓๐/๘๒๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภเวช โชติญาณวงษ์)
รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

โทรศัพท์ : ๐๕๓ - ๗๑๓๐๓๖ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร : ๐๕๓ - ๗๑๑๕๖๓

Email Address : chiangrai๐๓@vec.mail.go.th

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

ทว

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่	01120
วันที่	๒3 มิ.ค. ๒๕๖1
ผู้รับ	WarC

ที่ ศธ ๐๖๓๐.๔/๔๔๒

วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๒
อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
๕๖๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๔/๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลงานวิชาการดังกล่าวได้ทดลองใช้มาแล้ว และได้ผลดีส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิคตาก นั้น

วิทยาลัยเทคนิคพะเยา ได้รับเอกสารดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปใช้ประโยชน์ และเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๑. โปรดทราบ ลง ๒๓ มิ.ค. ๒๕๖๑

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิตย์ ปริพัฒนาการ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

โทร. ๐๕๔-๘๘๗๑๙๙-๒๐๐ ต่อ ๒๑๕

โทรสาร. ๐๕๔-๘๘๗๑๙๘

www.phayaotc.ac.th

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑/ ๐๕๖๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
 01217
 สถาบันการอาชีวศึกษา 4 มีนา 2561
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔๐๖
 วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
 อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนะมาศย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้เผยแพร่ผลงานวิชาการจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้แก่วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยฯ ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. โปรดมอบ ส.ป. ค.น.พ.ค.

04 มีนา 2561

(นายนิยม แสงวงศ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐-๔๕๒๔-๐๕๓๗,๐-๔๕๒๖-๒๕๖๖ ต่อ ๔๐๕

โทรสาร ๐-๔๕๒๔-๐๕๓๖

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : Ubonratchatani02

E - Mail : utcubong@hotmail.com

ที่ ศร 0623.3/0492

สถาบันการอาชีวศึกษาพิเศษ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
อ. เมือง จ. ชลบุรี 20000

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่	01239
วันที่	05 มิถุน 2561
เวลา	09
ผู้รับ	0

5 เมษายน 2561

เรื่อง ตอบรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศร 0623.08/190 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2561

ตามที่หนังสือที่อ้างถึง นายจักรภพ เนวะมาศย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ 2 เรื่อง ได้แก่ 1. การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2. การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ได้ดำเนินการตอบรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิม กัลปนาท)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ขอโปรดทราบ

โปรดคมทรา

ร.อ.

ค.น.น.

05 มิถุน 2561

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
โทรศัพท์ 0-3827-7043 ต่อ 118
โทรสาร 0-3828-6110
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ chonburi03
อีเมล chonburi03@vec.mail.co.th

ว.อ. พ.น.

(นายอัฐกฤต กุหรี)

รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 61119
วันที่ 130 มี.ค. 2561
ผู้รับ WarC.

ที่ ศธ ๐๖๑๕.๕/๐๑๙๙

วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
ถนนพหลโยธิน อำเภอเมืองสระบุรี
จังหวัดสระบุรี ๑๘๐๐๑

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๓๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่องได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นั้น

บัดนี้วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไป เผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๑. โปรดตอบ ๘๑๑

วันที่ 130 มี.ค. 2561

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ นรสิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระบุรี

งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
สถานศึกษาราชภัฏพระราชนาน ปีการศึกษา ๒๕๕๑, ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๙
โทร. ๐-๓๖๒๓-๓๑๒๒, ๐-๓๖๒๒-๒๒๒๙ โทรสาร ๐-๓๖๒๓-๒๐๙๖
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : Saraburi๓๓
อีเมล : Saraburi๓๓@vec.mail.go.th

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายจักรภพ เนวะมาตย์
วัน เดือน ปี เกิด	11 สิงหาคม 2513
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 102 ถนนปิ่นดำริห์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร 62000
ที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคตาก เลขที่ 195 ตำบลปามะม่วง อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2534	ตำแหน่ง ครู 2 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
พ.ศ. 2554	ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตาก
พ.ศ. 2556	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์
พ.ศ. 2558	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	ค.อ.บ. วิศวกรรมไฟฟ้ากำลัง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตตาก
พ.ศ. 2552	กศ.ม. การบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2558	ปร.ด. ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร
รางวัลที่ได้รับ	
พ.ศ. 2556	รางวัลเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ทางการศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตน การปฏิบัติงาน และพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน หน่วยงาน (สกสค.)
พ.ศ. 2560	รางวัลผู้บังคับบัญชาลูกเสือดีเด่น ประเภทผู้บริหาร ระดับชาติ ประจำปี 2559
พ.ศ. 2560	รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น ระดับ จังหวัดตาก ประจำปี 2560